

ORBE TÈNUE

Pere Descalç

Aquest camí, tan fi, tan fi,
qui sap on mena!
És a la vila o és al pi
de la carena?
Un lliri blau, color del cel,
diu -Vine, vine!-
Però -No passis!- diu un vel
de teranyina.

Cançoneta incerta
Josep Carner

No entendrien mai què significa *existir*, fins a quin punt pot resultar arriscat, incontenible, esquiu, foll, obscur. Havien nascut-de-la-ment, eren lleugers i àgils, però no tenien més consistència que el foc fatu. El món corria el risc de ser per sempre com una llenca de roba subtil i vaporosa que oneja al vent sense cap resistència.

Ka
Roberto Calasso

MAR I MUNTANYA

Alba de primers de març de 3017. Hi ha un cadàver, fred, al costat de l'església d'Espung. Matussa i Karima l'entreveuen mentre acorralen les gallines. Baixen fins a l'església i descobreixen, espantades, que es tracta d'un home sense rostre a qui li falta el peu dret i el braç esquerre. Aviat es presenta al lloc mitja esquadra de la SIM, sis menaires fornits, tres d'ells sense gènere, una opció dels menaires: el tercer gènere o el gènere indefinit, bastants hi opten. Sense tocar el cadàver, fan les proves a una mitja distància. S'estén aviat el rum-rum que hi havia en curs una transformació: alguna de grossa i, evidentment, prohibida. Reconstrueixen virtualment els membres que falten i esbrinen la marca i els models protèsics, que resulten ideals per al reciclatge i l'aventura d'una nova forma. En qualsevol cas, aquest menaire sense rostre ja no ho podrà explicar. A la mitja esquadra de la SIM se'ls fa difícil saber en aquest punt de l'enquesta si hi ha hagut un intent d'apoderar-se de la transformació en marxa, o si l'empresa li ha petat als membres, literalment, al seu fabulador. El cadàver sense rostre, amb una closca plana per davant, fa de mal contemplar i els curiosos se n'aparten, desitjant no haver-s'hi atansat.

Matussa i Karima comenten a la Descosida, Amina, Bashira i les altres la repulsiva troballa. Enraonen en la distància, per estris lleugers. La Descosida és una noia trempada, amb dos fills, viu en una granja a Astell i va estenent la roba de casa durant l'alba interminable. Les caminadores, Amina, Dúnia, Bashira i la resta tenien companys, però se les coneixia així perquè havien arribat caminant de ben lluny i sovint encara emprenien llargues marxes.

Ferrandis hi mantenía una bona relació, amb la tribu de les caminadores:

–Què fou abans, Déu o els dinosaures?

La Descosida s'ho pensà una mica, abans de respondre.

–Si dic Déu, els dinosaures hi tenen alguna cabuda, després. Però si dic els dinosaures, no crec que tingui lloc per a Déu.

–Els dinosaures sempre guanyen –va concedir Ferrandis, astut.

–Déu podria estar amagat en algun lloc –contraatacà la Descosida. Estava distreta. Tenia al cap la notícia del cadàver de l'església d'Espung.

“Això no són maneres de raonar”, pensà Ferrandis, un menaire rabassut, amb ulleres de pasta i barret d'explorador, content de conrear les amistats. “Taulaven” constantment, enraonaven “per taules”, com deien, a través d'aquells estris, amb diferents persones alhora, cosa que ajudava a mantenir els vincles. Així que taular havia esdevingut la manera corrent de comunicar-se; una de les infinites activitats que es podien dur a terme amb el maniplè. “És curiós que hàgim conservat aquesta paraula”, rumià Ferrandis. Maniplè, per l'època en què s'agafava amb la mà o omplia la mà. Ara era una delicada pel·lícula de grafè enganxada al dors de la mà o al canell. Que projectava fàcilment tant veu com imatges (o diguem-ne, hologrames) de qualsevol mena.

Del cel de la Vall Fosca descendien centenars de vacons electrònics embastant les primeres clarors, acostant-se delicadament a terra. En pocs minuts es feren visibles en forma de tonells regulars, amb les seves dues antenes tremolant, rematades amb indicadors d'un roig encès. Cercaven un indret adient on instal·lar-se per xuclar àvidament un paquet d'energia acceptable que processarien i enviarien als Dipòsits d'Intel·ligència Postindustrial. Al començament, en veure tonells ací i allà, els pagesos s'hi havien atansat amb curiositat. Alguns menics, delerosos d'exotecnologia, van escatir aviat les propietats de transformació de les noves

andròmines, i s'animaren a prendre'n part en el conreu. Els tonells, o vacons, extreien tant la llet, la proteïna subterrània acumulada en bosses, com altres productes minerals i vegetals. La transmissió de matèria havia fet més còmoda l'existència per als milers i milers de menics que, des de mitjans de 2600, havien anat marxant a viure al camp, a les muntanyes, a les grans extensions fins aleshores poc poblades o simplement a d'altres ben proveïdes. La gran alegria vingué uns anys després, quan la transmissió de matèria va aconseguir generar un nivell de vida acceptable. Ferrandis, Namir o Vanja podien disfrutar d'un àpat suculent o d'un llet nou sense bellugar-se de casa.

Les albes eren llargues, s'estenien durant tres o quatre hores de manera inacabable, al revés que els capvespres, que sobrevenien de manera ràpida i escruixidora. La Descosida va taular a Fama:

—Has de conèixer el Ferrandis. És un tipus rodanxó i galtaplè, curiós com una guineu i desenganxat del món material. Si es pogués dir, diríem que viu als núvols.

Però no era un matí com els altres. Això d'Espung les estava trasbalsant d'una manera especial. Es deia que la SIM havia enviat a la vall dues esquadres senceres i que tenien dificultats per completar l'enquesta sobre el mort de l'església. A Espung no hi havia hagut mai tants menaires uniformats. Fins i tot les esculpides muntanyes del voltant sembla que se'ls miraven amb estupefacció. Bashira recordà a la Descosida que havia de passar per la cúpula.

—A les set esmorzes amb Lorc —taulà la caminadora, sempre atenta, mentre es preparava llet amb galetes.

—Els dinosaures són anteriors a l'home, i Déu també ho és, per això la pregunta fa sentit —la Descosida encara s'entretingué a respondre a Ferrandis.

–Però tu deus creure en una cosa més que en una altra –retrucà el company, una mica manefla.

Mentre ella acabava d'estendre la roba, Vanja, el marit de la Descosida, despertava els xiquets, rossos com un fil d'or:

–Amunt, dormilegues, que aviat arribarà Namir amb l'automotor –la suau amenaça habitual. Perquè podien anar en automotor i no caminant fins a l'escola. Els vacons ja estaven pràcticament instal·lats i a punt per donar rendiment. Des de Programació es sintonitzaven les andròmines amb les granges d'explotació. Aquell dia les esquadres de la SIM van reclamar un espai propi de comunicació, protegit i sense interferències.

La cúpula blanca de la Plana de Mon-Tros omplia l'espai sense conreu de la vora del Flamisell. Valls i Vives hi havien fet una escala tècnica abans de tornar a la megavila del Cantó, on tenien el seu centre de programació. Si podien, dedicaven unes hores a fer escalada o un bon passeig per les carenes. El seu bon humor era proverbial.

–Tens galetes roies de sang de bou? –instà Vives.

La negra Amante, amb els cabells rinxolats en esfera i uns ulls com ametlles, regia la cúpula amb mà de ferro i guant de seda, suau en les formes però forta en les coses. Encara no havia arribat la notícia d'Espung.

–I galtes de granota per fer un bon esmorzar –replicà Amante.

–Galetes de granota –afegí, benhumorat, Valls–, això és una novetat.

–Tu no has anat mai a buscar granotes –feu Amante.

Alguns amfibis com les granotes havien proliferat i augmentat de mida, i eren molt apreciats. Una cosa semblant passava amb els insectes, a causa també de les

radiacions: havien crescut i s'havien multiplicat en els darrers quatre-cents anys, segons un manament proverbial; però tant menics, la població no urbana, majoritària, com menaires, els habitants híbrids de les ciutats, estaven immunitzats i convivia amb les bestioletes.

Una altra cosa, ben diferent, havia esdevingut amb els ocells. Les radiacions havien produït mutacions sense retorn, de manera que ara els ocells eren el millor mitjà de transmissió de matèria i d'informació. Constituïen autèntiques passeres de transmissió cibernètica, emetent i rebotant les onades de tetrabits de les cúpules incolores d'irradiació. Voleions, cadernerres valencianes, voltors, trencaossos, mamarratxos, tancarros, àguiles marcenques, les diferents famílies d'ocells ocupaven l'espai, garantint, com no ho hauria fet cap sistema estrictament humà, la transmissió de matèria i altres menesters. De manera simpàtica, s'havia conservat la denominació de "wifi" per a aquestes transmissions. A vegades es parlava de "wifi de matèria": aquella transmissió que garantia tenir un bon sopar a taula o canviar l'armari del dormitori o tenir una tenda d'acampada més adequada. Lamentablement, aquella nova oritocràcia, com a vegades se l'anomenava, havia fet inviable qualsevol forma de transport aeri del tipus que havia estat freqüent fins a 2500 si fa no fa. La SIM, com tothom, depenia d'aquelles passeres oritològiques de transmissió d'informació, de vegades massa inestables.

A la Descosida li esperava un matí complicat. Confiava trobar-se més tard amb les companyes, però abans havia de gestionar un assumpte de força gruix i llarg abast amb el jove Lorc. Després hi havia els petits, que sempre demanaven atenció. Què havia passat a l'església d'Espung? Seria veritat que es tractava d'un menaire

que havia perdut el rostre? Era algun intent d'hibridació indeguda? Aviat la SIM faria públic un primer informe.

El Doctor Furbo va arribar en càpsula a la cúpula blanca, suat i amb els ulls inflats. Eren vora les sis del matí. En veure'l, Valls i Vives van sentir que el seu temps allà s'havia acabat, van engolir el cafè amb llet i enfilaren cap a la megavila. Tenien per davant una complexa jornada de tràfic de matèria. Valls controlava sis pantalles, i Vives set més. De tràfic de matèria, n'hi havia força en aquella època de l'any. Valls i Vives s'encarregaven de rastrejar els tetrabits, esbrinar els ports intermedis, també els d'arribada i els d'origen, repassar les balances cibercomercials i altres feines que sovint els encomanava la Societat Industrial de Computació.

—Adéu Amante, això de buscar granotes serà per a un altre dia.

—No us enrampeu —grunyí la noia.

Al Doctor Furbo se li havien desinflat els ulls. Ara s'apreciava millor la seva faç axinesada, acompanyada d'un panxot inclement i una levita corcada. Demanà aigua, mentre s'entretenia mirant per les grans finestres de la cúpula. Els vacons es podria dir que estaven pasturant, en estat de repòs, exhibint les antenes indicadores grogues. Se'n veien a dotzenes, escampats pels vessants de les muntanyes pròximes. Aviat començarien a botar, fent una dansa estrafolària per a satisfacció de Programació i els grangers.

—Qui és aquest Ferrandis? —taulà Fama, intrigada, mentre es deixondia entre els llençols i els braços d'algú. Ara es despertava.

—És una mena de *free lance* de la muntanya —taulà la Descosida, camí de la cúpula blanca—. Fa feines per encàrrec, des de substitucions al col·legi fins a rescats d'excursionistes, o redactar informes. Va a tot arreu en el seu automotor groc.

Les galetes roies de sang de bou eren un record de 2558, l'any en què una gran part de la població liberal i benestant de París es va alçar contra la ciutat, enderrocant-la amb retroexcavadores i braços demolidors. Aquella revolta que aviat es contagiaria a altres ciutats d'anomenada es va conèixer com la revolta dels levitagrimpaires, per la insistència dels demolicionistes, que pertanyien a una classe àvida de grimpar socialment, a dur gairebé sempre levites corcades. El Doctor Furbo pertanyia a l'actual nou sector social de comerciants i grans burgesos astuts que adoraven la levita com a peça de roba habitual.

El jove Lorc feu acte de presència a la cúpula blanca deu minuts abans de les set. Sucà unes galetes roies en el cafè amb llet, mentre veia arribar la Descosida camina que caminaràs, des de la parada de l'autocar públic. La noia li feu un petó al nas com era habitual. El jove tenia poca informació sobre Espung, i assenyalà en direcció al panxut, que mostrava senyals d'impaciència.

—Allà el tenim.

El Doctor Furbo s'aixecà i els estengué la seva mà greixosa. Van seure tots tres al costat d'una de les grans finestres des d'on aviat es veuria la dansa dels vacons. Havien de debatre, i solucionar si fos possible, l'afer dels pantans; no era pas poca cosa. Havia arribat una proposta d'Organització i Recursos demanant d'augmentar la quantitat d'aigua utilitzable, l'hidròxid anhelat que tant havia fet avançar l'experimentació i tant la faria avançar, molt probablement, durant les dècades que vindrien. Abans de la trobada, el jove Lorc, com a representant de les poblacions pancomunades, s'havia assabentat bé de l'estat de les finances locals. Per al seu disgust, la tarja pancomunal indicava que devien centenars de milers de soudobrers a Liquidació. Les darreres operacions per a la distribució de biomassa,

emprant el wifi de matèria, havien resultat un fracàs econòmic (però un gran èxit a nivell d'imatge corporativa i subministrament). N'havien parlat en diferents ocasions amb la Descosida i les altres, sobre el tema, per veure què podien fer.

El Doctor Furbo engegà un d'aquells discursos corretjosos i embafadors que quedaven força bé davant auditoris de mitja escala. Amante se'l mirava de cueta d'ull, de por que no espantés l'escassa clientela d'aquelles hores. Fora, se sentien les remors d'uns tetractors, i els vacons començaren, tímidament, a fer botets sobre els seus quatre suports. A les pantalles informatives s'explicava l'afer del cadàver d'Espung i es demanava a tothom que atengués els requeriments de les esquadres uniformades.

–L'explotació de la vall s'enriquiria amb la gestió dels pantans.

A Lorc li entraven documents sense parar pel maniplè, en diversos idiomes. En general, l'advertien de l'interès de tancar el tracte. En veure un dels documents, obrí uns ulls com taronges:

–Dos-cents vint-i-dos?

–No, vint-i-dos, el primer “dos” és un error –aclarí Furbo, entotsolat. Mirava amb melangia els tres tetractors triples que havien estacionat a la vora, carregats de núvols de tempesta. Era un espectacle majestuós. Tota aquella gran maquinària feia feines d'extracció i transport que la gent solia contemplar bocabadada. El Doctor Furbo tragué una capseta de penis de tigre, per congriar simpaties, que oferí als seus interlocutors. La Descosida i Lorc declinaren amb amabilitat l'oferiment, sense estalviar-se mirades mútues d'angúnia.

–Però, com podem encabir vint-i-dos pantans en vint longòmetres? –deixà anar la Descosida. Lorc tenia ja prou feina llegint els documents dels grups de pressió. Pel

cap dels dos passà també la compromesa situació financera de la població pancomunal. Liquidació els allisaria. La calor d'aquell matí de març començava a pujar, però la cúpula ciberata mantenia una temperatura estable.

—Els soudobrrers no han de ser un problema —el Doctor Furbo mobilitzà la seva retòrica. Mentre enraonava, el braç dret s'anava tornant lentament translúcid. La Vall Fosca feia, d'un cap a l'altre, vora vint longòmetres, segons les mesures establertes feia centenars d'anys pels Govern Políticament Correctes, que encara estaven en vigor. Vint-i-dos pantans superava qualsevol distribució humana possible. La Descosida es distragué una mica contemplant els salts estrafolaris dels vacons, ara en plena puixança exhibint les antenes puntejades en verd, mentre picotejava unes galtes de granota que Amante, reginjolada, havia atansat a la seva tauleta. Hi havia una solució per al cas. I tothom podria disfrutar de l'hidròxid anhelat.

La solució es deia goma universal. La Descosida gaudia de permisos computacionals; no tothom en tenia, ni tothom que en tenia en tenia de la mateixa manera. La goma universal havia transformat tot el que abans havíem entès com a terra, fent emergir formes singulars ací o allà, obrint espais o aplanant muntanyes. La terra, en molts sentits, no es podia dir ja que fos esfèrica, sinó més aviat boteruda. La goma havia permès, projectant la matèria en funcions cibernètiques, refer espais, aconseguir noves terres de conreu, obrir platges imprevistes. Com havia dit algú, els ginys cibernètics havien adquirit la facultat de tornar la terra una mena de neoplasma divagant. A més de ser suggeridora i fer somiar, la goma universal havia aportat solucions positives i en general havia contribuït a millorar la vida de la gent. Amb els soudobrrers necessaris que el Doctor Furbo posava a la seva disposició, un bon capital, ara també seria possible fer ací grans reajustaments.

Des de Nova Roma, Fama insistia:

–Quan podem quedar amb aquest Ferrandis? –Fama treballava al Cinturó d'Intel·ligència Artificial o CIA, la família de cúpules vermelles esteses estratègicament per tots els territoris, vinculades als tancs computacionals que prenen les decisions més importants.

La Descosida tenia taules sense respondre:

–En el món antic, la gent prenia exemple dels animals: el tòtem del cérvol, el clan de l'àguila, el poder de la serp. No podries situar Déu en el Paleolític superior?

–Mama, Marija m'ha agafat discos del maniplè! –sembla que es desencadenava una baralla de germans.

–Desco, encarrego taronges per fer suc i préssecs de vinya, que tant t'agraden?

La cosa és complicava. Ni ella, ben desperta a primera hora del matí, podia atendre tantes coses alhora. La decisió sobre la goma universal era, de bon tros, la qüestió més complexa. Però en aquell moment també tenia altres escenaris. La SIM acabava d'anunciar que a l'església d'Espung s'havia produït un incident de transformacions, sense entrar en gaires detalls. Probablement el menaire que havia aparegut mutilat hauria volgut aconseguir permisos fraudulents de computació per a moviments en benefici propi, fent servir algun tipus d'ocell entrenat. Emprant l'ocell escaient, això esdevenia possible. Hi havia altres transformacions igualment desitjades i factibles, com ara la d'esdevenir aigua per colar-se en domicilis cobejats, conservant un estat bàsic de consciència en suport cibernètic. El wifi de matèria, creuat (indegudament) amb la possibilitat del teletransport humà, hauria fet tot això assequible. A la SIM se li girava força feina. La informació pública s'acabava ací.

Pel Coll del Codi se sentien braols de centenars de voleions, que reverberaven per les antenes dòcils fins a Suert o la megavila del Cantó. El soroll dels tetractors, a fora, tampoc ajudava. Els seus conductors, tres primtractaires guapos com un sol, entraren a la blanca cúpula. Lorc semblava sobrepassat per la informació. “No hi ha res més que la goma universal”, pensà la Descosida.

Van arribar a un acord de mínims per a tot el procediment i Lorc animà el maniplè, creant els hologrames adients. Es miraren als ulls, signaren els permisos i activaren els programes d'arrencada; ja no hi havia marxa enrere. En unes hores, la part fonamental del procés quedaria enllestida: l'extensió de la superfície de la vall començaria a eixamplar-se, la carretera sinuosa que la recorria creixeria centenars de longòmetres, entre Capitàlia i Santagrad. El braç electrònic de Furbo s'encenia i s'apagava d'excitació. La nova distribució de pobles i el creixement relatiu aniria venint progressivament. En desplegar-se aquella extensió, la goma universal deixaria l'indret apariat per enfonyar-hi els vint-i-dos pantans, que aviat farien saltar l'hidròxid Ilustrós per a acontentament d'Organització i Recursos. L'aigua era un bé molt valorat des que els experiments amb la goma universal n'havien començat a examinar les reaccions. Els científics estaven encuriosits i entusiasmats alhora. La Vall Fosca aviat, segurament en un parell de mesos, hauria fet créixer vint-i-dos pantans en un territori eixamplat més ric i esponjat. O esponjós.

Els habitants d'un altre planeta es quedarien de pasta fullada si veiessin el que se sabia fer ací amb la terra, i potencialment amb bona part de l'univers. Però no s'havien trobat habitants en cap altre planeta. Sembla que no hi havia vida com aquesta d'ací (i quina vida!) en cap altre racó conegut. Fora de la imaginació febrosa d'escriptors i filòsofs, que havien suposat homenets verds, estilitzats aràcnids i altres

estrambòtics acudits escampats per les galàxies, no hi havia tal cosa. Ací la terra s'inflava i es desinflava d'acord amb designis, els longòmetres s'estenien, es retorçaven o esdevenien abruptes segons la circumstància. La goma universal no havia significat pas poca cosa.

Per celebrar l'acord, que, per desgràcia, no satisfia a tots per igual (però un acord és un acord), la negra Amante els escoltà i encarregaren rostes de tancarro i escuma de núcula amb bolets per esmorzar, amb cervesa de tarongina (processada). L'esmorzar arribaria per wifi en uns minuts, atès que la cúpula blanca tenia unes connexions espectaculars, gràcies a la quantitat de rapinyaires que sobrevolaven sovint l'indret.

Tanmateix, un rar calfred recorregué de dalt a baix l'esquena de la Descosida, sense que en sabés el motiu. Mirà d'enllestir ràpid l'esmorzar, i sortí disparada a buscar les companyes.

Havien reclamat la presència de Ferrandis a la cúpula grisa del Servei Intermedi de Tecnologia, on Mossi, l'Encarregada en Cap, preparava un informe per ordre de la SIM sobre transformacions i el cadàver aparegut a la Vall Fosca. A Ferrandis li feia gràcia la idea de passar el dia a Baricel Fonda, entre menaires transformats per la tecnologia protèsica que havien desenvolupat interessants propietats corporals: braços fluorescents, dits extensibles (i retràctils), llapisseres mentals (per eixamplar la memòria), fetges plastificats i altres subtileeses. El carboni s'havia multiplicat i diversificat i tan aviat es trobaven ulls de vidre que s'eixamplaven a voluntat com minixips oxidables que s'insertaven en qualsevol ranura per fer qui sap què. Els menaires (probablement d'un mot anterior, "homenaires") conformaven una relativa minoria repartits en ciutats, i havien evolucionat amb l'endotecnologia, al revés dels menics (ací del mot anterior, "homenics"), una majoria de població que havia anat ocupant vastes praderes, muntanyes, indrets semidesèrtics, tundres, altiplans o riberes i hortes, entusiastes de l'exotecnologia, des dels preservatius fins als tetractors, passant pels llits d'aigua o les càpsules, petites bombolles de transport adaptables que recorrien distàncies inversemblants en pocs minuts.

—No m'agrada parlar de races.

—Però això és acceptat per tothom —Kakuru semblava feliç, repapat a la butaca de la sala de reunions. Kakuru devia tenir uns trenta anys, gaudia d'una bona feina, era l'enllaç de la SIM amb el Servei Intermedi de Tecnologia i tenia tres xavals preciosos per alimentar. La SIM volia tenir informació especialitzada sobre transformacions, i per tant calia posar-s'hi i començar per escatir les propietats i les possibilitats relatives de menics i menaires. En la pràctica, hi havia molts àmbits on

convivien i Ferrandis seguia molest amb el terme que els classificava. L'opinió avalada per la gent de ciència era que es podia parlar de dues menes de gent, menics o merics (també anomenats així, potser d'"homèrics") i menaires (o "manaires", segons alguns), mots que anaven variant segons els indrets; però aquest darrer era un assumpte que la transparència cibernètica havia tornat molt menor.

—És veritat que a algunes menaires se'ls encén un murgó quan fan l'amor? —interrogà Kakuru.

—Serà un amor semaforic —completà Ferrandis.

—És veritat i més. No us podeu imaginar quines varietats d'il·luminació i flexibilitat s'assoleixen en el terreny amorós, sobretot entre menaires que deixen enrere la joventut —explicà, mig sol·lícita mig irònica, Mossi, l'Encarregada en Cap—. Però ens estem desviant del tema.

Feia una calor abassegadora i Ferrandis no pogué evitar que els ulls se li perdessin entre les atractives vistes que proporcionaven els generosos finestrals de la sala de reunions, per més que davant de la pantalla tingués desplegat els requisits de la comparació requerida entre menics i menaires, l'assumpte que l'havia portat fins allà. La bona qüestió és que les ciutats on es desenvolupava la vida endotecnològica, amb aquelles poderoses transformacions corporals, solien estar instal·lades prop del mar. Hi havia megaviles de transició en algunes carenes, per a assumptes administratius que afectaven les dues races, però les ciutats habitades per menaires eren vora mars i oceans, principalment per necessitats d'hidrocomputació.

Perquè era la hidrocomputació el que facilitava la implementació tecnològica, havia ajudat en la transmissió de matèria i també activava la goma universal. Per tot això, i per l'encant dels banys saludables per a la població urbana, Ferrandis, des dels

finestrals, podia gaudir de la perspectiva d'una immensa platja, com tantes de les que es desplegaven a les rodalies de les ciutats, plenes tothora de cossos mig humans mig de titani, des de les primeres estones de sol intens del matí (les temperatures eren altíssimes) fins a l'abrupta caiguda de la nit tard al vespre. Ferrandis albirava sense dificultat preciosos torsos híbrids, bells culs masculins de dura silicona, cuixes d'un titani lluent, nassos impossibles sobre cares dignes de Modigliani i banyadors hidràulics de diferents mides i colors; aquest era un espectacle quotidià a les rodalies de les ciberciutats. A l'hora de dinar, fàcilment es podia veure brillar algun ull roig de titani davant un plat de pollastre arrebossat.

Mossi trencà la mitja fantasia:

–Ha arribat una informació molt precisa de la SIM. Podrien acusar una important societat de transmissió de béns i serveis, Franca Mediació, d'estar involucrada en transformacions prohibides, i d'haver intervingut subreptíciament en l'afer d'Espung.

Franca Mediació es dedicava al tràfic cibernètic de matèria, no constava pas enlloc que comerciessin amb persones, i no podria constar perquè aquest era un assumpte clarament il·legal. Tan il·legal com a mínim com estar involucrat en morts estranyes.

–La meva amiga Cirera té documents sobre moviments recents de societats de transmissió –intervingué Kakuru. Com els altres, tenia el maniplè gairebé saturat i la pantalla pletòrica d'icones. Cirera: una hàbil comerciant de Baricel Fonda, de pell blanca com la llet.

–Amolla –feu Mossi, expectant, amb l'orella dreta de color verd.

Ferrandis no se'n pogué estar:

–Hi ha massa corporacions. Tenim una inflació d'associacionisme. Hem de preguntar cada vegada si la Societat Industrial de Computació ha incorporat ja l'Àrea de Subministraments i Serveis, o si encara s'ocupen dels vacons els Dipòsits d'Intel·ligència Postindustrial. Només falta tenir sota sospita les relacions de Franca Mediació, una corporació liberal tan influent.

–Potser caldria saber també si el Cinturó d'Intel·ligència Artificial té ramificacions en Cultura Total, que són l'organisme que regula els Centres d'Interpretació en viles i ciutats –Kakuru s'afegí a la gresca i la crítica fàcil–; Cirera m'ha comentat la creació recent de Minairons Associats, una tropa de gent molt maca dedicada a fer reviure el coneixement antic.

–Demanen que la informació sobre tràfic de matèria sigui explícita –explicà Mossi, ignorant les extravagàncies dels companys. Era veritat que centenars de tipus associatius regulaven i feien més passadora l'activitat humana. En cada indret florien a la seva manera, però tots acabaven interconnectats i recopilats en el llenguatge universal de la computació, des d'Organització i Recursos, o la Societat Anònima de Control Animal, al més que diligent Cinturó d'Intel·ligència Artificial o CIA, l'àmplia sèrie de cúpules vermelles que comunicaven directament amb Supercomputació. Franca Mediació no només era una corporació eficient en transport de matèria, sinó també era operativa en ambients educatius i socioculturals.

–La SIM té un origen militar –recordà Ferrandis.

Era així. La Setena Intel·ligència Militar, o SIM, era una secció autònoma, supervivent, d'una antiga i poderosa organització militar, reconvertida per servir invariablement finalitats civils: perseguia tant delictes comuns com baralles grupals i

altres atzagaiades. I en la pràctica, gairebé la totalitat del teixit associatiu li reconeixia autoritat per investigar i resoldre conflictes, amb gran determinació.

–Així no avancem –insistí Mossi–. Tenim a mig fer l'informe sobre menics i menaires i cal que decidim si busquem proves incriminatòries sobre Franca Mediació. Dragan i Lovorka, els dos caporals regionals de la SIM, dirigeixen la investigació.

–Ací l'única entitat independent i perdurable és el Senat Masculí –predicà Ferrandis, no exempt d'ironia.

–I la Lliga del Punt Fix –afegí Mossi–, com el seu nom indica.

La contrapartida d'una terra flexible semblava ser, seguint un procés expansiu ben anterior a l'època dels grans descobriments, l'augment d'associacions de diferents menes i propòsits, que al seu torn generaven noves menes d'associacions per controlar les associacions acabades de crear, amb una dinàmica creixent que només podia ser entesa i gestionada a través de la cibernètica. El Senat Masculí, simbòlicament, representava l'apoteosi emblemàtica d'aquesta expansió. Tenia la seu a Ruïnes de Notre Dame, l'antiga París. Format per tres homes d'avançada edat, Víctor, Àngel i Serafí, només tenia funcions consultives. Tothom els adreçava qüestions que rarament resolien. Víctor tenia una especial capacitat per retenir les coses que estaven passant en el moment present. Àngel havia perdut la memòria completament i Serafí, a la inversa, disposava d'una memòria prodigiosa.

–Ferrandis, tens coneixement de gent de la vall que pugui tenir algun interès a mercadejar amb transformacions opaques? –Mossi mirava de redreçar la discussió, enfocant-la cap a objectius.

Ferrandis medità la resposta.

–Hi ha gent molt curiosa. No sé què passa amb Peuets, un menic esquerp que es passa la vida amb els vacons a la muntanya. Només el veus de tant en tant en alguna cabana, entotsolat amb el manipulè. També hi ha alguns manifassers en els quatre pobles més ben proveïts demogràficament. Podríem indagar amb qui tenen contactes.

–Jo examinaria primer els darrers passos de la Lliga del Punt Fix. No hi ha un pam de net, en l'activitat d'aquest personal –assenyalà Kakuru–; sovint hi ha agents del Punt Fix demanant identifications prop de les cúpules d'irradiació, on molta gent va a buscar emanacions. Jo conec Semiàs, que resulta que és parent llunyà d'un dels darrers mandarins dels Governos Políticament Correctes –aclarí encara–. Semiàs i Mefosti són carn i ungla.

–L'activitat de la goma els posa molt nerviosos, és veritat –continuà Mossi–, les darreres declaracions de la Lliga suggerien limitar-ne l'ús a moments i circumstàncies absolutament d'emergència. Però no hi ha indicis sobre la seva intervenció en transformacions –l'Encarregada en Cap dubtava d'obrir aquest fil de l'enquesta–. I tampoc no sembla que entrebanquin operacions de la SIM, fins on jo ho sé veure –afegí. La Lliga del Punt Fix va sorgir després de les mobilitzacions de la Confraria. La recuperació de la idea del punt fix, l'autèntica descoberta antiga per establir les mesures físiques i temporals de la terra de manera que resultessin fiables i universals, els va servir de motiu aglutinador. No veien amb bons ulls tanta transparència cibernètica i les facilitats subsegüents. La goma universal havia de servir l'home, i no l'home a la goma universal. No facilitaven les coses, amb les seves proclames furibundes, el seu posat públic sempre malcarat i amb la inquisició

constant en favor d'una ortodòxia que qui sap on va quedar, després que el món hagués evolucionat cap a una fusió i recomposició constants.

–Preferirien que la gent anés prescindint de la goma universal –feu Kakuru, amb una certa agror–; i per a ells tot s'hi val.

–Aquest personal són un desori. La setmana passada vaig veure Assassil en autocar per Nova Roma –una certa basarda recorregué el rostre dels assistents. Mossi canvià delicadament de tema. Ferrandis tenia pràcticament enllestit el seu informe contrastiu sobre menics i menaires. La SIM confirmava que a l'església d'Espung hi havia hagut un intent de transformació que havia descarrilat. Dragan esperava resultats.

–Tinc una prèvia –interrompé Ferrandis–. Em faig un embolic amb els noms de les ciutats, NY6, Mex3, Amsterdam4.

–S'afegeix un número aleatori a la ciutat que es copia –aclarí l'Encarregada–. Es conserva el nom sencer si se'n copia el nucli sencer, o bé una part si només se'n copia un sector. I la sigla significa que només se'n copia l'arquitectura bàsica. El número aleatori és per evitar picabaralles –li recordà Mossi–. I no rondinis tant.

La goma universal havia permès establir ciutats semblants a altres ja existents en indrets diferents, allunyats o a vegades no. El territori s'expandia amb facilitat, l'arquitectura era lenta a copiar-se i depenia, en qualsevol cas, de la transmissió de matèria. I després calia que hi anés a viure la gent, cosa que feien aviat. El món havia esdevingut una mena de plastilina enorme, controlada per comitès, seccions, subseccions, sovint aquestes no humanes i, sobretot, per complicades lleis de computació. Una mena de món que es fonia i es refonia en diferents moments temporals, amb alguns accidents de tant en tant.

–A les cúpules negres de la SIM estan molt preocupats davant del fet que s'estiguin estenen les transformacions. Sabeu que el wifi de matèria deixa completament fora el transport de persones i de vida en general –Kakuru es mostrà ací expeditiu i contundent–; se'n van fer intents i no van donar bons resultats. És evident que hi ha gent que, a mig camí entre el frustrat teletransport humà i el wifi de matèria, està experimentant amb èxit amb metamorfosis clàssiques. Parelles que es disfressen d'ocell mascle i ocell femella, gent que accedeixen a punts d'informació transmudats en inofensius insectes, mutacions per accedir a partits de futbol des de posicions més properes al terreny de joc i, com aquestes, una incerta infinitat de possibles transformacions.

–Totes qüestionades, totes en entredit –remugà Ferrandis, que no hi donava gaire credibilitat–. La SIM persegueix l'existència o la mera possibilitat de pràctiques d'aquest estil, i d'altres de més greus, sense que se sàpiga del cert l'abast o la profunditat, de l'esvoranc que s'obre amb tot plegat. Apareixen esquadres ací i allà, en els llocs més impensats, investigant la possibilitat de la transformació, i duent els possibles sospitosos a ser jutjats per Intel·ligència Militar. Vatua el Rei! Les transformacions són un assumpte escabrós que serveix per escampar la inquietud entre la població.

–Hem tingut dos casos prou clars el mes passat, que la SIM ha desvetllat i denunciat. El darrer, el d'un empresari de NY6 que sembla que aparegué transformat en caixer automàtic a Singaphor –explicà Mossi–. Les pistes eren clares perquè el seu capital era exactament el que contenia el caixer. L'anterior, el d'una noia de Valàquia transformada en àguila marcenca per reunir-se amb la seva parella a la

regió de Rússia Oriental, però va ser interceptada per la SIM, segons informa la caporal Lovorka.

–Són històries estrafolàries –retrucà Ferrandis–. Si és que ocorren de debò, deu haver-hi al darrere gent organitzada que persegueix alguna cosa. Però tot plegat resulta difícil d'entendre.

–Un capitalista a Singaphor pot fer molta feina disfressat de caixer –afegí Kakuru, amb parsimònia–. En qualsevol cas, episodis així acaben produint entrebancs reals i concrets, que posen en perill la lògica social a què estem habituats. I aquest accident a la Vall Fosca ho torna a complicar tot.

–Per què voldria algú despertar-se convertit en escarabat? –es preguntà Mossi, impassible.

–Li aniria bé per rodar pels pedregars –aclarí Ferrandis.

–Experiència surreal –continuà Kakuru–. No sabem encara res del mort de la Vall Fosca.

–No, a veure, realment –la noia continuà com si no els hagués sentit–, les transformacions funcionen molt bé amb menaires, per la qualitat artificial de la seva constitució, però és més difícil i menys clar que siguin operatives amb menics, a causa del seu perfil de carboni. Però tot es pot modificar, és clar. Cal que trobem correspondències amb altres casos, en l'assumpte d'Espung, per poder escatir qui ha pogut intervenir en la transformació i com; perquè, de totes passades, per desenvolupar-la, cal un mestratge computacional específic, i uns mitjans que no són a l'abast de qualsevol. Dragan informa que en l'incident de l'església d'Espung han detectat interferències i pèrdua de cobertura en diferents trams temporals abans de la trobada del cadàver.

–Aquesta sí que és bona –saltà Ferrandis–. Això és pitjor que un acudit que et conten tres vegades el mateix dia. Nosaltres viatgem bastant, per feina, d’una vall a l’altra. Quan canvies de sector, perds la freqüència. El maniplè no troba l’estació fins passats quinze minuts. I l’has de tornar a sintonitzar cada vegada.

–I això que vosaltres teniu una espectacular cobertura ornitològica –feu Kakuru.

–Cada espècie d’ocell té una preferència natural per una freqüència determinada –recordà Mossi–, de manera que els moviments molt ràpids de bandades d’ocells poden fer que es perdi cobertura. Els ocells estan preparats biològicament i ecològicament per proveir la millor cobertura possible, però en la pràctica ocorre com amb els antics països: quan canviaves de país, canviaves de companyia, segons expliquen; havies de resintonitzar el maniplè i tornar a començar –Mossi somrigué–. Les pèrdues de cobertura són molt molestes, sobretot quan estàs treballant. Els ocells avui formen, com si diguéssim, països o nacions, que controlen les seves pròpies freqüències, i depenem en bona mesura d’això. Hem acabat amb les nacions, però resorgeixen per una altra banda.

–Podem rastrejar les interferències que ha detectat la SIM a Espung. Hauríem de saber quanta gent estava operativa aquell matí i com van anar exactament les pèrdues de cobertura –Kakuru, sense més dilació, es posà a la feina.

–Hauríem de saber també més coses –interrompé aviat Ferrandis–. Com ara, si tot això ha anat acompanyat de col·lapses –els altres dos alçaren la vista de les pantalles i el miraren una mica espantats.

–Sento parlar de col·lapses i em roda el cap –feu Mossi.

–En aquests darrers dos mesos, n’hem tingut un parell –explicà Kakuru.

–En algun cas han arribat a ser atopies? –indagà Ferrandis.

–Sembla que no. Un col·lapse al Caucas i un altre a Palears. Llocs on sempre hi ha un munt de moviment.

En aquest cas, Mossi no va impedir que la conversa que els desviés de la feina. La goma universal, gestionada per Supercomputació, permetia, o a vegades no permetia, motivades dilatacions o compressions de sectors de territori. De tant en tant, molt rarament, es produïen petits accidents. Mai no s'havien produït trencaments a gran escala ni col·lisions fenomenals, per la pròpia naturalesa de l'esdeveniment computacional, que ho feia impossible. Alguns d'aquests accidents eren errors cibernètics, d'altres eren ocasionats, efectivament, per solapaments o, al revés, per caigudes de cobertura. Durant l'accident, que podia durar minuts, els habitants perdien peu, o simplement deixaven de veure el paisatge habitual, per experimentar fusions a negre. Alguna vegada desapareixia un automotor o algunes gallines, que no es tornaven a veure més. A les ciutats, els menaires deixaven de tenir sintonia endotecnològica, o alguns edificis desapareixien de la vista, per tornar a aparèixer més tard. Alguna persona fent l'amor s'havia trobat durant alguns minuts en braços d'una altra. Però tot això eren problemes menors (en comparació amb els beneficis) i ocorrien escadusserament. Els col·lapses eren de dimensions una mica més grans, però la gent, al que tenia vertader terror, era a les atopies.

–Vaig sentir parlar d'unes atopies al nord d'Irlanda.

–Tenim algun cas aquests darrers sis mesos que ho podria ser, me'n queda el dubte –Mossi estava inexpressiva, com si el seu cap estigués en un altre lloc. Ningú havia explicat amb claredat què passava en una atopia. Teòricament, es tractava d'un col·lapse major, un seriós entrebanc cibernètic on els habitants, durant alguns

segons, no es trobaven enlloc. Enlloc és enlloc. Gent sense espai. Amb una sensació, probablement, d'estar fora de tot.

–Deu ser com si caiguessin del món –improvisà Kakuru, exhibint bon humor; els altres dos el miraren greument de fit a fit.

–Hem de saber amb precisió què ha passat a Espung. Tinc un parell d'amics periodistes, Mig Mort i Mango, que deuen tenir un historial d'accidents a la vall. També els puc preguntar per atopies, però això és més delicat. No sabem com et pots sentir en una atopia, què has experimentat, què és això d'estar fora de tot.

Tothom emmudí per uns instants.

–Ves que no sigui també estar fora del temps –etzibà Mossi.

Se sentia el soroll silenciós del tecleig i les màquines treballant. Les indagacions sobre Franca Mediació no van proporcionar resultats incriminatoris de cap mena.

La Descosida portava Ferrandis a l'escola per fer una substitució, atès que l'homenet havia enviat a repintar el seu famós automotor groc. El tema de conversa del dia era el mort que havia aparegut a l'església d'Espung, i la possibilitat que hi hagués hagut pel mig un intent de transformació fraudulenta.

–Res de tot això ha estat demostrat de manera fefaent –remugà Ferrandis.

–Tot i així, no havíem tingut cap cas a Espung. Crec que podria aconseguir l'informe de la SIM, conec bé Adetokunbo, és aquell baixet del cabell roig cardat –comentà la Descosida. Van prendre's una estona, de tornada, per fer un suc de tarongina (processada) a la cúpula blanca. Ferrandis semblava desconcertat i distret.

–Ara tindries l'oportunitat de conèixer l'homenet –taulà la Descosida a Fama, i prosseguí–. Adeto, vull saber coses sobre aquest cadàver sense rostre –taulà–. Bashira, hem de passar per Liquidació avui? Per cert, tu creus en transformacions? –Estava ben desperta a l'hora d'esmorzar. Amb els fills també creuà unes taules.

–Pretens que anem a Nova Roma? –es queixà Ferrandis. Hi anava sovint per mil afers, però no acabava de veure que aquell fos un assumpte consistent.

–M'expliqueu de què es tracta? –respongué Fama, que sortia de la dutxa i havia vist que tenia taules per obrir. Al fons se sentia una veu d'home que preguntava si esmorzaria amb ell–. Tinc una amiga que corre prop d'on sou.

Efectivament, Cirera, la petita empresària de Baricel Fonda, activa, sociable i un punt melancòlica, havia passat el cap de setmana a Santagrad. Hi havia pujat amb Zlatan, amb la il·lusió als ulls, desitjant que aquells fossin els dies definitius per a la seva amistat, un encontre que havia començat de manera casual i havia continuat de forma atrevida, potser massa atrevida, però sense una orientació definida per

continuar. Ella, amb Zlatan, se n'hauria anat fins a la fi del món (és un dir), però Zlatan semblava estar més pendent dels rapinyaires i les caderneres valencianes. En termes de bioenginyeria, es podria dir que estava més a prop i més endins de la ciència ornitològica que de la flexible arquitectura amatòria. Cirera, petita, blanquinosa, amb el cabell curt à *la garçonne*, hauria fet una bona parella amb Zlatan, rosset, tranquil, àgil i rialler, o almenys això creia ella. Aquella nit van dormir poc, després d'una llarga festa a l'esplanada de l'aiguabarreig.

–Podries ajudar aquesta gent, amb els teus contactes –informà Fama.

–Dius que es tracta d'un cadàver i de transformacions? –replicà Cirera–. Encara no he obert El Piulet Verd –un servei que aplegava informacions de diversos mitjans d'informació, la processava, i en presentava síntesis accessibles; com tot, en qualsevol de les llengües a l'abast, que eren pràcticament totes. A Ferrandis se li obriren també un parell de taulons nous, de Fama i de Cirera. Des de les cúpules negres de la SIM es va desvetllar que havien esbrinat que el mort era un industrial mitjà de Baricel Fonda, ja iniciat en transformacions: havien descobert la petjada electrònica de petites transformacions anteriors d'alguns minuts de durada per obtenir avantatges en Liquidació, i per estalviar-se cues a l'entrada del teatre. No en van publicar el nom, ni van dir ni una paraula sobre si es tractava d'un cas d'agressió o havia estat un accident. La sola sospita d'estar iniciat en transformacions ja el tornava roí.

Cirera va moure alguns fils. La Descosida va obtenir un primer informe de la SIM. Van quedar que es veurién, i es coneixerien, al Coll del Codi, on Zlatan havia d'observar voleions i mamarratxos si tenia sort. A Cirera li feia il·lusió passar el matí entre pics i carenes, tot i que no havia perdut el temps, contactant amb amics i alguns

agents de Liquidació experts en transformacions. De camí, la Descosida i Ferrandis indagaren sobre l'estat de l'automotor groc, que encara no podia sortir de boxes. El cibermecànic taral·lejava *Every breath you take*. La SIM avisava que continuarien les investigacions.

La trobada fou breu, atès que la majoria d'informació ja havia estat posada en comú. La Descosida contemplà Zlatan de lluny, pensant si es diferenciava molt o poc dels voleions que es vinclaven per l'horitzó. Ferrandis rebé l'habitual bes al nas de la baricelita. Les noies convenceren l'escèptic Ferrandis per escorcollar cibernèticament casos d'amputació semblants, basats en les mateixes pròtesis, i amb orígens econòmics pareguts. Els movia una curiositat primitiva i el fet que l'incident hagués passat a la vall. D'altra banda, era fàcil trobar expedients de transformacions en ocell per intervenir en assumptes de computació, per tal d'aconseguir permisos. "Si és que realment tot això existeix", rumiava Ferrandis.

A la petita barraca del Coll del Codi hi havia alguns excursionistes més. Peuets, el menic esquerp, nascut en un llogaret de la vora i agent del Punt Fix, s'entretenia amb el maniplè en un racó. De sobte es quedà amb els ulls esbatanats veient el que li entrava. Per alguna maniobra rara de Zlatan (preocupadíssim per desxifrar codis de voleions), el senyal havia saltat dels hologrames d'aquells tres fins a la seva làmina: tenia davant dels ulls informacions i un pla per intervenir cibernèticament en la investigació de l'incident del matí, a més de les converses on discutien què podien fer. No va tardar ni un segon a taular el paquet a Fòsfor, un dels capitosts de la Lliga. Peuets sabia que les transformacions no solien ser assumpte

seu, però hi havia una certa indeterminació cibernètica en tot plegat que tal vegada convertia l'afer en interessant per al *panxaia*t.

El Consell dels Cinc, o *panxaia*t (havien adoptat l'antic terme indi), reunia els mandarins de l'odiosa associació. Aquell dia desgraciat, xafogós i embafador de març, Mefosti havia quedat per fer una paella als Tres Turons, prop d'Avinyó, amb Llopis, un important empresari de mobles. Fòsfor posà en comú la informació, i aviat Semiàs, el parent llunyà dels Governes, taulà als altres que havien d'evitar qualsevol interferència amb la SIM, que era qui s'ocupava realment de transformacions.

—Però ací hi ha altres temes pel mig. Uns ciutadans que volen immiscir-se en temes cibernètics, que podrien alterar l'equilibri dels permisos, i tot això influiria en l'ús de la goma —sentencià Belial. Belial, el baixet, era l'altra cara de la moneda d'Assassil, el temible calb d'ulleres fosques i còrpora monumental que freqüentava Supercomputació. Els altres dos, Mefosti i Semiàs, preferien la vida regalada del *guanxi*, les influències i els contactes, però podien ser tan desagradables com Belial o la resta quan havien d'intervenir en alguna investigació o en alguna enquesta sobre usos de la goma, o clamar per la prohibició d'alguna acció ciutadana, secundats per diferents brigades d'agents voluntariosos. Al revés del altres, Fòsfor, lent, obès i barbut, presumia de reunir la millor informació possible en cada moment.

El *panxaia*t es reunia habitualment a Ruïnes de Notre Dame, en un catau polsegós del Marais. Havien sorgit, efectivament, d'un sector radical de la Confraria del Punt Fix, el primer moviment popular clarament contrari a la goma universal, que predicava llocs segurs i estables per a tothom, amb un èxit relatiu. Fora d'organitzar aplecs, llargues marxes, cassolades, i exhibir ensenyes de la terra rodona i els continents antics, mirant de convèncer la gent que la terra havia de tenir uns dominis

físics i uns pilars sobre els quals es drecessin referències inamovibles, la Confraria havia pogut intervenir poc en la pràctica real de modificar segments geogràfics segons conveniències pactades. La Lliga del Punt Fix nasqué amb la voluntat de reclutar voluntaris per a l'acció (o agents, com en deien), i intervenir socialment contra l'extensió indiscriminada de la GU i el producte resultant d'un món com un bunyol, mig fos com una crema d'espàrrecs, en nom d'un suposat quart estat de la matèria.

Al catau de Ruïnes, tenien un pòster de l'*Eratostenes Batavus* de Snellius i un retrat a l'aquarel·la d'Alexis Claude Clairaut. Abans de cada reunió, llegien fragments de sir Sandford Fleming sobre l'Antimeridià i després la solien tancar llegint paràgrafs sobre el Pacífic de *L'illa del dia abans* d'Umberto Eco. Estaven disposats a revifar la idea de la terra com a lloc estable, a reivindicar el meridià 180, que tant havia costat de determinar, com a punt de referència de la mesura i l'equilibri, per tal de viure en un univers dimensionat i invariable. No feien tasques innocents, actuaven com a grup de pressió, en alguna mesura creïble i enèrgic, contra les incerteses que creaven assentaments terrestres tan imprecisos. O això creia molta gent. S'havia dit també que segurament intervenien en contracomputació, un assumpte que feia posar els pèls de punta.

—És un empresari mitjà. Que hagi aparegut sense rostre suggereix que algú està traficant amb transformacions.

—I l'han enviat a l'altre barri.

—Imagineu que aquest tràfic degenera en una alteració dels permisos. A Programació aquest cas es rastreja des d'ara com a Bonastre —cada incident rebia un nom o també un número, aleatòriament, a vegades amb alguna intervenció humana—. Bonastre / Espung —rematà Fòsfor.

–Fa sis mesos en vam tenir un de perfil molt semblant a Indonèsia. Atxim.

–Salut, Belial, cuida't l'encostipat –feu Semiàs, que en aquell moment compartia un allioli de codony amb Mefosti.

–Gràcies, però no he esternudat.

–És la denominació del cas –continuà Fòsfor, indiferent–. Abomino de la goma.

–Hem de conservar tots el cap fred –taulà Assassil al grup–. L'únic interès que pot tenir això per a nosaltres és que s'escampi la brama d'alguna conxorxa cibernetica i alguns pobles s'animin a crear valls, carenes o fondalades sense solta ni volta, o carrers de nova planta per instal·lar-hi més comerços, aleshores sí que hauríem d'actuar. Per això els agents més qualificats han d'estar molt atents –es llevà de sobte les ulleres deixant al descobert uns ulls crispats i vidriosos–. Aquests tres individus, o quatre, segons les taules, que hem sorprès, faran més nosa que servei. En qüestió de setmanes, la SIM haurà esbrinat si la transformació li va petar al nas a aquest menaire idiota o si el van pillar in fraganti: en aquest cas les petjades cibernetiques duran fins a alguna banda organitzada i assumpte tancat –la veu era greu i ronca–. Tots cap a Intel·ligència Militar.

–Beeeeen dit –apuntà Fòsfor, sol, a Ruïnes, rondant prop del catau, mentre es feia passar la gana amb una capseta de penis de tigre. No es trobarien fins la setmana entrant, coses del panxaiat.

Aquells tres (o quatre) planejaven una trobada àmplia. La curiositat s'estava apoderant d'ells. Ferrandis buscà un substitut per a les seves substitucions a l'escola i es mentalitzà per viatjar en càpsula. L'esperaven suors, ulls inflats i algun mareig.

Cirera i La Descosida havien començat a lligar una amistat, més en base a la seva potent imaginació que no en base a les semblances, que eren poques: una menaire de ciutat, comerciant, proveïda d'atributs d'exploració i planificació, amb centenars d'amistats i contactes, viatjant prou sovint (quin enrenou) i encara amb els ulls posats a trobar una relació satisfactòria amb algun possible menaire masculí que no exhibís orgullosament el titani o els braços giratoris com a marca de la casa; i la Descosida, una menic d'una vall afortunada amb conreu de vacons, de la tribu de les caminadores, amb un xiquet i una xiqueta preciosos, un marit que duia bé el recent eixamplament rural i un nombre reduït d'amics forts, d'aquells que podien servir de pilars del món (és un dir).

La intenció era anar a Nova Roma, perquè Fama podria triangular informació i potser esbrinar si a Espung algú havia volgut saltar-se les normes, i gairebé havia saltat en tres bocins. La SIM acabava de fer públic que el dissortat menaire es deia Elewisa, natural de Bonastre, de gènere masculí, un industrial de Baricel Fonda que s'ocupava del calçat i era amant del futbol. No es veia cap conxorxa per enlloc: es devia haver interromput violentament la transformació, si efectivament això existia, amb resultats letals. Si algú pretenia emprar fraudulentament el seu rostre, ara amb la identificació de la SIM ho tenia més difícil.

El viatge dels tres suposava dues hores en automotor fins a Baricel Fonda (ja conduiria Ferrandis) i mitja hora en càpsula (aquí, la suor i la resta) fins a Nova Roma, per corredors regulats per Transports Integrals, la societat encarregada del transport terrestre, encara que no tocaven terra en cap moment ni molt menys tocaven per a res el mar transparent i plàcid que unia les dues ciutats. Tampoc es tocava terra en automotor, però era força més lent, calia conduir i, per descomptat, no servia de cap

manera per a distàncies tan grans. La càpsula proporcionava un viatge còmode a les dones; als homes, els solia donar suor i ulls inflats. Ferrandis, un menaire de baix perfil (algun òrgan substituït i capacitat d'absorció de nous materials) s'havia adaptat bé a la muntanya, però quan podia estar a prop del mar, en alguna d'aquelles ciutats industrioses i febrils, exultava pels porus. A les càpsules ningú conduïa, circulaven pels corredors, de manera que a la Descosida el viatge li semblà una prolongació agradable d'una trobada a la cúpula blanca d'Amante, només trobava a faltar les galtes de granota per anar fent. Cirera va emprendre la segona part del viatge abstreta, amb el cap més a prop de Zlatan del que hauria volgut.

Fama es va vestir amb pantalons blaus i una brusa blava lleugera per rebre els convidats. Nova Roma lluïa amb la seva habitual prestància monumental d'edificis amb nous materials. Es van trobar a l'Arc Menor, prop d'una cúpula lila de Programació on podrien fer alguna feina. Elewisa, el difunt d'Espung, no semblava, de moment, el centre de conversa. Tampoc l'existència o no de transformacions o d'alguna maquinació. Cirera desaparegué ràpidament, cercant un parell de col·legues que volien obrir franquícies, amb la promesa de tornar en un parell d'hores i, per descomptat, de continuar connectada.

—Aquest és el famós Ferrandis? —Fama li besà el nas, sense gairebé mirar-se'l. El muntanyès estava més pendent del temps que li quedaria lliure que de cap altra cosa. La Descosida els mirà decebuda.

Tanmateix, la llarga amistat entre les dues dones va fer que les coses funcionessin bé i de pressa des del primer moment. A la cúpula lila podien bellugar-se amb llibertat, taular amb aquest o aquella sense la possibilitat de ser interceptats, accedir a computació o als experts i tècnics en programació que, sempre vigilant el

tràfic de matèria, de vegades descobrien indicis de wifis il·legals, intents de transports humans i altres desgràcies. Fama, en tant que membre d'un cert nivell del CIA, el Cinturó d'Intel·ligència Artificial, on es prenen decisions complexes, tenia accés a la sèrie de cúpules vermelles escampades estratègicament ací i allà, però no podia fer-les servir, com és lògic, per a aquesta tasca de suport amical i una mica entremaliada en què s'acabava d'embarcar. La cúpula lila ja els anava bé.

Una ciutat va aparèixer en l'horitzó. Sofia. Un expert en pròtesis articulades els va ensenyar l'expedient d'un cas amb la mateixa distribució de membres amputats de la mateixa qualitat cibernètica del d'Espung, un mort sense resoldre que havia aparegut a Sofia, a la península balcànica, feia quatre mesos. Els indicis apuntaven cap a una interrupció de la transformació: el noi era a prop d'importantes entitats bancàries que controlaven el flux de milions de soudobrerers. "Soudobrerers. Penseu que sempre busquen la mateixa cosa. Transformacions de cinc minuts i tot al sac. Resulta poc creïble", rumiava Ferrandis. Fama estava contenta dels primers resultats. El fulano sense rostre d'Espung podia no ser un cas aïllat.

Els tres van ser informats d'un assumpte resolt que havia tingut lloc a Indonèsia feia sis mesos, concretament a Atxim: un menaire de tercer gènere, o agènere, sense rostre, a qui una banda de facinerosos havia desbaratat la transformació mentre fugia a causa d'un conflicte familiar; la banda havia estat detinguda per la SIM, i posada en llibertat poc després per Intel·ligència Militar. La transformació no havia tingut lloc, però els brètols li havien pres el rostre, que no era pas poca cosa. Semblava un assumpte de poca volada, però qui sap on podia menar.

El tercer lloc interessant podria ser Liubliana. La cúpula lila els permetia creuar informació per buscar semblances amb el cas d'Espung, ara identificat pels

programes com a Bonastre, pel lloc d'origen d'Elewisa, l'industrial dissortat. Fama explicà que des del CIA havien enviat informació sobre unes desviacions computacionals en vacons electrònics el mes passat. Diferents cúpules del Cinturó d'Intel·ligència Artificial havien detectat intromissions i les havien traslladat a la SIM. La pista els duia fins a Liubliana. Allà diferents menics havien denunciat la desaparició d'una menic de característiques molt semblants a les que els programes descrivien per als altres casos sota sospita. No hi havia pròtesis però els perfils de carboni i les seqüències (inicials) de transformacions hi coincidien.

Per la seva banda, Cirera els taulà que estava en condicions de confirmar-los la identitat d'Elewisa, i els inundà d'informació sobre la seva activitat comercial, on havia estat els darrers mesos i amb qui havia estat en contacte. Havia accedit també a molts dels seus taulons, que contenien força informació específica sobre calçat, mesures de peus i belles sabates de disseny italià, que les noies i fins i tot Ferrandis van apreciar de molt bon grat i amb grans exclamacions.

Liubliana, Bonastre, Atxim, Sofia.

—Anem bé —concedí, satisfeta, la Descosida.

Lovorka, una elegant menic eslava amb prou anys a sobre, que devia haver estat bellíssima en la seva joventut, esperava a l'avantsala dels dragons l'arribada d'Adetokunbo i altres dos guàrdies, acompanyats d'un menic que havia estat el mes passat a Liubliana. Quina mena de cosa era aquella, encara no ho sabien, però no semblaven casos ordinaris de transformacions amb un objectiu definit. Hi havia seqüències inicials coincidents; i els perfils de carboni del menaire i la menic desapareguda, més l'absorció del rostre (comprovada fefaentment a Bonastre, rastrejada a Liubliana) assenyalaven cap a una operació organitzada. Lovorka, detallista i exigent, així com altres caporals de la SIM, estaven treballant sobre les semblances entre Liubliana i Bonastre quan aparegué aquest menic viatger que disfrutava amb els vacons i l'esquí artificial.

—He passat un parell de setmanes pels prats de la regió eslovena —començà el menic. Tenia alguna mena d'informació sobre bandes de tràfic de transformacions. L'altre caporal implicat, Dragan, un menaire ben construït amb elements auxiliars, interrompé a través de les taules l'incipient interrogatori per avisar d'una nova pista que presentava intrigants coherències: una banda de lladres de rostre d'Atxim, Indonèsia. I anunciava que arribaria més informació.

—Els casos no presenten cap mena de correspondència en el gènere —apuntà Adetokunbo, el del cabell roig cardat—. A Bonastre hem tingut un menaire masculí semblant al de Sofia de fa quatre mesos; a Liubliana va desaparèixer una noia; i el cas d'Atxim fou el d'un menaire de tercer gènere o agènere —biotecnològicament asexual; Adetokunbo prosseguí—: és més fàcil operar amb menaires agènere, perquè el nivell d'intervenció tecnològica és més alt. Si et quedes amb els gèneres naturals,

les dificultats operatives augmenten. No té massa sentit que triessin una noia, que són la complicació màxima.

–Parla del que coneguis –bufà Lovorka; el cabell curt i negre de la caporal semblà eriçar-se. L’interrogatori al menic continuà durant un parell d’hores, sense èxit aparent. Dragan els facilità informació de Programació, que havia detectat dos possibles casos més, allunyats entre si en el temps, de característiques un xic estrafolàries. Les semblances ergonòmiques entre les pròtesis desaparegudes, les seqüències inicials i els perfils, de nou, resultaven prou eloqüents.

–Un menaire agènere de Franca Mediació, la corporació econòmica i sociocultural d’ampli prestigi i bon predicament, que resulta que sempre arribava tard a les reunions. El van trobar desmembrat al bany de casa seva, ara fa dues setmanes. L’ordenador anomena el cas Tocatardà, per motius fàcils d’entendre; de nou, tenim perfils biotecnològics semblants, i la manca de rostre –la SIM tenia accés a bones dades, una xarxa qualitativa de rectes investigadors i esquadres distribuïdes per tot arreu.

Pitu, un eficient guàrdia de la SIM, va informar del següent cas. La goma universal havia encongit dràsticament les extensions de Sibèria. En el curs de dos anys, les vastes planes havien quedat reduïdes a petites o mitjanes parcel·les aptes per al conreu. La GU havia, diguem-ho així, humanitzat la tundra. Les poblacions esparses s’havien reagrupat en granges habitades per tribus i petites viles poblades per menics, que gaudien d’importants comerços de cavalls, de conills, de porcs; o que cultivaven blat sintètic o enormes extensions de fruita dolça ajudats pels tetractors i els braços hidràulics. Sovint les poblacions rebien el nom del producte majoritari: Conill69, Presseguer Groc o la Gran Poma. A la vila de Gruny, feia un any, s’havia

detectat un intent frustrat d'una menic de transformació en verra (molt probablement per obtenir avantatges ramaders, però no quedava clar); havia perdut el rostre i aparegué sense vida, mancada del peu dret i el braç esquerre. Les dades recopilades no permetien esbrinar si la denominació informàtica del cas simplement ací prenia el nom de la vila o si feia referència a l'activitat sorpresa in fraganti. Pitu reconegué que era un cas antic, el més antic trobat fins ara, però de sorprenents semblances amb els que estudiaven.

La Lliga del Punt Fix s'havia disgustat especialment amb la reducció de Sibèria. No podien tolerar una alteració tan significativa, que canviava de retruc les condicions climàtiques i la longitud dels dies i les nits, entre altres paràmetres. Agressius, havien mobilitzat la Confraria per dur a terme campanyes massives, i havien demanat a tots els agents que vigilessin intensivament les cúpules incolores d'irradiació, cap on sovint la gent s'adreçava per tenir millor cobertura quan, havent obtingut els permisos computacionals adequats, iniciaven l'activitat de la goma universal. La contracció de Sibèria havia significat un punt de no retorn, i també una prova prou simptomàtica de la ineficàcia de la mateixa Lliga. Ara s'enfrontaven als recents esdeveniments amb una barreja de rancúnia i mala fe. Reunits al catau del Marais, davant cinc pizzes fenomenals d'albergínia i tomata, Assassil, Semiàs, Mefosti i els altres dos treien fum pels queixals:

—Seguir aquells tres, o quatre, ha estat una pèrdua de temps —es queixà Fòsfor. Un rictus d'impotència li recorria el rostre.

–A Nova Roma vam perdre completament qualsevol rastre de la seva activitat, ni tan sols sabem si han tornat a casa o no –concedí Mefosti, mirant cap al cel i arquejant les celles.

–Almenys sabem que hi ha pel mig aquella menaire boja del Cinturó guarnida amb oripells, amb més accessoris que una pàgina web –afegí Semiàs, l'eixerit.

–No calm dedicar-mmhi més temps –concloué Assassil, amb un tros de pizza tan gran a la boca que els ulls gairebé li saltaven de les òrbites.

–O potser sí –feu Belial, el baixet–. Per ací tinc una conversa sobre dinosaures de fa una setmana, entre Ferrandis i la Descosida. Podria tractar-se d'alguna cosa en clau. –Els altres s'interessaren pel material. Parlaven de transformacions? Van rumiar-hi una mica. Aquells pobres grangers no semblaven candidats a res. I el panxaiat tenia dificultats per seguir les ramificacions de la conversa: concretament per saber quines taules guardaven relació i quines no. De manera prudent, arxivaren les cadenes d'intervencions per revisar-les en un altre moment. Continuaven fent cara de tres déus.

–La nostra feina prioritària és el control dels horribles permisos computacionals. Dediquem-nos a això –apuntà Mefosti, centrant la discussió. Feia una calor abassegadora, com sempre. Per les dues grans avingudes de Ruïnes de Notre Dame hi havia una quantitat exagerada de menaires agènere amunt i avall, amb ulls brillants de titani i panxots ben alimentats. Fòsfor es mossegava les ungles.

–Hi ha una campanya popular en marxa a Casablanca³³ per recollir permisos de computació i activar la goma. Us recordo que Casablanca³³ és a tocar del desert de Namíbia. Tinc entès que volen ampliar encara més l'àrea de dunes, i ja la van ampliar fa sis mesos.

–La culpa és dels antropòlegs –renegà Belial. Ací esclatà la fúria. I els crits. Belial semblava més alt. Mefosti movia el cap amb insistència en totes direccions. La Lliga, i en part també algun sector de la SIM, estaven obertament en contra de l'activitat d'arqueòlegs i antropòlegs. Representaven el més semblant a enfrontar-se al passat, a tenir-lo davant dels ulls.

–Escodriyen la terra –continuà Assassil–. I ningú vol saber què hi ha a sota – bramà.

–En volen més i més cada vegada, més deserts per remoure –etzibà Mefosti. Arqueòlegs i antropòlegs tenien una feina poc lluïda, que, en general, mereixia poca consideració. De tant en tant, després de l'activitat de la goma universal, quedaven al descobert restes antigues que evocaven un poble perdut, una comunitat extingida, o ves a saber quina cultura. La gent solia fer mala cara davant troballes així. La Lliga del Punt Fix, de manera declarada, perseguia amb campanyes de desprestigi l'activitat d'arqueòlegs i antropòlegs que, entre altres coses, recordaven en aquest món flexible i mig fos en què consistien (i en què havien consistit) els esdeveniments històrics. El Punt Fix ja tenia prou amb la deplorable activitat de la goma, la qual denigrava a tort i a dret, com per haver també de callar i empassar-se una feina que posava al descobert les diferents capes temporals (i les febleses) de la humanitat. Ells estaven dirigits principalment a vindicar el meridià 180 o Punt Fix, que donava la justa mesura de la terra, aquest era el seu determini. I això pressuposava l'antiga partició estable del món: la proverbial compartimentació entre els europeus, regits per Greenwich, i la resta, sostinguda per una simple línia del canvi d'hora (no com ara, amb meridians de mantega i poblacions barrejades). No calia que antropòlegs ni arqueòlegs desenterressin antigues troballes. A la gent tampoc li venia bé, quan

emergien després d'alguna contracció o d'alguna elongació desbaratada. De manera que sovint tota aquesta activitat era perseguida o, en la majoria dels casos, ignorada. La SIM també hi posava cullerada, en la persecució, de tant en tant. Qualsevol excusa servia.

—I aquest Ferrandis parlant de dinosaures! —esclatà Semiàs.

Però el pobre Ferrandis semblava descansar molt a gust al seu llit d'aigua dels suburbis de Nova Roma, a l'hostal on s'havien acomodat, a la vora del riu, on evocava, entre dues clarors, Beatriu i Carlos Argentino vindicant l'home modern, amb telèfons, telègrafs, fonògrafs, radiotelefonía, cinematografía, llanternes màgiques, promptuaris i butlletins. Al magí de Ferrandis, Argentino li llegia poemes i provava gustós el conyac. També sostenia que era inútil viatjar, amb tants mitjans, i s'havia proposat una mena d'epopeia topogràfica, versificant per regions la terra rodona. Ben a propòsit, Argentino li llegí un passatge sobre la zona australiana. Ferrandis suava. El pròxim pas seria que Carlos li demanés un pròleg per a aquells versos enfarfegosos. En canvi, de manera sorprenent, Argentino li parlà del Punt Fix: que si anaven a enderrocar l'immoble on vivia, que si això seria una tragèdia, que si necessitava el soterrani de la casa per accedir al Punt Fix, sense el qual no podia acabar la poètica epopeia. Ferrandis només pensava en Beatriu i en les bones estones passades al carrer Garay. Va resoldre visitar el soterrani, probablement dividit entre una foscuria ingrata i una claror subreptícia. Tancà la portella i baixà les escales com pogué, sentint que podia morir. Suava i suava. El Punt Fix se li presentà

com una petita esfera, on cada cosa era infinites coses, vistes des de tots els punts de l'univers.

Va veure el mar populós, l'alba i el capvespre, les multituds d'Amèrica, una teranyina argentada al centre d'una negra piràmide, un laberint trencat (era Londres), va veure interminables ulls immediats escrutant-se en ell com en un espill, va veure tots els espills del planeta i que cap el reflectia, va veure al pati de darrere del carrer Soler les mateixes rajoles que feia trenta anys va veure al vestíbul d'una casa de Pare Ventós, va veure raïm, neu, tabac, vetes de metall, vapor d'aigua, va veure convexos deserts equatorials i cadascun dels seus grans de sorra, va veure a l'hivern una dona que no oblidarà mai, va veure la violenta cabellera, el cos altiu, un càncer de pit, un cercle de terra seca en una vorera on abans hi havia un arbre, va veure una masia de Droguer, un exemplar de la primera edició en català de Plini, va veure alhora cada lletra de cada pàgina (de menut, es meravellava que les lletres en un llibre tancat no es mesclessin i es perdessin durant el curs de la nit), va veure la nit i el dia contemporanis, una posta de sol a Torredembarra que semblava reflexar el color d'una rosa a Sevilla, va veure el seu dormitori sense ningú.

Es despertà, atabalat i desfet mentalment, remenat per dins com uns llençols havent patit una nit d'amor intens. Palpà la tauleta fins trobar les ulleres de pasta, suat com un reu abans de l'execució. Aviat percebé també que no s'havia afaitat en tres dies, coses de la investigació. L'alba lenta, greixosa, s'obria pas a poc a poc pel finestral. Havia d'anar a buscar Cirera i Fama. La Descosida havia tornat ahir cap a Astell, ell es va quedar amb aquelles dues dones que l'atabalaven una mica. Camí del bany, sentí clarament que no era al soterrani de Carlos Argentino sinó a l'hostal de Flumen Xino, al suburbis de Nova Roma. Desant les ulleres al costat del raspall de

dents, es palpà les galtes per detectar millor la barba de dies. Avui havien de visitar l'excavació de Bomarzo⁴⁴, en un turó al costat de l'antic turó de Bomarzo. El cap li rodava una mica. Salutaria un antic col·lega i descansarien per un dia de la vida entretinguda i monòtona alhora que feien a la cúpula.

En unes hores l'equip s'havia retrobat i sortiren cap a Bomarzo. Al centre d'excavacions, un equip d'arqueòlegs i antropòlegs s'ocupava de la restauració de l'antic jardí, mig extret a la llum després de la duplicació. Borrell dirigia un grup de vint persones, juntament amb Mango, un periodista de la Vall Fosca encarregat de la bona premsa del projecte. L'espectacular Fama, la discreta Cirera i el rodanxó Ferrandis descendiren de l'autocar i saludaren els directors de l'excavació i un parell de tècnics, una menic molt fornida i un menaire ple d'artificis com ara diferents llapisseres de memòria enganxades a les orelles i fundes de colors entre els cabells en forma d'antenes de percepció. Cirera se'l quedà mirant amb curiositat, mentre Ferrandis, ben pagat d'exhibir en aquell indret el seu barret d'explorador, s'entretenia amb Mango recordant tardes passades a la cúpula blanca d'Amante. S'estava fent perillosament l'hora de dinar.

Borrell captà ràpidament que el motiu de la visita era recollir opinions expertes sobre els derivats del carboni. Abela, la menic fornida, alta, amb una àmplia cabellera rossa, ulls blaus i un nas resplendent, arqueòloga de mirada sostinguda i pensament precís com una fulla esmolada de ganivet, semblava la persona adequada per ajudar-los. Xerraren tots, entretinguts, a l'ombra d'una figuera, amb el fons opac de la cova i el jaciment que el grup explorava, i del qual Abela probablement s'allunyaria per uns dies en companyia d'aquests tres. Els seus coneixements sobre perfils de carboni i els seus derivats, afegits al seu interès per trames quasi policials, no feien més que

augmentar les preguntes complicades de Fama i Cirera. Borrell ho seguia tot amb aire distret, content de sentir-se apreciat i alhora de poder actuar de generós amfitrió amb els nouvinguts. La terra, per allà, feia setmanes que no es movia.

Seguint determinades variables de subelements, explicà Abela, podrien esbrinar si hi havia hagut més incidents semblants i fins i tot descartar que no n'hi hagués hagut més. La discussió es traslladà al dia següent a la cúpula lila, amb més eines informàtiques a l'abast. Abela llançava mirades d'interès cap a Ferrandis de tant en tant. Cirera badava entre dues pantalles i el seu maniplè, sempre animat. Fama insinuà que seria possible establir prediccions, basant-se en les dades que posseïen, per determinar almenys si hi havia menaires en circulació que responguessin a aquells criteris, encara que mai sabrien si pretenien engegar transformacions fins que d'una manera o altra les iniciessin. Els detectors de tràfic de matèria acostumaven a assenyalar l'inici del procés, encara que després sovint la pista es perdia. Fora, estranyament, es congriaven uns apreciats núvols de tempesta.

—Vaig a engegar una seqüència predictiva —anuncià Fama—. Almenys seleccionarem menaires, atès que una cosa així amb menics és impossible. Després pensarem què farem —repassà visualment el grup, cercant assentiments. Cirera seguia l'operació amb atenció. Abela havia proporcionat una informació valuosíssima que ara permetia avançar una mica, si bé en una direcció imprecisa. D'acord amb Ferrandis, l'arqueòloga indagà entre pantalles de tràfic de matèria, amb paràmetres més elaborats. Gruny i Tocatardà emergiren entre els tetrabits, lluents com peixos acabats de pescar. Esclataren els senyals d'alegria i corregué el suc d'ordi entre els quatre i algun altre col·lega cibernaire que s'afegí a la modesta celebració.

–Tinc alguna cosa –assenyalà Fama. S’havia llevat la brusa groga que duia, una simple samarreta blanca destacava ara els braços i el coll; hi havia indicacions taronja a la seva pantalla. Les mirades hi convergiren, intrigades—. Claudi Mutis, un actor conegut de l’arxipèlag de Vella Gal·les del Sud, a punt d’estrenar una obra. Molt amic d’un capítol de Cultura Total. Estaria bé fer-li algunes preguntes. Tot apunta cap un possible cas d’estil similar.

Un seguit d’illes paradisiàques (com no!) formaven la nova regió de Vella Gal·les del Sud: Sydney, Melbourne, Brisbane, Adelaida i altres sis prou més petites. Un arxipèlag completament útil, lliurat a la creació cultural, les arts plàstiques, la vida tranquil·la, l’expressió audiovisual i el bany apoteòsic en aquelles aigües de l’antic hemisferi meridional. L’objecte històric (i de culte) més important era l’òpera de l’illa de Sydney, entre un paisatge retallat de marines, caletes, badies, garrigues impenitents i un mar blau com els ocells. Mutis hi estrenava *El Castell* en versió musical, un clàssic de feia tres-cents anys que el públic adorava. A l’arxipèlag sempre feia bon temps: una conseqüència de la formació de les illes i la febrosa latitud. Cultura Total hi era en la pràctica la societat dominant, i tot de mandarins es repartien tant l’assignació de pressuposts com l’execució d’actes. Fama es proposà contactar amb Mutis.

–He somiat amb un punt des d’on veia totes les coses –li apuntà Ferrandis a Abela, en veu baixa. Ometé en aquell moment que es tractava del Punt Fix. Abela se’l mirà de forma equívoca.

–Jo penso en això en cada excavació. Espero trobar-lo cada vegada que m’hi poso –comentà, tornant la vista cap a les pantalles. Semblava fantasiejar. La cosa quedà aquí de moment.

Trobar Mutis es tornà una tasca complicada. D'altra banda, les indagacions els dugueren virtualment cap a la megavila del Cantó. Van demanar informacions a Valls i Vives sobre indicis de tràfic de matèria amb unes determinades coordenades. Trigarien un parell de dies a obtenir resultats. Valls i Vives, amb les seves tretze pantalles, sota el comandament del Servei Intermedi de Tecnologia, vigilaven el tràfic de matèria que un wifi generós havia fet proliferar; la gent estava contenta transportant ací i allà objectes i aliments (no pas vida en si) d'un costat a l'altre; tot i que aquells dos també vigilaven el tràfic il·legal. Vives i Valls entreteixien la vigilància amb comentaris sucosos i agudeses picants que com a màxim arribaven als ciberates més pròxims, que reien a gust. Els quatre de la cúpula lila demanaven indicis de tràfic de tungstè, l'element clau quan certes pròtesis intervenien en transformacions i deixaven petjades informàtiques. Moltes de les transformacions se suposava que no tenien retorn, que eren transformacions en un sentit només (Ferrandis dubtava de tot, malgrat les seqüències cibernètiques). Ací, a més, determinats subelements assenyalats per Abela podrien indicar en la direcció d'una operació organitzada. Per la seva banda, la SIM també s'havia adreçat a la cúpula lila del Cantó, demanant mostres de tràfic. Encara no comptaven amb informació per deduir una seqüència predictiva (i avançar-se als fets) ni per una d'exclusiva (descartant elements no similars); però empiparen Valls i Vives amb preguntes engavanyadores.

–Qui vulgui saber, mentides amb ell –proferí Valls. Els altres li adreçaren mirades de censura. Tretze pantalles i demandes a dojo. Mantenir les formes era difícil.

–La SIM vol que espigolem àtoms entre grans de sorra –continuà Vives. El tràfic de tungstè, la demanda precisa de la cúpula de Nova Roma, semblava més fàcil

d'atendre. I més encara, permetia dissenyar una seqüència d'exclusió. Hi havia feina. En dos dies tingueren un desplegament prou instructiu de les metadades, i les dues cúpules lila es posaren en contacte.

–Ací Rarotonga, vint-i-cinc en banyador –engegà Vives.

–Hi venim volant –respongué Cirera. Però volar era impossible. Fama s'ho va prendre amb calma i els va amollar que les pantalles se'ls havien pujat al cap, que es prenguessin tranquil·lament un suc de tarongina (processada) i que ja continuarien quan es trobessin millor. Abela inquirí pel tungstè.

–En tenim dades. Ha emergit una nova variable, una cadena de set subpartícules, que permet descartar les seqüències impròpies. Es diria, en una primera exploració, que el sistema només permet tenir aquests set casos que assenyaleu –explicà Valls.

–Notable! Això ens duria més que més a continuar amb una indagació sobre Mutis, que sembla que encara no ha dut a terme la transformació –Fama recollí la brusa groga del terra, mirant els altres de gairell. Ferrandis es llevà sobtadament les ulleres de pasta. Segurament hi havia alguna organització al darrere, humana o cibernètica.

–Això és un patró? –bufà. La seva memòria homèrica començà a treballar. Els cabells rinxolats se li cargolaren una mica més.

–Mutis, si es confirma, Sofia, Gruny –repassà Abela.

–Liubliana, Tocatardà, Bonastre –continuà Fama.

–Atxim –feu Cirera. Els tres la miraren, desconcertats per un moment. Potser havia dit una paraula–. Atxim, Indonèsia.

En aquell moment, Fama feu un bot al seient. Tenia tres llums taronja a la pantalla. Claudi Mutis havia desaparegut unes hores abans de l'estrena a Sydney.

La paella als Tres Turons havia deixat molt bon record. Llopis en va parlar amb entusiasme setmanes després, ja instal·lat a Hangzhou, amb Mislav, Martorell i els altres. A centenars de longòmetres, a l'altra banda de la regió, al voltant de la fondalada de Xian, es recollien en luxoses vil·les una bona colla d'empresaris mafiosos, tirans i antics polítics. Era fàcil trobar-los al sol i a la serena, amb cigars havans, samarretes florejades, música estrident i antics rellotges cars. Però a Hangzhou, la vida era més relaxada: negocis de diferent gruix i substància, àmplies àrees comercials, bones proteccions legals i intercanvis a dojo. També, és clar, *guanxi*, bon rotllo personal per als afers econòmics, oportunitats, favors i intermediacions.

Tot això era Hangzhou, on residien la meitat de l'any Mislav, Martorell, Biserka o Llopis. Aquest darrer va fer grans elogis de Mefosti, el mandarí del panxaïat amb qui havia reforçat vincles a través de l'arròs. L'estabilitat de la terra sempre era un bon argument per animar la vida comercial. Aquella memorable paella sovint anava i venia en les converses de mig matí, al costat de les lectures de targes i hologrames borsaris. A Hangzhou el noranta per cent del temps era dedicat a negocis. Les targes reflectien, àvides, els moviments de soudobrers en temps real. Les societats, en la seva majoria, havien decidit mantenir aquell tipus numerari que datava d'una mica abans de l'època dels Governs: "soudobrers" era una denominació que ja no reflectia gens la realitat, però permetia un tracte unificat de les transaccions econòmiques i, d'alguna manera, mantenir una continuïtat en els negocis centenaris. A Xian, tirans sense feina i polítics desvagats (s'havia acabat la política tal i com es coneixia abans) nadaven entre targes curulles de soudobrers, acumulats en èpoques pròsperes. Allà,

al contrari que a Hangzhou, no es produïa res de res. Tot era despesa sumptuària i una incomprendible impunitat cibernetica sostinguda per l'aïllament, les muntanyes i els tallafocs pirates. I els soudobrers que corrien de maniplè en maniplè.

Aquell capvespre caigué ràpid a Hangzhou. Com els altres, sense donar ni gairebé temps a acabar una frase. El Doctor Furbo i la seva esposa Alka, una bicentenària artificial amb insercions de titani entre les costelles i plastificacions al maluc i les cuixes, tenien bona relació amb Llopis, l'espavilat de la paella. Havien quedat a la cúpula blanca de Yi, sota una preciosa lluna d'abril i uns neons verdosos que componien les lletres del propietari: Fu Yi. A la terrassa exterior, Furbo, Alka i Llopis esperaven l'arribada de Biserka, una menaire estilitzada que presidia la societat d'Automoció Reunida, l'entitat que aplegava tot el component industrial d'automotors (lents, per a particulars), autocars (lents, per a col·lectius) i càpsules (rapidíssimes i adaptables). Biserka posseïa una fortuna en soudobrers, però res comparable a la de Martorell, un dels mandarins de Transports Integrals, la societat que regulava tota mena de moviments, des de la mitja altura dels vacons (més amunt, impossible, pel domini ornitològic de les transmissions de matèria) fins els corredors de càpsules (molt arran de terra o arran de mar, a velocitats increïbles, l'autèntic bon mitjà, eficient, de transport). Tot i tractar-se d'una societat tècnica, Transports Integrals feia un bon calaix cada vegada que actuava la goma universal, perquè calia que reorganitzés trajectes i assegurés rutes, i això valia milions de soudobrers.

A Hangzhou, autèntica capital econòmica del planeta boterut, s'aplegaven una bona colla d'industrials poderosos. Era el lloc adequat perquè el Doctor Furbo mirés d'obtenir diferents beneficis pels recents allargaments que havia aconseguit finançar – entre altres, el de la Vall Fosca. Biserka podia pensar a invertir-hi, Sanchis, alt i

espigat com una espasa àrab, amb un important paquet d'accions d'Arquitectura, el servei de duplicacions de cases, viles, megaviles i ciutats, el mateix; Mislav, casat amb Sílvia, una intel·lectual de Supercomputació (on la majoria de les seccions eren cibernètiques) feia sovint tractes amb Furbo per temes d'alimentació i tenia amics a la Societat Anònima de Control Animal. N'hi havia centenars com aquests, o aspirant a ser com aquests, delerosos de contactes, *guanxi* i transaccions que fructifiquessin. I, en algun cas, furtifiquessin. Si es movia, perquè es movia, i si no es movia, perquè no es movia.

Malgrat la goma universal, o potser a causa d'aquesta, amb el clar abonyegament planetari en augment i les consegüents distorsions a nivell de sistema solar, la relativament baixa població que havia quedat a la terra després de les Tres Catàstrofes es bellugava poc. Ho va fer de manera intensiva durant les migracions, entre 2500 i 2600. Havia desaparegut l'aviació, els ocells havien mutat inesperadament, i els mamífers terrestres, ai, pràcticament s'havien extingit, de manera que la població es va anar reagrupant i acomodant com podia, i no demanava grans canvis. Amb el descobriment del transport de matèria, cap a 2700, i, poc després, a partir de 2800, amb la difusió de la goma universal, la gent només feia els desplaçaments imprescindibles i els viatges havien minvat notablement. Hi havia poca curiositat per conèixer altres indrets sobretot quan, amb la gestió d'uns bons permisos i la tarja plena de soudobrrers, es podia aconseguir un bon llac, quatre pics i una carena, o la duplicació de segments de ciutat a Lubumbashi o als Alps. Tot i que sempre hi havia tossuts com Ferrandis, que s'enyorava de les ciutats, o Cirera, que s'enyorava del camp. Però eren un minoria.

L'autèntica professió a l'alça en el món de la goma universal era la d'agrimensor. Es requerien unes qualitats molt determinades i una bona especialització: un agrimensor havia de tenir coneixements d'informàtica, de física i de geologia, però també de legislació, de sociologia de societats i de pactes computacionals aplicats; i no pas coneixements senzills o de recepta sinó d'un nivell rigorosament alt. Ser agrimensor donava opcions per dirigir consells societaris que regulaven l'activitat de societats inferiors i bàsiques, a més de poder actuar industrialment i econòmicament. Els currículums d'agrimensor o agrimensora i, encara més, una pràctica acreditada desplegant la goma universal, eren coses molt buscades, de primeríssima categoria. Hi havia tres nivells establerts: l'interagrimensor o iA, amb capacitats d'execució elementals; el justagrimensor o jA, amb una capacitat d'execució mitjana; i el kàiseragrimensor o kA, l'excel·lent, també anomenat sovint Agrimensor K. Els tres nivells, iA, jA i kA, componien la jerarquia professional més apreciada, capaç d'omplir les seves targes i les dels altres amb milions de soudobrers.

Però la bona qüestió és que els soudobrers, aquesta relíquia de l'economia que permetia prosperar (i especular), sorgida feia bastant més de cinc-cent anys a recer del desenvolupament cibernètic i fent la competència a altres tipus de sistemes monetaris, ara havia de compartir espai amb un sistema paral·lel que havia emergit de manera autogestionària. En els darrers cent anys, havia guanyat terreny un sistema numerari molt particular que posava l'accent en la confiança col·lectiva. No cal dir que s'havia estès més entre menics que entre menaires, però totes dues races feien ús de qualsevol dels dos sistemes indiferentment. Es podria dir que els soudobrers predominaven en les grans transaccions i en general entre les més

costoses, mentre que el sistema autogestionari prevalia en les compres quotidianes i en les operacions interpersonals, més senzilles. A ningú se li acudiria, per exemple, costejar una activació de goma universal amb confiances, per exemple; això hauria estat simplement impossible; a més dels necessaris permisos que havia de proporcionar Supercomputació, únicament un bon gruix de soudobrrers permetia moviments o modificacions d'aquest abast.

Després de diverses denominacions que no van triomfar, confiances esdevingué el nom més corrent. La gent s'intercanviava confiances. Cada transacció a petita escala es valorava en confiances. Això donava seguretat als participants, i no hi ha dubte que estimulava el comerç a petita escala. Hi havia gent com Cirera, per exemple, que combinava àgilment les confiances i els soudobrrers. Un comerciant ric en confiances presentava un valor especial, davant d'un que no n'anava tan sobrat. Liquidació s'encarregava (en allò més bàsic) de regular conflictes econòmics i de sancionar si era el cas, en les dues modalitats numeràries; però la veritat és que intervenia poc. I un dels secrets semblava ser que confiances i soudobrrers no eren intercanviables. Això generava interessants tallafocs tant cibernètics com socials que mantenien incontaminats els dos sistemes monetaris. Com era esperable, a Xian les confiances eren pràcticament inexistents. Els cigars i les camises es compraven amb soudobrrers, sense cap recança, mal està el dir-ho.

El sistema de les confiances era molt curiós. Una confiança era una mena de carta cibernètica, el valor de la qual es coneixia en l'acte (tot i que podia oscil·lar). Les cartes, o bitllets, consistien en fragments de peces literàries que passaven de maniplè en maniplè. Els usuaris les coneixien per l'autor: tinc un Swift, tinc quatre Potockis o tinc dos Poes. La literatura havia conegut una nova edat d'or amb l'expansió de les

confiances: una edat d'or en quantitat i qualitat, que havia fet florir també la creativitat ordinària i les aspiracions d'escriptors i poetes de diferent pelatge. La gent sabia quines i quantes cartes tenia, tres Poes podien significar fragments d'un poema i dos contes; sis Dantes, una sèrie de cants de diferents edicions de *La Comèdia*. En una societat cibernèticament transparent i socialment liberal com la de 3017, posseir confiances era un element de prestigi i solidaritat, una mostra d'educació, empena i lligams socials. Per aquest motiu, els negocis dels menaires anaven acompanyats de modestes transaccions paral·leles en confiances, ben vistes i apreciades. I així, sostingudes per l'actuació decidida de menics (i menaires) i traduïnt en punts, electrònicament, el seu valor, les confiances anaven i venien per les xarxes cibernètiques, estrenyent lligams personals mentre desplegaven en hologrames la seva substància:

*Senyor, el temps ha arribat. Enorme fou l'estiu.
Projecta la seva ombra en els rellotges
de sol i deixa córrer el vent per les planures.
Als últims fruits ordena de ser plens;
dos dies més de sud dóna'ls encara,
Constreny-los a perfer-se i que penetri
en el vi fort la suprema dolçor.*

La transparència electrònica feia més fàcil les coses: cadascú, amb el seu maniplè, obtenia les confiances en el propi idioma. Això era així també pel que feia a les comunicacions interpersonals i la informació en general. Lluny de ser obstacles, les llengües havien esdevingut la matèria prima de la transmissió cibernètica, i ningú s'havia d'ocupar més de traduir res. Un poderós servei de computació anomenat Traducció Humboldt feia transparent a cadascú qualsevol comunicació en la seva pròpia llengua. En cas de voler accedir a versions originals de les confiances, el maniplè en proporcionava a més una traducció literal interlineada, amb accés

simultani a les dues pistes, via Humboldt. Hi havia lingüistes que controlaven de lluny els processos, però el noranta per cent de les transmissions interlingüístiques corrents així com les transaccions en confiances s'executaven de forma automàtica a través dels hipertraductors. Per exemple, per obra i gràcia de la hipertraducció, la vila siberiana de Gruny esdevenia *Knurren* en alemany, *Zamahir* en àrab, *Uvrnuti* en croata, *Megaloste* en grec, *Girah* en hindi, *Valarunna* en malaiàlam, *Gusaa* en panjabi, *Soylenmek* en turc, *Mârâit* en romanès o *Gao Luan* en xinès mandarí.

És clar que no tota la literatura podia passar a formar part de les cartes de confiances. Hi havia un Comitè de Lletra format per intel·lectuals de prestigi que supervisava rigorosament quines peces hi entraven (de tant en tant hi havia renovacions) i quins fragments s'escollien, en funció de les desiderates que s'hi feien arribar regularment. Tant se val de quina literatura es tractava, perquè els hipertraductors feien bé la seva feina i a cadascú li arribava la confiança pertinent en un idioma assequible:

Com que hi ha tanta grip, han hagut de clausurar la Universitat. D'ençà d'aquest fet, el meu germà i jo vivim a casa, a Palafrugell, amb la família. Som dos estudiants desvagats. El meu germà, que és un gran afeccionat a jugar a futbol –malgrat haver-s'hi ja trencat un braç i una cama–, el veig purament a les hores de repàs. Jo vaig tirant. No enyoro pas Barcelona i menys la Universitat. La vida de poble, amb els amics que hi tinc, m'agrada.

La majoria de menics aspiraven a posseir cartes de confiances dels seus autors predilectes o admirats. Hi havia Comitès de Lletra Regionals que atorgaven confiances a autors alternatius menys coneguts que es renovaven assíduament. Els Comitès assignaven punts a les cartes en el mateix acte, cartes que sovint la gent s'intercanviava segons preferències, fent oscil·lar els valors puntuals inicials. Els intercanvis sostenien el sistema numerari, presidit per l'empenta dels usuaris i el valor emocional i social de les propostes literàries de les cartes. La gent se sentia molt lliure

amb aquesta manera de procedir i bàsicament només s'havia d'ocupar de gaudir dels fragments que posseïa. I de la poesia. Vanja, el company de la Descosida, Namir el de l'automotor, Bashira, Matussa o Karima cobraven en confiances l'activitat de pasturatge o la producció de vacons. Tothom estava molt tranquil així. Llopis mantenia bona part dels seus negocis de mobles en confiances. A la gent li agradava rebre el sofà nou a casa a canvi de confiances. En confiances es pagaven la majoria de transports en autocar. El maniplè feia gairebé imperceptibles les transaccions i, després, els venedors estaven orgullosos d'haver contribuït a la confiança universal. Shakespeares, Cervantes, Borges, John le Carrés, Rodoredes, formaven part de l'actiu principal de confiances que corria en forma de tetrabits per tots els racons de l'accidentada geografia. Rainer M. Rilke, Josep Pla o Alice Munro eren apreciats i coneguts, alhora que contribuïen al sistema autogestionari que expandia solidesa i seguretat.

Cirera havia demostrat una notable habilitat per maniobrar entre quantitats de soudobrers i paquets de confiances. La seva especialitat era el wifi de matèria. Contribuïa a organitzar els enviaments a l'engròs del fabricant als centres de distribució i s'encarregava també d'intervencions amb petits comerciants al detall: sabates, roba, objectes computacionals de decoració, però també peces de casa com finestres, banys o cuines sintètiques. En una altra època haurien calgut centenars de camions de gran tonatge i trens de càrrega interminables, per no parlar de desenes d'intermediaris, per dur a terme una tasca com aquella. Ara, amb l'agenda de

contactes de Cirera i els que sempre acabava fent quan es desplaçava, tot es resolía entre el maniplè i els usuaris finals en un parell de jornades solars.

En qualsevol cas, la història amb Zlatan, amb qui havia iniciat relació com a col·lega de comandes, definitivament havia estat el seu últim error d'apreciació. Però Martorell encara havia resultat un desfici més gran. També l'havia conegut a Baricel Fonda, trastejant entre industrials: es va quedar completament paraitzada pel seu posat aristocràtic i alhora la seva naturalitat, que dissimulava completament els diferents accessoris de realitat ampliada que probablement duia com qualsevol altre mandarí societari. Martorell li va proposar passar una setmana al Delta de l'Okavango i Cirera no va trobar cap motiu per dir-li que no. Simpatia, senzillesa i empenta no acostumen a anar juntes. El Delta de l'Okavango, per obra i gràcia de la goma universal, havia multiplicat per sis les seves dimensions, de manera que una extensió d'aquella vastitud, purament dedicada a la natura i al paisatge, als parcs animals i amb baixa densitat d'ocells transmissors, garantia aïllament, intimitat i una mena de retorn a la vida adàmica per a la qual Cirera se sentia especialment cridada.

Havien passat una setmana boja a Baricel Fonda, i el dia de l'eixida Martorell la va deixar plantada a la porta de la càpsula. Els plors es van sentir per totes les cúpules blanques de la regió, per dir-ho d'alguna manera. La seva amiga Cinta, una novarromita de galtes enceses i cabellera negra, proveïda de capacitats especials per escoltar (o teràpies auditives, com se'n deia), l'acompanyà els dies següents a prendre el bany a les set cales d'Amalfi, per compensar l'abandonament; Fama li regalà unes arracades de vinil precioses. Tot això havia estat abans de conèixer Zlatan i marxar cap a la Vall Fosca.

Amb paquets de confiances convincents, Cirera va dissenyar i moblar diversos habitatges de Santagrad i la Plana de Mon-Tros. Amb confiances va tancar també uns enviaments de calçat per a la vall des de Nova Roma. Durant uns dies, treballar amb aquells tres a la cúpula lila de Programació havia suposat una distracció fenomenal. Abela, particularment, havia estat amabilíssima amb ella. Cirera sabia com remenar informació i aquella recerca moguda per una curiositat instintiva havia donat algun fruit. Però ara tothom anava desfilant cap a casa seva.

Fama acomiadà el grup amb una bateria de petons al nas i uns hologrames en blanc i negre de l'antiga Roma. Cinta havia convençut Cirera perquè es quedés encara uns dies a la ciutat. Ferrandis i Abela van compartir viatge en càpsula fins a Baricel Fonda. Es feia difícil dir si entre aquells dos hi havia o hi hauria alguna cosa més. Abela havia adduït que, per continuar còmodament amb les investigacions, es quedaria un temps a casa de la Descosida (això deia; però no havien estat ni presentades). A la càpsula, com era esperable, Ferrandis estava marejat com una mosca en un pot de vidre, mentre Abela mantenia un posat fresc i despert. El viatge durava relativament poc, però Ferrandis havia enginyat unes tècniques per relaxar-se i evitar l'exsudació. La primera era recordar contes que li explicava sa mare quan era petit. Anava endormiscant-se mentre li passaven les primeres imatges pel cap. Aleshores contragué l'expressió amb un rictus completament imprevist.

Abela se'l mirà enjogassada. A ell li saltaren les ulleres de pasta en intentar llevar-se-les. Estava pàl·lid com el cartó. Sofia, Gruny, Atxim, Liubliana, Mutis, Tocatardà, Bonastre. Un aire de família.

—Són els set nans? —no donava crèdit al que se li havia presentat a la consciència.

Els túnels replicaven sense parar: Sofia, Gruny, Atxim, Liubliana, Mutis, Tocatardà, Bonastre. Per la internet fosca viatjaven set nans amb total impunitat. Les xarxes compartides conegudes no permetien un accés fàcil a això que encara s'anomenava la internet profunda, les transferències cibernètiques hiperencriptades, opaques per a les entitats societàries i el públic corrent. Feia centenars d'anys que s'havien creat algorismes que dissenyaven túnels i connexions que al seu torn generaven noves informacions encriptades i xarxes paral·leles per on circulava tot allò que la societat era millor que no conegués: aliments modificats, segrests de persones i altres formes de pirateria per aconseguir soudobrers, societats suplantades, sexe molt manipulat, transferència d'articles de luxe (inclòs el comerç il·legal de càpsules), pròtesis de baixa resolució, codis per reformatejar ocells, energia modificada que es reconduïa per assegurar transformacions (i obtenir-ne beneficis) i programes maliciosos de tota mena i servitud.

El lema era: els túnels són el progrés. La via més ràpida entre muntanyes. Com a l'antiga Sant Joan d'Acre, o al menys antic Castell dels Anjou de Nàpols, els túnels asseguraven comunicacions secretes, desconegudes per a la majoria, sistemes d'escapatòria discrets i eficients, dreceres imprevistes, la sorpresa d'entrar per un costat i sortir per on menys t'ho imagines o per on sempre havies volgut, fosc i alhora llibertat. Una llibertat rara, com la que sents en un laberint que t'és familiar i del qual només tu coneixes l'eixida.

Aquest era el nom corrent, els túnels i, a vegades, els túnels d'Acre, amb una aspra metonímia: el laberint de la internet profunda, per on vagarejaven codis indesxifrables a ulls humans, retrovirus especialment perversos, instruccions fatals si s'executaven sense voler, receptes per tornar-se boig, miratges sense nom i sense

mida, ciutats ideals que només acabaven existint en el teu cap, tràfic il·legal de soubobers i contrasenyes inverses. La SIM suposava que hi havia unitats de contracomputació treballant a favor dels túnels en diferents llocs del planeta, dirigides a demolir el mode societatari dominant, tecnològicament transparent i megademocràtic. Però la majoria de la feina dels túnels d'Acre era duta a terme per computació no humana. Hi havia una única i senzilla regla en vigor que les màquines complien escrupolosament: triar informació nociva i replicar-la. Seleccionar i propagar. Multiplicar. Maquinalment. Ciberprogrames que reiteraven i reproduïen retrovirus, amenaces de segrest o codis de reformateig.

Es deia, però no estava demostrat (era gairebé impossible fer-ho), que Xian era un d'aquells indrets que acollia, entre les grans mansions, unitats compactes de contracomputació. Hi havia altres llocs que segurament també acollien unitats, com Samarcanda Blanca o San Francisco de Munt. Precisament, es tractava de ciutats on hi havia hagut en algun moment cruels col·lapses, amb pèrdua de vides humanes, a causa de l'ús de la goma universal. La SIM sospitava que podia haver-hi una relació entre l'ús fallit de la GU i la proliferació de xarxes de túnels opaques, molts nusos de les quals sembla que provenien d'aquelles ciutats, a recer d'una relativa foscor. En qualsevol cas, era dubtós que aquella mena de túnels representessin el progrés, com cantaven alguns. Formateig negre, contrasenyes amb vida doble, algorismes fatals, selecció i replicació. Mutis, Tocatardà, Bonastre. Alguna mena de patró cibernètic produït per una colla de bojos o una modalitat perversa d'intel·ligència artificial, o simplement un engany astut, com n'hi havia tants.

LA GOMA UNIVERSAL

Era el somni de Leibniz. Dissenyar un *arte combinatoria* de base numèrica, que a partir de permutacions pogués proveir una lògica de la invenció. Acusava Llull d'haver construït el seu alfabet sobre categories arbitràries. El disseny leibnizià de 1666 era aplicable a la lògica, a la geometria, a la jurisprudència i la política, a la medicina, a la poètica, a la religió, a la música, a la gramàtica, a l'art de la guerra, als arbres genealògics, a les relacions ètiques o a les classificacions de colors. Les *variationes ordinis* obrien pas a combinacions, contemacions, *con4nacions*, etc., com ell les anomenava; en termes euclidians, la combinatòria leibniziana partia d'una classe primària d'elements: *punctum*, *spatium*, *intersitum* (interrupció), *adsitum* (contigüïtat), *distans*, *terminus*, *insitum* (situació), *inclusum* (inclusió), *pars*, *totum*, *idem*, *diversum*, *unus*, *numerus*. Els principis motrius eren la unitat, la variació i el *situs*, el lloc dels elements.

Leibniz somiava amb una terra cibernètica, que respongués a les seves matrius numèriques i lògiques. Entre 2600 i 2700 hi hagué una onada d'informàtics que començaren a creuar dades de diferents nivells materials, biològics i no biològics. El transport aeri havia caigut completament cent anys abans, cap a la meitat del període dels Govers Políticament Correctes, després de la disseminació de les radiacions que van acabar amb la vida dels mamífers beneficiant la dels insectes. Poc després de l'anorreament de les grans ciutats, s'anaven buscant alternatives globals i grans sectors de tècnics informàtics es van embranchar en la combinació de materials, sovint il·lícita, permutant i explorant. Per ací va arribar la sorpresa. Quan ningú ho esperava, després de decennis d'investigació, van sorgir seqüències que assenyalaven cap a un determinat codi de la matèria, una cosa que ningú sabia ben

bé com expressar. És com si la línia euclidiana de Leibniz s'hagués expandit i dirigís les equacions. Si es completava el codi de la matèria, la idea d'un alfabet cibernètic per intervenir sobre la realitat cobraria unes dimensions inaudites, d'inconcebibles conseqüències. *Unica ista via est in arcana naturae penetrandi*, havia escrit el filòsof de Leipzig, aquest és l'únic camí per penetrar en els secrets de la natura.

De fet, durant gairebé dos-cents anys de provatures, ben bé entre 2500 i 2700, s'havien acumulat els fracassos. Amb la física postquàntica s'havien temptejat determinades modalitats de viatges en el temps. Tornar al passat, individualment o en grups, hauria pogut ésser una alternativa després dels desastres de les Tres Grans Catàstrofes i la poca eficàcia pràctica dels Governos. El primer a viatjar en el temps va ser l'astronauta Laszlo Mer, de les CCGG o Cúpules Galàctiques, el que n'havia quedat, dels antics viatges a l'espai. La qüestió és que Laszlo s'havia ofert per al primer experiment de retorn al passat, en aquell gir imprevist que havien fet les investigacions astrofísiques (aleshores ja, cronofísiques). Per descomptat, ningú tenia ni idea de com viatjar *cap a endavant*, tot i que hi havia una àmplia literatura d'entreteniment sobre l'assumpte. Però transportar humans cap al passat començava a semblar assequible (i extraordinàriament barat). La bona qüestió és que el crononauta Laszlo Mer es va trobar, en el seu primer viatge, al llit de Heidi Klum, una nit abrusadora en què d'imprevist va entrar al dormitori el seu marit Ric Pipino. A Control de Persones es van sentir obligats a tancar les pantalles i, després d'altres incidents d'aquest estil, a poc a poc aquella mena de viatges es van anar abandonant. No hi havia cap mena de control sobre les "arribades". Un parell d'investigadors en fotònica de llengua materna alemanya van aparèixer enmig de la batalla de Marengo entre el fragor de les tropes napoleòniques a punt d'aconseguir la victòria. Dues noies

de Japó es van trobar, d'imprevist i a desgrat d'elles, enmig d'uns atemptats terroristes a Boston. Altres van aparèixer a l'Amazònia precolonial i mai més se'n va saber res, d'ells.

No s'entén aquest deler dels autors de ficció científica pels viatges en el temps. Estan ancorats en l'esquema einsteinià i/o quàntic, que predica meravelles dels trasllats temporals. Aquella època, curta, de viatges al passat va resultar un frau absolut, amb un cert cost en vides humanes. Tornar era difícil, i no s'aconseguia en tots els casos. La tecnologia era insegura, un error de connexió et deixava plantat a la cadira de trasllat per mesos o anys, en una espècie de coma cronofísic. Va quedar demostradíssim que tota aquella literatura havia estat predicant aventures absurdes que no treien cap enlloc. Els autors de ciència-ficció anaven profundament errats. Tot allò havia estat un despropòsit i no valia la pena.

Aviat es van desmantellar les cúpules galàctiques. La gent s'anà oblidant d'aquella experimentació arriscada, i la investigació es redirigí cap a l'antiga biologia, com a ciència auxiliar de la cibertecnologia. En aquest nou context es va produir el rastreig del codi de la matèria. Molt tímidament primer, amb més alegria tot seguit, van començar els primers experiments de trasllat de matèria: van moure un Buda majestuós de Luang Prabang a Milwaukee, on resta exposat a l'esplèndid Museu d'Art. En una primera fase, es va generalitzar el moviment de natures mortes. Si algú va investigar, o no, amb el trasllat d'éssers vius, és un tema que continuava generant controvèrsia, esdevenint l'arrel més directa de les perseguides transformacions, que acumulen elements bàsics del trasllat de matèria i possibles (però no demostrats, ni acceptats) transports d'éssers vius. Que es continuaven produint delictes greus sobre aquestes bases, semblava, tanmateix, una evidència per a molta gent.

El tràfic de matèria va començar a canviar significativament la vida de la gent a mesura que s'anava coneixent més i les tècniques s'anaven dominant millor. No cal dir que es va anar experimentant amb objectes més complexos: batedores de cuina, instruments de música, miralls de lavabo; i amb èxit. Uns japonesos van tenir curiositat per provar el tràfic de matèria amb menús dels seus restaurants, que contenien substàncies molt delicades. Cap a 2760, el restaurant Taberu va estar en condicions de transmetre un menú sencer d'Osaka a Baricel Fonda (cosa que va enfurismar els restauradors japonesos locals). L'experimentació amb els aliments va rebre una empenta cap a endavant sense precedents. Els transports es van disparar, i amb aquests, les societats que els controlaven, els sistemes comercials que els mantenien, així com una determinada supervisió cibernètica de les operacions.

En paral·lel, les investigacions sobre el codi de la matèria van fer un salt qualitatiu. En dos anys, i gràcies a recerques convergents sobre ocells mutants que havien incorporat la capacitat de transmissió i uns experiments independents amb aigua de mar, es va enllestir la taula de la matèria, una autèntica correspondència cibernètica a partir de la qual es va poder inferir el codi complet, la vertadera manera de transformar la matèria inert, l'accés cibernètic a la mateixa terra. Es tractava d'un codi desplegable, inicialment esfèric, les peces del qual resultaven perfectament transparents i funcionals sempre que es posseís prèviament la taula de la matèria. Cap a 2805 es va disposar d'un potent algorisme per transformar l'estructura de la terra, de la mateixa manera que cent anys abans s'havia intervingut tecnològicament per propiciar el tràfic de matèria. L'algorisme, desenvolupat computacionalment perquè operés amb total autonomia, activava segments terrestres per expandir-los, contraure'ls o refer-los a voluntat. Bé és cert que, per emprar la nova tècnica amb

èxit, es requeria una implementació computacional fins aleshores desconeguda; i també és cert que es van desenvolupar tot de superprogrames adjacents per prevenir els riscos, modificar feliçment les condicions d'actuació, establir correlacions amb altres paràmetres terrestres, i un munt de sincronies necessàries perquè l'algorisme funcionés amb propietat. Vistos els seus efectes, es va anomenar provisionalment goma universal, una denominació que va fer fortuna i es va expandir veloçment.

Aviat tothom va percebre que estaven davant d'un descobriment dels que fan època. Es va decidir, en la línia dels corrents socials imperants, de deixar que fossin les màquines les que prenguessin el control de les operacions, atès que estaven mil vegades més preparades que els humans per realitzar càlculs i intervencions cardinals d'aquesta mena. No cal dir que la població, majoritàriament, es va quedar esbalaïda davant les possibilitats que s'obrien. La goma universal va portar conseqüències a gran escala, que es van fer paleses en els decennis subsegüents. Van proliferar estudis, programacions, estimacions a llarg termini, controls de seguretat, complements cibernètics de matèria terrestre, tot, per tal d'auxiliar la computació no humana de la goma universal. Fins que l'entramat societari, de la mà dels ciberprogramadors, va arribar als anomenats pactes computacionals, una bateria d'interconnexions i limitacions tecnològiques mútues gestionades, de nou, cibernèticament, que feien possible permisos computacionals de diversos graus i extensions, per tal de fer servir una tecnologia potencialment tan poderosa i alhora tan invasiva per a la geografia.

Es va crear Supercomputació, un organisme per gestionar els pactes, amb una gran capacitat de decisió a través de computació no humana, auxiliada amb personal especialitzat, agrimensors K i superagrimensors (molt pocs, de coordinació); i un petit

organisme, la Societat d'Autoritzacions, que ajudava Supercomputació en la gestió de permisos, al principi una cosa completament insignificant. Hi havia una primera llista de llocs inicials trastocats, diguem-ne, segons la línia de Leibniz, en espai, interrupció, contigüïtat, distància, situació o inclusió: Austràlia, Patagònia i el Kalahari. Les societats interessades accedien informàticament a un d'aquests indrets i n'estudiaven les transmutacions i les possibilitats d'intervenció. Tot això es va anar complicant i estenent. L'estepa i Sibèria vingueren després. Per a què volíem viatges temporals! Les *combinacions* i les *conternacions* leibnizianes asseguraven l'activitat de la goma, el fet que el món es tornés com una molla flexible. La ficció científica que descrivia els viatges en el temps havia caigut en un descrèdit sense pal·liatius. Llàstima, per als escriptors que havien divagat sobre aquests temes.

No va trigar gaire a aparèixer Arquitectura, un servei que aconseguia permisos per copiar o modificar ciutats, a recer del transport de matèria. De seguida van proliferar les iniciatives de trasllat i refundació de ciutats i viles, cosa que va moure a reformular els pactes i, al capdavant, a incrementar-ne la complexitat. Els pactes, de base tecnològica, asseguraven, entre altres coses, que no hi haguessin encavalcaments o accidents molestos; els trencaments o les col·lisions eren computacionalment impossibles per definició, i per tant, descartables, cosa que conferia una certa tranquil·litat. Les molèsties per a la gent ocasionalment implicada eren mínimes: la goma creava un doble patró, de manera que els afectats continuaven en el mateix entorn físic mentre es produïa la compressió o la dilatació; els senyals d'animació de la goma universal solien ser unes pessigolles lleus per tot el cos, que duraven el temps que durava el patró superposat (poca estona); acabada l'actuació, la gent es trobava de manera neta dins les variables físiques i ecològiques

del nou entorn. Se sabia que la goma creava aquest doble, com s'anomenava, per minimitzar riscos; però es registraven accidents: fusions a negre durant el doble (en l'entorn rural), algunes desaparicions, pèrdua de sintonia endotecnològica (durant la qual els menaires se sentien com si estiguessin carregats d'escombraries). Ningú desitjava que hi haguessin col·lapses, però ocorrien de tant en tant; i havia esdevingut tabú parlar de les atopies, l'autèntica bèstia negra de la goma universal, la desaparició completa i absoluta de les coordenades espacials, una mena de no-lloc metafísic, per al qual, certament, la gent no estava preparada.

Un tema fonamental per a la implementació computacional de la goma universal havia estat i ho continuava essent l'element aquàtic. Era conegut que la hidrocomputació, la manipulació cibernètica del compost d'hidròxid, havia contribuït al desenvolupament exitós del tràfic de matèria. Al capdavant, l'aigua havia estat la primera matèria moguda per la física, des de la superfície del mar fins al cel a través dels núvols i després de tornada a la terra en forma de rius i de llacs. Accedir al model computacional de la matèria aquosa havia obert les portes a la translació molecular necessària implicada en el tràfic de substàncies de tota mena. De manera que els escassos núvols de tempesta que es formaven en una terra tan obsessivament calenta, eren utilitzats i reutilitzats com a matèria primera (per emprar l'antic terme) per activar el moviment de les partícules i estimular la computació universal requerida per la goma. El transport dels núvols era una operació majestuosa, contemplada gairebé amb reverència; el seu processament els havia tornat tan valuosos com l'or líquid.

els Dipòsits d'Intel·ligència Postindustrial, que recollien tot el que era aprofitable; i més que més, els escassos milers de núvols de tempesta que es formaven de tant en

tant, massa de tant en tant, entre valls i muntanyes; el seu transport constituïa un espectacle sense parangó, el moviment d'aquestes enormes masses de vapor, fràgils, gegantines i aïrotes, que el Dipòsit processaven amb habilitat i paciència.

El compost d'hidròxid (o aigua transformada) coordinava i arranjava especialment bé la transposició d'elements materials en funcions cibernètiques i, així, havia esdevingut bàsic en les tasques de supercomputació implicades en la dinàmica de la goma universal. Hi havia cúpules d'irradiació (incolores), sostingudes per aigua transformada, sàviament distribuïdes, que facilitaven l'emanació necessària per animar la goma, havent obtingut de la Societat d'Autoritzacions, és clar, els pertinents permisos.

No cal dir que l'aigua continuava essent quelcom imprescindible en la recerca i, en qualsevol cas, la proximitat al mar o als llacs era una eventualitat anhelada de totes passades. La manipulació de l'hidròxid resultava necessària per a l'existència menaire, sobretot a les platges. L'assumpte més dramàtic, tanmateix, era la resposta del mar, i de l'aigua en general, a la goma universal. Perquè la qüestió és que sembla que no hi responia. L'element que havia servit de base per als descobriments i que era essencial per a l'activitat de la goma, resultava molt poc sensible o directament indiferent a l'acció d'aquesta, al revés de la resta d'elements geològics. Una reacció tèbia, acomodaticia, era el màxim que se n'havia pogut obtenir. El tema aixecava una controvèrsia molt viva entre els científics. Seria possible en algun moment fer que l'element aquàtic respongués íntegrament a l'acció de la goma? Hi havia algun punt en el procés susceptible de ser modificat per obtenir reaccions favorables de l'aigua? Podríem alguna dia disposar de les dimensions aquàtiques com ara ho fèiem, de

manera lliure i voluntària, de les terrestres? Pensant en una resposta positiva a aquestes preguntes, els científics somiaven amb un univers inundat d'aigua, amb mars interplanetaris i rius de galàxies i, per què no, una àmplia fauna marina. De moment, mentrestant, s'havien de conformar amb un modest control de l'oratge i altres fenòmens, com a conseqüència lateral de l'ús de la goma. En paral·lel als aparellaments terrestres, consistents en dilatacions, compressions o alteracions, els ciclons, els terratrèmols i les erupcions volcàniques havien quedat sota control computacional: es provocaven quan convenia, o bé quedaven descartats per eliminació. També havia resultat prou fàcil invertir els algorismes pertinents per treballar en l'hemisferi terrestre complementari, tant a nivell meteorològic com a nivell geològic i geogràfic. Però l'aigua es resistia a obeir la goma universal.

Diferents Labs a les universitats treballaven sobre aquestes qüestions. El doctor De Vellut era especialista en hidrocomputació i dirigia el Lab 215, amb un equip de trenta-quatre menaires qualificats, sis iAgrimensors i un jAgrimensor en cap. Treballaven en coordinació amb el Lab 512 de la professora Mercat De Nadal, que havia rebut el premi Dinamitza pels seus estudis sobre tràfic de matèria. Però segurament el més interessant i espectacular de tot plegat eren les ambicions dels Departaments Espacials (dotze, en total) per assolir execucions computacionals de la goma a nivell de galàxies i grups de galàxies. Ara que la Terra començava a adquirir l'aspecte d'un bunyol fet a correuita, més semblant a un asteroide boterut que a una vertadera taronja, la gent tenia accés a determinades possibilitats de computació simple, amb els permisos escaients. Hi havia supercomputació al segon nivell, a l'abast dels grups societaris més poderosos. Molt poca gent, i per descomptat només investigadors qualificats i especialitzats, accedien a supercomputació al tercer

exponent, computació³ o alta computació, per operar amb l'espai. Amb computació³ era possible apariar la galàxia, i s'ambicionava de disposar d'autonomia per comprimir o dilatar galàxies llunyanes.

Andròmeda era un programa de computació⁴. Ara, amb alta computació era possible col·lapsar la distància entre planetes durant uns dies, arrugar la lluna (més encara) durant setmanes, o arranjar els satèl·lits de Júpiter com qui para la taula (durant bastants mesos). El somni dels tres Departaments Espacials més avançats era enviar un menaire ben adobat, multitasca, a caminar pel sistema solar i que arribés a Plutó en un parell de setmanes. S'havia aconseguit estendre plataformes terrificades entre planetes el temps suficient com per circular-hi i fins i tot abonyegar alguns satèl·lits a mida. La goma havia rebentat els paràmetres newtonians, obrint pas, de manera general, al quart estat de la matèria.

Certament, les intervencions a nivell de galàxia no eren permanents, només arribaven a modelar segments o planetes, molt generalment, durant un temps limitat. Però eren una demostració del que la goma universal podia fer i segurament podria fer en un futur. De fet, la possibilitat de realitzar estades breus en altres indrets del sistema solar, prèviament modificats a voluntat, creant zones habitables, estava a l'abast de sectors molt minoritaris de població, i anava estenent-se de manera preocupant, tot i que requeria operatives de computació d'una complicació altíssima, amb un cost inassumible ara com ara per a les classe mitjanes, tant de menaires com de menics, que constituïen la majoria de la gent. Per a computació² i per a computació³ o alta computació calia arranjar a voluntat una infinitat de paràmetres, dur a terme càlculs poderosos des de Supercomputació i, per descomptat, assumir la pèrdua definitiva de la vigència de meridians i paral·lels, tròpics i pols, i la resta

d'equilibris interestel·lars. La Terra ja no tenia equador. Les equacions de la goma havien fet periclitar els antics punts de referència, arrossegant en la seva caiguda la dinàmica espacial, que ara depenia de càlculs hipercomplexos fets des de la Terra amb computació no humana. I la cosa anava a més.

Andròmeda era una altra història. Només dos Departaments aspiraven a dominar l'extensa i complicada arquitectura de supercomputació al quart exponent, que obria les portes al paravers. Se sospitava que des del paravers, hi hauria accés a dues dimensions complementàries, sobre les quals només es posseïen nocions vagues: l'altrovers i el transvers. Andròmeda aportava solucions per operar amb la goma en un futur pròxim en aquestes dimensions, quelcom que produïa marejos i vertigen. Era possible imaginar que les galàxies es poguessin comprimir i dilatar a caprici: duplicant planetes, creant-hi muntanyes, paradisos naturals, universos de palmeres, Romees i Jerusalems a voluntat, rius esponerosos (amb aigua artificial). Però penetrar en el paravers anunciava tot de virtuts inconnegudes. Tenia el simbolisme de creuar la frontera de l'univers físic més trepitjat, funcionava com un oracle del que hi havia *més enllà*, tot i que en una ubicació desconeguda. Se sabia que l'altrovers i el transvers tenien propietats que desafiaven la imaginació corrent: el primer emprant sèries d'inversions i transposicions l'efecte de les quals era imprevisible, el segon situant-nos definitivament en un atordidor *hic-stans*, una dimensió d'un *ací* infinit (el revers d'una utopia). Pensar que la goma universal podria tenir algun accés i alguna possibilitat d'intervenir en aquestes dinàmiques era molt excitant. I aquest era el propòsit del programa Andròmeda.

El tema de fons, inquietant, és que s'havia implementat una nova escala de magnitud amb la possibilitat d'intervenir en la matèria terrestre, i les escales de

magnitud són pertinents en la concepció del que és el món. En termes de la goma universal, una muntanya era com un gra de sorra, un puig podia ser la matriu d'una imponent serralada, una llarga coma, esdevenir un sot gairebé imperceptible. Quina era la magnitud correcta a partir de la qual mesurar les altres? Antigament es deia que la fe movia muntanyes. En part, podia pensar-se que ara també era això. I en part, també podia pensar-se el contrari: ara les muntanyes, movent-se, semblaven la magnitud que determinava la resta. Segons una frase de la doctora De Nadal que havia fet fortuna: "Si la física havia doblegat el càlcul, ara pertocava que el càlcul doblegués la física". Amb la goma, sovint resultava que com més lluny anaves, més a prop eres. Els novel·listes de ficció científica sovint somiaven amb espectaculars naus espacials. Ara i ací no n'hi havia: l'espai era la nau.

La Descosida alçà la vista al cel. Quatre petites formacions podrien donar lloc a núvols de tempesta i caldria avisar l'Àrea de Subministraments i Serveis. La noia estava ocupada en el control de proteïnes dels vacons, anant tonell per tonell a fer les lectures, massa inestables per fer-les des de casa. Feia un parell d'hores que Namir havia recollit Marija i Bruno amb l'automotor per anar a l'escola.

–Etic atenent uns excursionistes que s'han perdut. Quedem per esmorzar – taulà Ferrandis, des de l'altre cap de la vall.

–M'he deixat les galetes –li taulà Bruno.

Abela, hostatjada finalment amb Vanja, la Descosida i els xiquets, rondava pel que creia que podia ser un nou jaciment, a la vora del congost d'Erinyó.

–La llista de nans no ens ha dut gaire lluny –taulà al grup. Les comunicacions eren imprecises perquè un grup de rapinyaires es desplaçava a gran velocitat cap als pics més alts, i les aus més menudes, com les mallerengues i les cadernerres valencianes, estaven en època de zel i es bellugaven poc. L'ornitocràcia tenia els seus costats febles, fins i tot en contrades com aquelles riques en ocells de tota mena. Ferrandis, ocupat amb els excursionistes, havia perdut cobertura amb els altres, i estava obligat a resintonitzar el maniplè. Mirà cap a l'automotor amb recança, se n'hauria anat d'allà tot d'una. Eren en un bell prat a dos mil metres d'altura, amb un bon estol d'insectes de mil varietats i mides rondant per la vora i alimentant-se.

–No és una llista uniforme –Famà s'unia a la conversa. Tenia tres pantalles obertes a la cúpula del Cinturó.

–Et voldria tornar a veure aquesta nit –li taulà el seu admirador més recent. Era un funcionari de Liquidació especialista en confiances (concretament, en valors

clàssics). Després d'un sopar romà, havien ballat fins a mitja nit; havia tornat a casa amb ella.

–Gruny, Atxim, Sofia i Liubliana són ciutats –recordà Fama –, tot i que Gruny i Atxim semblen una altra cosa. Onomatopeies o així.

–Els noms sempre són carícies –taulà la Descosida. S'apartava una mica perquè començava la dansa dels vacons.

Cirera prenia un cafè amb Fadi, un menaire ben situat de Programació de Baricel Fonda, amb bon accés a permisos computacionals. Estava planejant una estada en alguna àrea balneària distant, de les que coordinaven les cúpules escarlata, extraterritorials, escampades pel sistema solar. Les cúpules escarlata eren l'únic contacte fix entre la terra elàstica i els planetes i els satèl·lits modificats temporalment. Funcionaven per computació no humana, tot i que hi feien parada sovint i Agrimensors especialitzats, anomenats extraAgrimensors. Cirera pensava en un cap d'any més aviat tranquil. Allunyada d'històries d'amor.

Havien passat tres mesos des de la proposta d'Organització i Recursos de desplegament de la Vall Fosca, que havia fet contents tants pagesos. Els pantans anaven omplint-se lentament i aviat, per l'1 de maig, tindrien lloc les festes de cap d'any. Els Govern Políticament Correctes havien decidit, amb la seva habitual arbitrietat, que l'1 de maig era una data suficientment neutra i no compromesa, i havia estat adoptada com a indicador del canvi de data anual. Amb l'espectacular abonyegament de la terra dels darrers cent anys, la data encara resultava més arbitrària. Només la Lliga del Punt Fix defensava tornar a l'1 de gener com abans de les Tres Grans Catàstrofes, un moviment de protesta que ja havia començat amb la Confraria i les primeres manifestacions contra la goma.

–Segurament no seré a la vall per l'1 de maig –avisà Cirera. Fadi li podia facilitar una estada en alguna estació llunyana. Amb un salt de càpsula hi seria en un moment, a través de les plataformes. Podia ser un cap d'any molt particular, però calia gestionar bé el tema dels permisos. I els costos. Cirera tenia amics força rics.

–Com sempre, ací a la ciutat serà tot molt diferent –taulà Fama des de Nova Roma. A les ciutats la celebració de l'1 de maig no incloïa balls ni falles. Els menaires intercanviaven llapissos de memòria per gaudir d'altres identitats o d'altres prestacions durant un dia o dos. La gent s'amuntegava a les platges. Amsterdam lluia al llarg dels seus deu longòmetres de sorra tota mena d'artificis protèsics. Una cosa semblant ocorria a Daressalam o a San Francisco de Munt. Pròtesis intercanviades, programes d'excitació en préstec, fusions d'hologrames, llapissos amb extensions atrevides, sensors cúbics, transparències desplegable; festes acústiques, electromiasmes, qualsevol mena de diversió, real o imaginària, que passés per l'artifici i l'auxili cibernètic. També mugrons encesos i torsos flexibles. O colls com el coll de Fama. Fred com una serp i tou com el d'una gasela.

–Tant Sofia com Bonastre com Mutis són casos de menaires masculins. És veritat que amb poca ajuda cibernètica. El de Bonastre no tenia ni accessoris per entrar a altres empreses. El de Sofia accedia a computació ràpida, pel tema bancari, i Mutis tenia capacitats especials per a la recitació i la cançó –precisà Fama. Es gratà sinuosament l'orella i tothom la veié.

–Ningú s'ha transformat en res –soltà Ferrandis, que havia recuperat la cobertura–, però ha sortit a la llum un patró septenari –estava orgullós del seu domini del llenguatge.

–No podré vindre a esmorzar, he de controlar la biomassa al Coll del Codi –la Descosida responia a Ferrandis; després continuà amb el grup–. Hi ha dos casos de desaparició, la menic de Liubliana i el menaire de Sydney, Mutis, com el seu nom indica –taulà, mentre s’encaminava cap al coll pel senderó–; perquè va fer mutis abans de començar la representació a l’Òpera.

–No sabem si la identificació informàtica ho és per això, o ho és pel seu nom – Abela estava contenta perquè havia trobat senyals de vida antiga al penyal d’Erinyó–. Amb Gruny passa el mateix. Però Mutis era un menaire masculí, desaparegut, i la noia de Gruny, una menic femenina trobada més seca que el cartó. No lliga massa, o no sabem com lliga.

A Ferrandis li entrà una taula de Mig Mort preguntant per determinats aspectes informàtics de la casuística recent sobre transformacions. Un grup de periodistes d’El Piulet Verd venien mostrant curiositat per les quatre ciutats i els casos separats en el temps i en l’espai. Mango havia parlat de l’assumpte amb Mig Mort i tots dos volien saber més coses. Ferrandis, en tornar de Nova Roma, els havia comentat la semblança amb la sèrie dels nans.

–Et convido a un tec de d’ostres romanes i calamars de Nàpols si m’ho contes tot des del principi –Mig Mort no donava treva. Eren a la redacció d’Aragó i amb ganes de fer feina.

–Tot depèn d’on posis el principi –assumí Ferrandis, enigmàtic. A la cúpula blanca segur que trobava companyia per esmorzar. Potser Valls i Vives s’hi deixarien caure. Els excursionistes estaven desxifrant les instruccions de la nova ruta. Encengué els llums taronja de l’automotor, el sol encara no puntejava per les muntanyes. Li va passar pel cap que potser havia de renovar-se el manipulè.

–Els perfils de carboni probablement contenen molts secrets. Hem indagat i la SIM té dades sobre la semblança ergonòmica de les pròtesis i prou informació sobre les absorcions de rostres –Mango coneixia Dragan des d’una antiga festa a Espung. Li feia gràcia que lluís una orella verda amb capacitats d’interpretació de cants d’ocell.

–Abans d’ahir vaig anar a un concert d’*Esperant Godot* –informà Fama–, música bullida –se soltà el cabell amb harmonia. Música d’abans de les Tres Catàstrofes, la millor que n’hi havia, interpretada en directe. La denominació, bullida, probablement derivava d’”envellida”, però tothom havia perdut aquesta referència. Abela mostrà interès, coneixia el grup i li agradava com sonaven. Estava tornant cap a Astell quan es creuà amb dos primtractaires que li tornaren la mirada i sengles somriures.

–Les absorcions són útils en les transformacions perquè codifiquen informació d’usuari –precisà Mig Mort. Ja sabia que Ferrandis era un escèptic de tercera generació–. A les ciutats és molt fàcil rastrejar-les.

–Teniu confirmació de set casos, però no entenc molt bé que responguin a la sèrie del conte –Mango repassava mentalment la llista.

–Liubliana representaria el nan romàntic. Tocatardà, el mandrós i dormilega –aclarí Ferrandis. Tenia permís de les noies per explicar-ho tot als periodistes. En qualsevol cas, però, no farien públic res si la SIM no posseïa la llista completa–. És prou clar que Bonastre és el nan feliç i Sofia representa el saberut. La resta, és fàcil veure com va, és clar com l’aigua.

–Podem quedar el dissabte –taulà Fama a Habab, el funcionari de Liquidació–. També podríem passar el cap d’any plegats. –Era un noi atractiu, bru, de pares

agènere i seguidor de la música bullida. Un cap d'any amb ell podia ser una delícia—. I sopem al *Marron Glacé*.

—Tinc una novetat per a vosaltres —Abela contactà amb El Piulet Verd amb la intenció d'informar-los del jaciment descobert amb l'ajuda del fotòmetre, perquè en fessin difusió i fos a l'abast buscar algun paquet de finançament en confiances. Els arqueòlegs no podien aspirar a soudobrers, atesa la poca consideració social de la seva feina. A tot estirar, i si feien bones campanyes, podien comptar amb un grapat de confiances de gent pròxima. I Erinyó era a tocar de tot arreu.

Fama taulà als altres que resultava molt sospitós que la major mostra de coherència entre els casos fos una correspondència amb el conte de la Blancaneus. Insistí en la dificultat de quadrar tots els casos i en la cadena de set subpartícules que havien desvetllat Valls i Vives, que els va permetre d'establir el patró informàtic. Abela va fer notar al grup que hi havia hagut esborrament de pistes de tràfic al voltant dels incidents i Cirera va comentar que caldria investigar millor les dues desaparicions. Però això darrer no estava al seu abast. I tampoc ho tenien fàcil per examinar més a fons els dos casos de menaires agènere. Només la SIM tenia accés complet a aquestes dades. La confusió era total.

—Qualsevol ordinador seria capaç d'improvisar una història paral·lela amb aquests noms —taulà Mig Mort—, però no veig com inventaria un conte dues vegades mil·lenari. Està ben pensat. —Va agrair a Ferrandis els aclariments. Encara tenien més preguntes.

—Mira-t'ho d'una altra manera. Per computació no humana es podria haver construït una llista d'objectius que correspongués a la llista de nans. Algú, finalment,

executaria les ordres per robar i assassinar. El conte tant hi fa, ja hi era abans, i hi continuarà sent. Jo no circulo pels túnels d'Acre –explicà Ferrandis.

–Creus que la SIM té la llista completa? A nosaltres ens ha arribat que coneix els incidents de les quatre ciutats, i els dos casos més recents, el del dormilega de Franca Mediació i el del pobre Elewisa, de Bonastre –Mango volia arribar fins al final, però no sabia ben bé on es trobava aquest final.

–Sis no és la llista completa, i sense la llista no hi ha coherència –Ferrandis va presumir de lògica. Ja estava baixant amb l'automotor cap a la cúpula d'Amante.

–Vols vindre a Hangzhou per cap d'any? –Martorell reviscolava en el maniplè de Cirera. A Hangzhou es feien unes festes fenomenals. Engalanaven la muralla, centuplicada, amb garlandes vermelles i dracs daurats. Les cúpules negres de la SIM i les vermelles del CIA hi lluïen il·luminades com cristalls de rútil.

–Un bes al nas a tots –Cirera tancava taules.

“He de passar per Espung abans de tornar a casa”, pensà la Descosida. Matussa i Karima s'encarregaven de la preparació de les festes. El jove Lorc repassava les confiances de la tarja pancomunal, perquè la vall havia crescut. Pagarien els concerts amb Espriu i Riba. Per al dinar comunitari disposava de Zola i Balzac. Consultaria el Comitè de Lletra Regional sobre altres repertoris adequats. Ell acabava de fer-se arreglar la teulada de casa amb quatre Alice Munro. S'esperava una arribada substancial de menaires per trepitjar els nous indrets.

La goma ho havia mogut tot. I per un just equilibri, la gent es movia poc: desplaçaments curts, curiositat per indrets pròxims, i poca cosa més. Tanmateix, les festes de cap d'any convidaven a eixir una mica més (però no gaire). Arquitectura estava disposant els habitatges dels nous pobles, dreçant edificis, traslladant

esglésies, copiant eres i corralades. En una llarga era de nova implementació anava a tenir lloc el ball de cap d'any, després de la solemne baixada de falles. També hi farien el torneig de minigú, el joc tan apreciat de matèria plàstica que havia esdevingut força popular en els darrers cinquanta anys. Es tractava de modelar matèria per obtenir formes curioses en el menor temps possible. Hi havia equips i els que en modelaven més i obtenien formes més originals aconseguien una puntuació més alta. La matèria era fresca com la pell d'una serp i flexible com un puré. A les ciutats, tant era Amsterdam com San Francisco de Munt o Baricel Fonda, el minigú era pràcticament desconegut. Una variant nominal, el monogú, estava, en canvi, ben estesa, però no hi tenia res a veure. Per fer-ho senzill, el monogú consistia en una simulació d'intercanvi de propietats immobles i bens materials: els jugadors acumulaven, compraven i després potser venien, cases, edificis, jardins o institucions (l'entramat societari era especialment anhelat). Tot es pagava amb soudobres d'imitació. Els equips jugaven des de qualsevol lloc (casa, la feina), hi havia competicions tothora i molts jugaven també contra programes especialitzats. Al revés, el minigú era completament presencial (es necessitava la plastilina) i simplement es guanyaven alguns paquets de confiances. Les coses eren així, o amb poques variants, als Alps i als turons de Conemara, al curs de l'Obi o a les extensions de Menongue o Lubumbashi.

L'1 de maig de 3018 va arribar després d'un discurs pompós del Senat Masculí, a través de la veu atiplada i cadenciosa d'Àngel, retransmès en directe. Tothom solia dormir poc durant les nits prèvies a causa de les ganes de gatzara i xerinola. A molts llocs, durant la tarda del 30 d'abril, es passava *Matrix*, dels Wachowski, o altres pel·lícules antigues. El dia 1 es rebia a les ciutats i al camp

entonant *No Surrender*, de l'Springsteen. Hi havia gent molt particular ací i allà que, tanmateix, preferia *Space Oddity* de David Bowie, però a tot arreu es cantava. Els balls i els coets omplien la tarda del dia 1, que transcorria amb la xafogor habitual i la necessitat d'acabar en remull d'alguna manera, abans que caigués el vespre com un teló furiós.

El ball de l'Era Nova, prop de Verbenui, va atraure vora quaranta menaires ben adobats de la megavila de Tortòsia, al massís d'Albeseit. Els xicots de la rodalia ja estaven disposats a dormir poc. La tropa local, Os Pedreta, Mai Tant o Petat, havien de lluir-se i fer el valent davant les jovenetes acabades d'eixir de l'escola secundària i amb desig de conèixer món. Però ací els menaires tenien avantatge: amb les seves aplicacions a punt, aguantaven més hores de ball que els menics; amb les fosforescències, qualsevol impuls quedava amplificat; amb capacitats de moció i contorsió millorades, les jovenetes era difícil que volguessin continuar atentes a la tropa local. En aquesta situació, Os Pedreta i Petat van preferir provar les seves possibilitats amb dues noietes rosses prou joves, germanes, que havien arribat de Malpàs, convidades per les caminadores.

Abela buscava Ferrandis entre la gentada. Una mica perduda entre els primers compassos del ball, ensopegà amb Namir, que comentà que li semblava que Ferrandis no havia fet cap a l'era. Preguntà a altres, però ningú sabia on trobar-lo. Sense saber com, tenia davant Mig Mort, el periodista amic de Mango, a qui l'altura de la menic, la cabellera rossa deslligada i la mirada directa d'aquells ulls blaus havien deixat sense paraula. Abela havia treballat amb Mango en l'excavació de Bomarzo; després, s'havia trobat amb els dos periodistes en algun moment en les seves anades i vingudes per la vall. Mig Mort sabia alguna cosa sobre el nou jaciment

d'Erinyó, però estava flipant contemplant Abela amb la vila de Verbenui al fons, mentre els coets es barrejaven amb la música i la tarda s'allargava infinita. Ella va dir no-sé-què de Ferrandis però Mig Mort no tenia ni idea d'on parava. Altura mitjana, nas arronsat, ulls molt vius, posat informal, ganes de parlar, aquell menic transmetia fiabilitat. Van començar a xerrar i a ballar, entreteixint un discurs sobre l'oportunitat de donar a conèixer el nou jaciment des d'El Piulet Verd, quatre comentaris sobre el ball i el flirteig (incloent-hi el seu, incipient), i unes quantes preguntes creuades sobre la rara història dels set nans que ara com ara calia mantenir en secret.

Caigué la nit de sobte sense més avís, s'encengueren els llums, i les rondes de parelles es corregiren i augmentaren, si això es pot dir. Les caminadores tenien per costum l'intercanvi en rotació de parelles de ball: la Descosida prengué Namir, Bashira es feu amb Vanja, Amina s'acostà a Sharaf, Dúnia isqué de la pista, Matussa i Karima ballaren cadascuna amb el marit de l'altra, i torna a començar. Era una manera de mostrar l'esperit comunitari que les unia, havent recorregut tantíssims longòmetres per instal·lar-se finalment a la Vall Fosca. L'Era Nova feia un goig enorme, il·luminada i convivint amb els coets, que no s'aturaven i tenien la virtut d'allunyar durant dies la catèrvola d'insectes que solia bellugar-se entre els prats i el riu. Al voltant de l'era, hi havia aparcats quatre tetractors impressionants, lluent, silenciosos, amb els seus nou metres d'altura i les pales majestuoses aixecades cap al cel.

Quatre conductors guapíssims, com tots els primtractaires, prenen suc i combinats impossibles a les taules de beguda. La fama dels primtractaires era llegendària: uns menics altíssims, que s'encarregaven hàbilment d'aquelles màquines imponents que duïen a terme tota mena de feina pesant; una amabilitat proverbial,

disposició a passar hores i dies fora de casa, coneixements de robòtica i una capacitat d'absorció de líquids que els altres menics no posseïen. Era lògic que només fessin competència als més ben guarnits i presumptuosos menaires que havien arribat de Tortòsia. Un ball era una cosa molt complicada.

De manera que la gent sovint preferia simplement passar l'estona i distraure's de les penes diàries i, per a aquests casos, allà era el senyor Espoc, assegut en una poltrona discreta. Els menys balladors s'hi atansaven per xerrar-hi una estona. Quan el senyor Espoc semblava entretingut, era el moment adequat per començar a explicar-li un acudit. O per amollar-li'n un de ràpid tot d'una. I res. El senyor Espoc no reia mai. Ja podien anar passant-hi els joves, les noietes, les mestresses, les caminadores, els pagesos, que el senyor Espoc no reia mai dels acudits. Tant se val que fos ben entrada la nit, tant se val que comencés a puntejar l'alba. La seva manca d'humor era ja part proverbial de l'esbargiment del ball, el qual, indefectiblement, donava entrada a un any nou ple de tots els interrogants, les esperances i les promeses habituals dels temps futurs, de tot allò que no sabem encara.

A l'altra banda del món, Cirera i Cinta havien emprès un viatge ben singular. Acomodades en una càpsula binària, circulaven a través de plataformes terrificades esteses temporalment entre planetes amb la goma universal, un equivalent, més o menys, dels corredors terrestres que gestionava Transports Integrals. Com els corredors, les plataformes contribuïen igualment a la fortuna desafortada de Martorell, que controlava tant el tràfic interior com el caríssim i rar transport exterior. De fet, en contextos extraplanetaris, les càpsules feien dos o tres salts a través de les

plataformes, a velocitats extremadament altes. No cal dir que les plataformes tenien com a objectiu escurçar la distància entre planetes relativament contigus durant un temps breu i limitat, usant la goma universal. A partir d'un moment, el viatge quedava en mans de la cúpula escarlata del lloc de destí. Cirera s'havia deixat tot un capital en aquesta excursió pel sistema solar (o el que en quedava), havent preferit, finalment, passar els dies de cap d'any amb la seva amiga Cinta, que estava fascinada per l'aventura.

La cúpula escarlata d'Amaltea, el satèl·lit de Júpiter on passarien quatre dies, havia formatejat temporalment tota una àrea copiant les platges de Fuerteventura, uns indrets salvatges i paradisiacs, amb poca o nul·la presència humana. La Fuerteventura jupiterina acollia durant l'any, per temporades fixes, un públic força selecte, un seguit de gent molt particular amb desigs d'escapar de la vida quotidiana i integrar-se en cos i ànima en la bellesa del mar i aquella costa emancipada que semblava emergir com un planeta fantasma. Sotavento, Cofete, Esquinzo, Corralejo, eren noms i destins apreciats pels viatgers. La blanca baricelita i la seva amiga bruna, la novarromita Cinta, acamparen en una tenda a Esquinzo, admirades de tanta natura en estat pur. La cúpula escarlata havia dissenyat la còpia de Fuerteventura amb aigua exògena, un magnífic invent que imitava l'aigua de la terra i almenys responia a la computació de la goma universal.

L'aigua exògena, generada fora de la Terra, no podria sobreviure a la Terra, lamentablement hi quedaria químicament col·lapsada i s'esfumaria, a causa de les seves propietats moleculars; però era ideal per a paisatges terrificats, construïts a imitació del planeta matriu. La cúpula escarlata s'encarregava de la resta de condicions d'habitabilitat, que només es mantenien estables de manera temporal i

calia recrear-les, com les plataformes interplanetàries per als salts de les càpsules, en funció de la demanda, cosa que cada vegada passava més sovint i, en qualsevol cas, n'augmentava substancialment els costos. Però tant se val: aquell paradís de la natura, aquella costa retallada, la platja benigna o encrespada, el silenci grandíol només trencat per les onades vibrants, era el que Cinta i Cirera anaven buscant, en solitud profunda. Un indret prou espiritual i prou material alhora per a les seves ànimes.

El problema era com construir records consistents, amb tot això. Els llocs de l'espai eren efímers. Els llocs de la terra canviaven cada dos per tres. Com construir records estables amb aquestes no-coordenades? Si tots sabem que l'estabilitat dels records més que sovint va vinculada a llocs precisos, a situacions concretes viscudes que associem a un indret, a un espai. Com tornarien Cirera i Cinta a Fuerteventura, si la jupiterina desapareixia i la geogràfica es transformava esdevenint irreconeixible? Com tornar a llocs del record que han desaparegut en l'espai? Segurament sí, hi havien viscut, a tal lloc o a tal altre. Però ara? Com podia ser que els llocs, els espais, fossin també espais temporals, no duradors? Què havia de fer la memòria per recuperar aquells indrets preciosos que tan pacientment l'havien anat forjant? Quins indrets? On són?

Sempre ens quedarà París. Això pensaven aquells quatre, enganxats a pel·lícules antigues. Perquè tothom s'enyorava quan pensava en l'antiga París. Els bulevards, la Torre Eiffel, la *rive gauche*, Les Halles. Només mil anys enrere. Abela i Mig Mort, que havien establert més que una bona amistat, la Descosida i Vanja, el seu marit, passaven la llarga tarda a l'holoteca d'Espung, un centre de distribució de filmografia, pel·lícules, vídeos i hologrames: un edifici multidimensional, amb petites sales de visió circular, on amics i familiars acostumaven a trobar-se, per prendre un cafè amb llet o un suc de cítrics i entretenir-se una bona estona amb imatges i històries visuals de tot tipus i color. Un lloc acollidor, “un minicinema”, acostumava a dir Vanja, pensant en les sales de 1960. Mango i la seva parella, Tabú, un xicot ben plantat de cabells rinxolats i ulls d'albercoc, s'afegiren a la sessió. Era el París antic, d'abans de les revoltes, d'abans de les catàstrofes.

—Cap a 2150 ja es veia a venir, tot allò. Un escalfament insostenible, la brutalitat dels Estats, fam i misèria, totes les pel·lis parlen d'això. Una manca d'idea de futur, tot allò va dur al desastre global.

—També a un desenvolupament impressionant de la ciència. Les primeres pròtesis biològiques, per exemple —Abela desembolicava una galeta de sang de bou.

—Hi ha molt bones pel·lis de ficció biològica. Que també es refereixen a l'escalfament i la proliferació de virus —Tabú, el dels ulls d'albercoc, seleccionà uns vídeos—. Cent anys després, les Tres Grans Catàstrofes ja estaven en marxa. No m'imagino com es devia viure l'hecatombe ecològica. Rius secs, terratrèmols cada setmana, ciclons que recorrien primer un hemisferi i després l'altre, incendis encadenats que gairebé s'estenien entre continents, illes que s'enfonsaven.

—I les minves dràstiques de població, amb les radiacions desfermades —Vanja recordava haver llegit sobre la desaparició de milers de milions de persones en cinquanta anys. A l'hecatombe ecològica calia afegir la desfeta política massiva, amb guerres tribals i nacionals pels recursos i les matèries primeres, que es desencadenaren amb una fúria insòlita cap a 2250, les epidèmies causades per una cosa i per l'altra, i la catàstrofe econòmica que se'n seguí, amb el col·lapse dels sistemes financers, les rapinyes de les elits, la desaparició dels fons monetaris per l'enfonsament dels sistemes de registre i l'extensió de la superstició i el fanatisme.

—Es van tornar a posar de moda les pel·lícules de superherois —recordà la Descosida, esmentant alguns títols famosos—; superherois que resistien les radiacions i adquirien superpoders —Tabú mirà Mango inquisitivament, per si fos un d'aquells.

—Radiacions i virus van ser una combinació especialment nefasta —observà Abela—, que arrasà amb bona part de la vida existent. Ens vam quedar sense mamífers en llibertat, encara sort que vam poder salvar un bon estol d'espècies per conservar-les en reserves. —De tot això es tenia alguna notícia a través de documentals i llargs vídeos sobre els rescats. A poc a poc es van adonar que els ocells havien mutat, que els insectes s'havien multiplicat i que per als humans resultaven tan inofensius com un grapat d'ovelles.

—El problema és que el caos va persistir durant més de dos-cents anys, amb una lluita miserable per les comunicacions, la supervivència i el control polític —Mig Mort recordava les condicions penoses en què el periodisme va haver de sobreviure i reinventar-se; tenia agafada la mà càlida d'Abela, resplendent amb el cabell recollit i distreta, de tant en tant, esguardant per les finestres circulars; havia sorgit entre ells

dos un amor gairebé primaveral, per bé que l'estiu etern no donava treva i la temperatura fora de l'holoteca era digna del tròpic, si això existia.

–Els Governs Políticament Correctes van vindre a salvar-nos –ironitzà Vanja.

–L'apoteosi de la bondat i el camí correcte –afegí la Descosida.

Cap a 2300 el descontrol, la fam i les dificultats per organitzar-se semblava que havien vingut per quedar-se, després del gran desori que havia suposat l'entrecavalcament de la crisi ecològica, l'econòmica i la política (o militar), quelcom que ja es veia bategar almenys des de l'inici del mil·lenni. Els primers bons senyals van ser econòmics: es van crear agrupacions socials per rescatar el que havia estat el diner digital, i la que més èxit tingué, la que va recolzar més gent, feia circular el que anomenaven soudobrrers, una denominació inventada un xic irònicament, però que tingué un èxit immens. El comerç amb soudobrrers va ser la primera institució a nivell global, després de les Tres Grans Catàstrofes. Va anar seguida de la creació de petites agrupacions jurisdiccionals que acumularen poder, resoltament pacifistes, en harmonia les unes amb les altres, de manera relativament àgil i ràpida, en dràstica contrapartida a la tragèdia de la desaparició de més de tres quartes parts de la població mundial. Pel seu caràcter bondadós i la seva intenció d'arreglar els desastres que imperaven, es van anomenar a tot arreu Governs Políticament Correctes. Com si sortissin d'una novel·la de Jonathan Swift, els Governs Políticament Correctes mantenien tothora un posat educat, un aire executiu eficient, la potestat de no dir mai mentides però no dir mai tampoc la veritat, i sobretot evitar el mal de totes les maneres possibles.

Els Governs Políticament Correctes van mantenir la ficció mundial d'un ordre establert, entre 2350 quan van començar a aparèixer i 2600 quan van anar declinant

en base a la seva superfluïtat, cedint a poc a poc el control a un complex entramat societatari i a la computació no humana. Els dos-cents cinquanta anys de GPC van donar per bona la hipocresia, el fingiment, la comèdia humana al més alt nivell, el llenguatge reelaborat, la bondat universal, l'evitació dels càstigs, la pau a qualsevol cost, la combinació educada de novetat i convencions, l'oblit del passat i els seus aspectes foscos.

En aquella època es va aprofitar bé el retorn de la pluja natural, copiosa, productiva, després de segles de maltracte ecològic; de manera que l'aigua brollava generosament per tot arreu, un factor que contribuï a la millora gradual de les condicions de vida del planeta. Perquè la terra continuava sobrescalfada, i aleshores ja de manera permanent. Tanamateix, en aquelles condicions, l'aigua continuava sorgint de forma abundant de la terra, i era tot un regal que circulés entre les muntanyes i el mar, sense demanar, com qui diu, res a canvi; probablement fou una conseqüència imprevista del trasbals ecològic i l'estrés radiactiu dels segles anteriors, igual que la formació dels grans dipòsits de proteïna orgànica: una mena de recuperació natural sobtada que feia més fàcils les coses. En qualsevol cas, la pluja com a tal durà molt poc. Després, durant centenars d'anys, pràcticament no plovia, i calia abastir-se d'aquella aigua que circulava trastocada entre la terra i el mar.

A recer d'aquelles bonances, cap a finals de 2490 entre una cosa i l'altra, molt lentament, la població es va anar reagrupant, ocupant contrades abans poc poblades, desplaçant-se en bona part de les ciutats al camp i la pagesia. Aviat es va descobrir com emprar els ocells en benefici de les comunicacions, que havien quedat prou malmeses. La contrapartida més dolorosa va ser la inviabilitat del transport aeri, a causa de les radiacions que restaven i de la nova autonomia comunicativa de les aus,

anomenada de vegades ornitocràcia. Per fer-ho fàcil: els homes van deixar de volar, quan els ocells van fer volar la paraula humana i amb aquesta, les seves il·lusions i les seves esperances.

Els GPC defensaven una neutralitat ideològica substancial, fent oblidar a poc a poc a tothom les antigues nacions que tantes guerres i tants desastres havien ocasionat durant el segle vint i tota la primera part del segle vint-i-u. Aquest oblit va vindre de la mà dels grans moviments de població, on la gent que havia sobreviscut a les catàstrofes es va trobar barrejada d'una manera inextricable, i també a través de la millora de les comunicacions (amb aquells nous ocells transmissors, veritables xarxes voladores), que eliminaven en la pràctica les diferències lingüístiques.

Amb les catàstrofes i els trasbalsos, la distribució de llengües s'havia alterat considerablement. El bantú, terme que inicialment identificava una família de llengües, va esdevenir cap a 2450 la denominació de la llengua parlada més estesa, de base africana, emprada per una bona majoria d'aquella població barrejada i dispersa. L'anglès internacional havia caigut en desús, i només s'utilitzava per veure pel·lícules de feia cinc-cents anys, per a la història de la ciència i la lectura de llibres antics. El xinès i l'hindi continuaven sent llengües demogràficament privilegiades, mantingudes per tradicions culturals mil·lenàries. La segona llengua més estesa era el finto, una varietat sorgida de les llengües eslaves i les germàniques orientals, amb una gran petjada del finlandès, idioma que va esdevenir, junt amb aquestes llengües veïnes, una xarxa de referència cultural durant els GPCs. El finto era encara la llengua preferida per a les comunicacions, la informàtica i la tecnologia, i tothom en sabia algunes paraules i fins i tot frases, sense recórrer a traducció. Inexplicablement,

l'espanyol americà s'havia barrejat amb l'anglès en alguns llocs i amb el xinès en altres, donant pas a varietats híbrides amb un ús cada vegada més recessiu.

És clar que el nombre de llengües parlades s'havia reduït perillosament a menys d'una tercera part, però els grups petits havien trobat maneres intel·ligents d'organitzar-se, de manera que la comunicació, facilitada pels hipertraductors automàtics, havia tornat de facto inapreciables les dificultats lingüístiques, possibilitant la intercomprensió pràcticament de manera immediata. Pel que feia a la lectura, continuava havent-hi dipòsits de llibres, de lliure consulta per al públic, i a les universitats bona part del coneixement es transmetia encara a través de llibres escrits. Hi havia Labs d'arqueosaber i programes curriculars d'arqueoexperiència que atenien i donaven sortida a les aspiracions humanistes. Finalment, la difusió recent del comerç amb confiances havia rellançat la literatura, creant nous centres d'interès, promocionant la lectura i l'intercanvi de llibres-e, i seleccionant periòdicament autors per catapultar-los a les llistes que conformarien els bitllets o cartes de confiances que la gent de bé feia servir en la seva vida quotidiana.

Tot i això, en l'entremig van haver-hi grans problemes. L'abundància d'aigua, que es manifestava com una forma d'autoregeneració reeixida, va disparar l'optimisme i amb aquest, renasqueren les ganes d'especular. Els ambiciosos es concentraren a les ciutats. L'escalfament planetari continuava sent una constant i les tensions a causa de les incerteses del futur esquitxaven sovint la vida urbana. Els Govers Políticament Correctes van prendre el determini de dissenyar un nou començament, amb la intenció d'arreglar les coses i fer oblidar les penalitats passades. Canviaren els noms d'andròmines i esdeveniments corrents, arranjaren nous sistemes de mesura, establint el longòmetre com a unitat de referència;

instituiren un nou calendari, completament arbitrari, perquè tothom s'oblidés de les antigues festes; l'1 de maig passà a ser el primer dia de l'any, en un gir sorprenent i inaudit que al principi no va ser massa ben comprès. Cap a 2550 van sorgir ací i allà els primer moviments de protesta contra la hipocresia dels Governs. Una classe social estrafolària, que vestien fracs i levites, estaven molt pagats de viure a ciutat i aspiraven a obtenir el poder polític (una institució, la política, completament desprestigidada, a causa del capteniment dels GPC), mostraven molt sovint el seu descontentament per carrers i places, en ple horari laboral. El GPC de la regió de Lutècia no estava gens acostumat a les protestes i envià els militars, l'única força dissuasòria aleshores en un món on aquests havien esdevingut pràcticament decoratius. I París va esclatar.

Va ser una revolta majúscula i sense precedents. Els homes i dones de la levita, anomenats sovint levitagrímaires per la seva identificació com a classe social ascendent, tot i que preferien dur levites corcades i polsegoses en senyal de protesta, es van armar de valor i decidiren organitzar una onada de sinceritat i franquesa que tindria enormes conseqüències. Amb la complicitat de sectors benpensants i de població liberal, van acumular retroexcavadores i braços demolidors amb la intenció d'arrasar París. Així sí que començarien de nou, així sí que s'expressarien sense hipocresia ni segones intencions, així sí que passarien comptes amb el passat. En un parell de dies l'operació demolicionista va engegar, davant els ulls esbatanats dels parisencs. El 2558 es recordaria com l'any en què els levitagrímaires van destruir París amb maquinària pesant, amb tota la intenció i amb el propòsit que fos una manifestació honesta i franca d'un nou començament. L'impacte fou tan impressionant que es contagià de seguida a moltes ciutats del planeta. La imatge de

gent amb levites corcades i brutes dalt de maquinària pesant arrasant els edificis, els monuments, els museus, les esglésies, els palaus o els arcs de triomf de la seva pròpia ciutat feia esgarriar. Res no tornaria a ser igual. La revolta del maig del 58 va deixar una impressió profunda en els menics i els menaires de les dècades següents.

La tarda transcorria ràpida i carregada d'emocions. A l'holoteca anaven mirant pel·lícules del París antic, i també alguns hologrames dels inicis de la demolició francesa.

–No sabeu on para Ferrandis? –interrompé Abela, inquieta, mentre se soltava la cabellera groga.

–Ni idea. Sembla que té la geolocalització apagada –remugà la Descosida. Moltes d'aquelles imatges li feien mal. Quan les migracions, elles van travessar dos continents fins trobar un indret prou ric i acceptable per començar de nou. Caminant, amb enginy, esquivant perills. I allà estaven, amb les seves famílies, els seus fills i un bon grapat d'amics fidels.

Quan París caigué, les ciutats més importants caigueren en cadena. Aviat es veié que els GPC ja no eren operatius, havien esdevingut un mer aparador formal, amb credibilitat nul·la. A poc a poc, però sense tardança, i com a conseqüència de l'impacte emocional i vital de la revolta dels levitagrímpeires, l'entramat societatari va anat ocupant llocs estratègics, societats de societats, societats que controlaven grups societaris i un bon etcètera, de la mà de la facilitat informàtica, que era ben capaç d'assegurar el bon comportament cibernètic de tot plegat. A això es va afegir la possibilitat (finalment!) de cedir bona part del poder a la computació no humana, de

manera que va acabar resultant prou passadora la transició dels Governaments Políticament Correctes, ja superflus, fins a una societat regulada, i molt sàviament, per un, com en diríem, nou ordre computacional. A les antigues nacions, se les havia emportat la història, una història tres o quatre vegades tràgica, però que sempre s'obria camí. En record de l'ordre perenne de la geografia, els grans superordinadors que s'anaren fent càrrec de la coherència i el bon funcionament social van retenir noms llegendaris, Àfrica, Europa, Amèrica, Oceania, Àsia, Austràlia. En aquell moment, cap a 2650, la partició entre menics i menaires ja es podia dir que era un fet consumat. La tecnologia es disparà, al caliu dels nous pactes societaris; es desenvolupà maquinària nova amb fins industrials, l'endotecnologia es perfeccionà, adquirint en la pràctica dimensions estètiques; i els nous experiments van permetre intuir com podia funcionar el tràfic de matèria i començar a desenvolupar-lo. El descobriment, cap a 2800, de la goma universal, ho va canviar tot novament, per a bé, amb gran sorpresa de tothom. Els levitagrímpters passaren a ser un malson aviat oblidat, o recordat només en forma de souvenirs exòtics i productes gastronòmics, de la mateixa manera que la transició dels GPC cap al nou entramat societari i el control computacional passà com la cosa més suau i natural del món. Unes ciutats es reconstruïren però unes altres no. París continuà en ruïnes, però en la nova distribució regional del món, això no semblava un inconvenient excessiu. Sempre es podia passar per l'holoteca a veure vídeos antics de la plaça de la Concòrdia i hologrames d'antics monuments de Roma.

—Aquest és Yananiso! —cridà Vanja. Mango havia instal·lat un parell d'hologrames antics de l'època de la creació de confiança. Yananiso, un

impressionant home de color de gairebé dos metres, havia estat el primer a impulsar el sistema d'intercanvi de textos literaris com a font de valor.

—El meu avi l'havia conegut —comentà Tabú, obrint encara més aquells bonics ulls d'albercoc—. Era un home d'una bondat extraordinària. Es va basar en antics sistemes d'intercanvi de les societats africanes. Va pensar que la literatura occidental podia servir de base per a una cosa d'aquestes. Hi va creure molt fermament —a l'holograma apareixia amb una neneta moníssima als braços que hi desplegava un somriure encisador.

—El del costat és Ayodele —explicà Abela. Començava a tenir ganes de marxar, i li ho indicà a Mig Mort amb la mirada. La tarda no avançava; en algun moment, més tard, cauria el teló de sobte, com d'habitud. Ayodele havia desenvolupat el programa informàtic per a la distribució i l'intercanvi de les confiances. Traslladava els bitllets literaris en bits, que passarien d'unes mans a les altres com el nou senyal de solidaritat. Ayodele era un informàtic dotat del toc de geni, i admirat, com Yananiso, per les generacions següents; dos vertaders patriarques. Corria el 2900. Aquells experiments ajudaven a fer fluïda la megademocràcia anònima que s'havia estès al planeta, engreixada per la transparència tecnològica.

—Recordo la primera gran acció de la GU, acceptada i beneïda socialment, l'extensió de Jerusalem —assenyalà Vanja—; una solució per a jueus i palestins, un Jerusalem llarg com una setmana japonesa, per encabir aquelles ànimes que havien quedat atrapades en els bucles de la història—. Vanja recordà també que aviat es crearen duplicats de la ciutat, a mida, per tot Pròxim Orient.

—Vols que anem tirant? —suggerí Mig Mort en veu baixa, mirant Abela, que començava a estar manifestament neguitosa amb la conversa. Per aquella època

havia nascut el desdeny cap a l'arqueologia. L'afany de recrear un univers a voluntat, repetint allò conegut en dimensions infinites, terrestritzar-ho tot, a Abela i a altres els creava malestar. *C'est tout comme ici*. En nom del quart estat de la matèria, qualsevol racó de la terra podia ser igual a qualsevol altre, el forat més pregó de la lluna podia esdevenir tan familiar com el pou de la granja de la vora. A molts periodistes, Mig Mort inclòs, aquest interès per tornar-ho tot “com a casa” i aquesta idealització del quart estat de la matèria també els semblava gratuïta i carregosa.

—M'ha entrat una taula de la Universitat —apuntà Abela—. A través d'un contacte, els havia demanat informació sobre patrons septenaris. Ara em responen amb una història sobre les catorze meravelles del món, les set meravelles antigues i les set modernes. No sé si és el que preguntava. No crec que aquesta informació ens faci el pes —mirà Mig Mort inquisitivament—. Serà millor que ara marxem i demà fem cap a la Universitat d'Albeida en persona i ho esbrinem, d'acord? —no hi hagué oposició. La nova parella desfilà cap a l'apartament del periodista, enraonant a estones sobre el futur reportatge que El Piulet Verd faria a propòsit del jaciment d'Erinyó, i a estones fantasiejant sobre pròximes trobades dels dos, quan encara no havien enllestit aquella que tenien entre mans. Els altres quatre perllongaren l'estada a l'holoteca revisant la Roma de després de la Segona Guerra Mundial, el Manhattan de després de l'11 de setembre, i una o dues vegades més París en diferents èpoques.

En qualsevol cas, al París contemporani (o el que en quedava), a Ruïnes de Notre Dame, la vida transcorria amb una calma lenta. Molt lluny de l'holoteca

d'Espung, al catau del Marais, entre brutícia de dies i algunes teranyines que indicaven deixadesa i segurament també gana, Fòsfor i Mefosti passaven les hores rondinant i maleïnt la goma. Semiàs era fora, visitant l'antic president de la República francesa a l'exili, a Shanghai, una altra d'aquelles ciutats per a refugi dels polítics, ara que la política havia caigut en un desprestigi sense precedents. El terrible Assassil era a unes dependències de Supercomputació, en plena extorsió d'un parell de programadors d'Amèrica, un d'aquells tancs cibernetics d'on depenien decisions substancials; l'extorsió era una activitat fina, que havia reportat grassos beneficis a la Lliga. Belial era a una cúpula grisa d'administració, manipulant recollides de firmes aprofitant una distracció de Mossi, l'Encarregada en Cap dels informes. Al catau del Marais, Fòsfor passava pantalles i pantalles d'informació sense treure'n ni el suc ni el bruc, mentre Mefosti mirava diorames de les últimes guerres entre nacions. El panxaïat vivia entre el desconcert, la inacció i la ineficàcia. Més enllà de compartir pizzes, arreplegar soudobrers i alguna maniobra reeixida de tant en tant, la Lliga no travessava el seu millor moment. L'ombra de l'avorriment planava mig invisible pel catau del Marais.

La Descosida tenia massa imatges al cap. Se'n va anar al llit prou abans que el seu marit, després de preparar-se la roba de feina per al dia següent. Mentre s'anava adormint, pel seu cap desfilaven escenes del ball del dia de cap d'any, el soroll dels coets i la música al fons, la gent rodant, contenta; també imatges dels hologrames i les pel·lícules d'aquella mateixa tarda; algunes imatges horribles de la demolició, altres de festives de Roma i Barcelona, d'abans dels Governos. El 3018 se li presentava a la ment amb una gran ambivalència. On devia parar Ferrandis? Durant unes hores va descansar bé. Després, va veure Ferrandis espantat davant aquella criatura que havia bastit i dut a alenar; havia rebutjat el resultat de l'experiment i havia fugit del laboratori. Instants després, el va veure patir a casa seva, horroritzat a conseqüència de la seva creació, amb qui sembla que ja no podia establir contacte. En el cap de la Descosida, setmanes després Ferrandis havia caigut malalt, estava neurastènic, i gairebé va enfollir quan es va assabentar de la mort del seu germà petit, a mans, com ell mateix entendria més tard, de la criatura monstruosa a qui havia conferit vida.

La Descosida ideà que Ferrandis, malgrat tot, es trobés amb la criatura dalt d'un cim pròxim, on el monstre tindria ocasió d'explicar-li el patiment i l'abandonament que sentia. Havia intentat aprendre fragments de vida humana observant una família corrent, que aviat el rebutjà sense contemplacions quan el va tenir al davant, la mateixa cosa que farien també altres humans. Ferrandis, contra la seva voluntat, es comprometé a donar-li una companya i es tancà en una petita illa de Països a enllestir la feina. Però era evident que la criatura el sotjava, i Ferrandis, horroritzat de nou, va avortar de manera decidida la segona creació. Aquest episodi aviat

desencadenà crims encara més horribles, que varen enterbolir i finalment ennuegar per sempre més l'ànima de Ferrandis; fins que va decidir, al capdavant, fos com fos, acabar amb la criatura, el seu somni inicial, el seu malson, el seu íncube més gran.

La Descosida es despertà a mitja nit sense entendre res. Ferrandis tenint entre les mans quelcom monstruós? Una lluna clara il·luminava per la finestra el camí d'Oveix. S'aixecà a mirar els xiquets, que dormien molt tranquils. Vanja també bufava al llit sense saber-ho, com ocorria habitualment. Una bandada de mamarratxos nocturns creuà el barranc d'Astell. Se sentí un lleu bip provinent del seu maniplè. La Descosida el consultà i trobà una taula breu de Ferrandis. Sense apartar la vista de la làmina transmissora, s'encaminà cap a la cuina a fer-se un cafè amb llet. De passada, controlaria la producció de proteïnes dels vacons en temps real.

Lentament, es va fer de dia. Cap a les deu, Abela i Mig Mort eren davant l'entrada noble de la Universitat d'Albeida, dos-cents longòmetres al sud de la vall. Un enorme frontispici del Pretor Al-Malik, recargolat i contundent, donava la benvinguda a professors i estudiants. El despatx del doctor Tramus era a la primera planta, al Lab d'arqueosaber. El van trobar arraulit en un butacó llegint *Persons and Places* de Santayana. Era un tipus prim, petitet, amb ulleres rodones i només mig calb que, tan aviat com es van presentar, els va explicar la història de les set meravelles antigues.

—Vostè, senyoreta Abela, que s'interessa per l'arqueoexperiència —deia, tot pedant—, tingui en compte que hi havia molts patrons septenaris en l'antiguitat. En relació als punts de referència de la terra, les set meravelles van constituir una fita inel·ludible —prosseguí en aquesta línia. I encara faltaven les set modernes, que també havien desaparegut. Abela i Mig Mort projectaven un semblant estoic, rumiant

si havien anat al lloc correcte—. El tema que a vostès els interessa és com s'estableixen les set meravelles en un univers que es caracteritza per la ductilitat i la plasticitat.

Entrà al despatx l'associat Franco, un menaire de vint-i-tants anys, que es mirà l'escena amb una certa distància. Li comentà al doctor que a les dotze tenien una reunió amb el Pretor per parlar de l'administració conjunta d'un projecte. Les reunions duraven moltíssim, la gent argumentava sobre qualsevol cosa i mentrestant ningú feia la feina que li era pròpia. Multiplicant-se com els bolets, les reunions sobre burocràcia col·laboraven a la paràlisi universitària. Abela i Mig Mort es van adonar que en un racó, entre piles de llibres, el doctor Tramus tenia una escultura petita de *Mon ami Pierrot* de Marx Ernst.

—Les set meravelles representen les proeses més destacables de la terra — insistí el professor—. Aleshores es notaven molt bé les humitats en l'arquitectura — farfullà, entrebancant-se.

—Les humitats? —feren alhora els dos visitants, intrigats.

—El professor vol dir les humanitats —aclarí Franco.

—Hi havia una antiga profecia —continuà el doctor Tramus, que no hi sentia gaire bé—. Els set nans són l'oclusió.

Abela i Mig Mort es miraren perplexos. Van intentar traure més informació a partir d'aquella frase, però tot semblava inútil. El professor s'entrebancava sovint, el jove associat l'entretenia amb vídeos i papers, ell s'aixecava per buscar llibres que no trobava enlloc i mirava el rellotge com el conill de l'Àlícia. Tot això, parlant sense aturador, desplegant un discurs inconnex sobre patrons septenaris i guerres universitàries i al·ludint de tant en tant a la doctora De Nadal. Franco tampoc

col·laborava gens a fer les coses fluïdes. Escrutaren el despatx i no van veure cap senyal de cap andròmina informàtica ni antiga ni actual.

Quan van poder alliberar-se d'aquella lliçó erudita que ells mateixos havien provocat i desencadenat, la parella s'encaminà pels passadissos cap a la sortida del Lab. A pocs metres de la porta es van creuar amb un menic d'aspecte asiàtic que els va aturar un segon i els va dir, "Tinguin", fent-los a mans un paperet doblegat. Es van fixar en la identificació per retenir-ne el nom, Liu Diu; seguint-lo amb la mirada (caminava ràpid com una gasela), el van veure instal·lar-se en un espai de programació ben a prop del despatx del doctor Tramus. Com que va tancar la porta i van veure pels vidres que va interactuar de seguida amb els altres ciberates, Mig Mort va trobar que era el moment de marxar definitivament d'aquell racó de ciència una mica laberíntic, ple de proclames a les parets de l'etern Pretor Al-Malik, que lloaven amb paraules inflades el progrés de la ciència i la tecnologia i les virtuts de l'arqueosaber, a més d'apel·lar als estudiants a prosseguir els estudis una vegada traspassada l'etapa llindar.

El paperet contenia un títol, "Oclusió", i una adreça física, un cubicle del barri pirata de programació alternativa. Podien atansar-s'hi en automotor, era un indret una mica desavinent, que no quedava lluny. És clar que els dos estaven confosos per tot el que havia ocorregut, inclòs aquell incident amb l'asiàtic que no sabien si els desviava del seu propòsit o els enredava en alguna trama estranya. Durant el curt trajecte, no van intercanviar cap paraula. Aparcaren l'automotor en una plaça propera al barri pirata, en realitat un polígon industrial abandonat. Van caminar sota un sol de justícia entre les ruïnes del polígon destatalat, entre material digne de ser estudiat com a arqueologia industrial. Abela estava encantada, volia tocar-ho tot i entretenir-se

darrere de les portes metàl·liques de cada nau. Mig Mort, nerviós, va localitzar aviat el cubicle que tenien en la indicació.

L'ocupava un ciberata jove, ros com un fil d'or, amb un braç translúcid i dos ganxets al coll que en realitat eren detectors de wifi no desitjat. Abela i Mig Mort es presentaren i li lliuraren el paperet. El jove deixà de treballar en les dues pantalles que tenia davant i se'ls mirà de dalt a baix. Resultà que era fill de Dúnia, una de les caminadores de la Vall Fosca. S'havia fet instal·lar aquells implants i havia fugit de les estretors de la vall. Era simpàtic i tenia ganes d'explicar coses. Alguns amics seus coneixien Mango i de tant en tant col·laboraven a El Piulet Verd. De seguida aparegué un suc d'ordi ben carregat que compartiren, movent-se cap a una taula rodona i quatre cadires, al costat d'un gran finestral que donava al polígon. Abela estava encantada i començava a trobar-se a gust. Mig Mort posà el maniplè en mode d'enregistrament.

—És molt fàcil escampar pistes falses —començà Ismael—. Hi ha un antic relat que relaciona els set nans amb l'oclusió. I vosaltres voleu saber què és l'oclusió. Fins ací tot correcte. Tot indica que els set nans són una excusa, una cobertura. *For the Snark was a Boojum, you see.*

—Que ha anat deixant morts d'un any ençà.

—No m'estranya. Deuen formar part d'una estratègia d'extorsions o comerç il·legal. Amb aquest patró com a excusa. Nans que espanten, com aquell pallaso antic que sortia de nit per cantonades i carrers foscos per fer por.

—Què és l'oclusió? —demanà Abela, mirant de centrar la discussió.

—A l'època dels Governos Políticament Correctes, es van crear una sèrie de programes enganyosos, que semblaven una cosa i eren una altra; una mostra

d'enginy dels programadors. Alguns eren realment cucs nocius, que han continuat circulant pels túnels d'Acre.

–Cucs? Programes destructius? –inquirí Mig Mort.

–De diverses menes i abasts. Era una sèrie curiosa, Fahrenheit, Feyerabend, Fibonacci, Finisterre, Foucault. Els dic per ordre alfabètic.

–Sona fantàstic –concloué Abela.

–Fibonacci era excel·lent com a mètode de càlcul. El més destructiu era Foucault, perquè esborrava els registres informàtics de la memòria base dels grans tancs cibernètics. Però va deixar de funcionar quan caigueren els Governos.

–I l'oclusió?

–Espereu, eren sis. M'he deixat l'últim, Fukuyama.

–El filòsof de la fi de la història.

–En realitat, Fukuyama era un programa de rescriptura. Convertia el passat en el que més convenia en cada moment. Orwell n'hauria estat satisfet.

–L'autor de *La rebel·lió dels animals*? –feu Mig Mort. S'havia convertit en un llibre secret, gairebé clandestí, objecte de culte per als que adoraven el britànic de les paradoxes.

–Finisterre era conegut com l'oclusió. Sembla que era un codi de tancament, no sé ben bé com actuava. N'hi ha moltes còpies en acció per la internet profunda. Hi ha gentola que en trauen partit.

–Amb aquest nom, inspira una certa malastrugança –comentà Abela. Era hora de dinar però no era qüestió d'interrompre la conversa ara que s'estava animant. Pel finestrall es veien camions transportant ferralla.

–Ens estàs explicant que l'oclusió era una programa destructiu? Un cuc?

–Un programa que a partir d'un moment es va associar amb els set nans. Quan apareixia una cosa apareixia l'altra –una esgarripança recorré els cossos d'Abela i Mig Mort. Ismael prosseguí–; així es va establir la llegenda. Però sospito que aquesta història dels set nans és una excusa per perpetrar crims i obtenir beneficis.

–Qui? Qui n'obtindria beneficis?

–Fa temps que corre que hi ha membres de la SIM que practiquen el xantatge sense escrúpols. Roben codis, trafiquen amb informació, actuen com una petita banda organitzada, i segurament acaben sent inductors de crims com aquests que relateu.

– *For the Snark was a Boojum*, sí, res és el que sembla.

–Els pirates tenim notícia d'un grup especialment perillós, no en sabem els noms ni des d'on actuen, però es rastreja que hi ha targetes de la SIM en determinades operacions equívokes, segurament delictives.

–Diries que s'aprofiten de les transformacions? –demanà Abela.

–Aquest és un assumpte molt delicat –la conversa tenia aspecte de complicar-se. Van encarregar tres plats de pasta gallega i dues racions de corball; Ismael preferí passar directament a les pomes glacejades per cloure l'apat. Va arribar tot per wifi en uns minuts, materialitzant-se davant dels seus ulls. Ho van regar amb cervesa de tarongina (processada) i ho van amanir amb una petita discussió sobre grans centres comercials, un assumpte que despertava passions entre menics i menaires.

–Entre la colla de pirates es diu que no hi ha tals transformacions. La SIM les fa servir com a espantall per investigar i controlar les transmissions. Segurament les bandes de delinqüents de la SIM també utilitzen aquest tema per extorsionar i traficar amb matèria. Nosaltres seguim les pistes de les transformacions i sovint hi descobrim

codis falsejats. Des de fa molt de temps se sap que el transport d'éssers vius és inviable. Convertir un menaire en aigua per infiltrar-se en domicilis desitjats, fent servir les pròtesis com a material de base per a la transformació, i conservar alhora el registre de consciència informatitzat, si és que es pogués dur a terme, no seria reversible. Fer desaparèixer un menic per emprar el seu perfil de carboni per a una transformació ens sembla ja una cosa completament fora mida. El consens entre els pirates és que la SIM manté aquest miratge perquè li convé.

—Així, tant la SIM bona com la SIM dolenta en treurien partit? —demanà Mig Mort, acabant-se la mitja poma glacejada que li quedava.

—Nosaltres només sabem que la SIM ens té sota control estricte. Estan molt actius pel que fa a la vigilància de la programació alternativa. Somicall, Estirada, Fartó, molts dels que tenim cubicle ací estem sotmesos a pressions fortíssimes. Passa una esquadra de la SIM cada setmana. Jo dic que ells saben que nosaltres sospitem coses. Segurament també investiguen aquest reguitzell de morts, amb una sèrie d'analogies cibernètiques, certament, com dieu, perquè s'ensumen que hi deu haver alguna mena de tràfic per darrere.

—No pots afirmar tot això amb seguretat? —Abela no acabava de creure's que l'assumpte de les transformacions fos simplement una excusa de la SIM per mantenir l'ordre; al capdavant, ella havia ajudat a trobar el patró d'aquelles morts encadenades, l'analogia cibernètica que les unia.

—Si hi ha transformacions, no tenen retorn. No ens sembla possible. Serien transformacions a fons perdut, per dir-ho així. I certament, ens consta que hi ha una banda especialment criminal de membres de la SIM, per les targetes que es

rastregen, perfectament activa pels túnels d'Acre. Crim organitzat. Sense coneixement de les esquadres de la SIM.

–Esquadres que, en qualsevol cas, farien la seva feina “protectora” igualment, perseguint transformacions quan en detecten.

–Sí –Ismael s’acabà la cervesa. El jove estava una mica embuixat pels ulls blaus d’Abela, però ho dissimulava bé–. I podeu comptar que la banda criminal dels túnels d'Acre està familiaritzada, per descomptat, amb Finisterre i algun altre dels cucs encara en acció.

–Es pot manipular Finisterre? –sol·licità Abela, intrigada.

–Es pot reorientar. És un codi d’oclusió, pel que en sabem, i pot apuntar cap a altres programes.

–Què vols dir exactament amb oclusió? –precisà Mig Mort.

–Que podria estar involucrat en petits col·lapses de la goma, per exemple –remarcà Ismael. La parella es va quedar corglaçada, sense saber què més dir. Ismael, en canvi, semblava tranquil, com si bregar amb aventures cibernètiques d’aquest calibre no li resultés estrany. Es va fer un silenci incòmode, només trencat pel petit bip d’un manipulè.

–Em demanen una info que hauria d’atendre –feu el jove.

–T’estem molt agraïts, de debò –va fer la parella, primer un, després l’altre–. Tot això ens serà molt útil –es van aixecar, sense saber ben bé si li deien la veritat al jove. Encaixaren, van intercanviar somriures i paraules amables, i la parella va anar desfilant cap a l’automotor, sota una calor aclaparadora. A Ismael li havia entrat una taula de Peuets, un antic amic de la Vall Fosca, que li demanava informació per piratejar un manipulè, i va tornar cap a les seves dues pantalles.

Abela i Mig Mort buscaren un lloc tranquil. S'atansaren fins a Àger i van seure en una cúpula blanca vora la pista d'aterratge dels tetractors. Era una tarda sense núvols i n'hi havia sis, majestuosos, imponents, com grans dinosaures sobre la plana esperant el seu moment daurat. Els primtractaires seien amb les seves botes lluent no gaire lluny de la parella, explicant històries de captura de núvols: la dificultat per atraure'ls (i fer-los baixar), la manera en què maniobraven per atrapar-los sense desfer-los, i el transport, finalment, fins als Dipòsits d'Intel·ligència Postindustrial, sortejant lentament el tràfic habitual a un metre per sobre del sòl. Abela i Mig Mort demanaren sengles cafès amb llet i es van mirar una mica desolats.

Van abordar com van poder la complexa qüestió de trobar la millor manera d'explicar tot això que sabien als altres. Però primer van haver d'aclarir què sabien exactament. Que els sets nans són l'oclusió. Que l'oclusió és un cuc que corre en llibertat pels túnels d'Acre. Que Finisterre potser mutava. Que hi ha una banda que possiblement s'aprofitava de la història dels set nans per extorsionar i obtenir beneficis. Tenien dubtes sobre l'ordre en què calia col·locar tots aquells enunciats. Sobretot si, com semblava, l'assumpte dels set nans era una simple cobertura. Una cobertura de què. Una cobertura amb set morts pel mig. Tampoc sabien massa què fer amb allò de l'antiga profecia. I, per descomptat, estaven en desacord amb Ismael sobre l'existència de transformacions.

Després calia decidir si tornaven a la vall o si obrien unes taules amb el grup i els passaven la informació. Una informació, tot compte fet, difícil d'ordenar, segurament més difícil de pair i probablement molt perillosa. O perillosa fins a un cert punt. L'assumpte dels cucs que començaven per efa no semblava fictici. O semblava el menys fictici de tot. Van resoldre posar-se en contacte primer amb la Descosida. A

aquella hora probablement la trobarien fent els deures amb els xiquets, després de tornar del col·legi. Efectivament, la van trobar de seguida, i els va dir que li havien entrat unes taules de Ferrandis, que deia que era a Nova Roma per no sé què, que estava molt content perquè s'havia renovat el maniplè per no perdre tan fàcilment les freqüències, i que aviat restabliria la geolocalització.

Tota absència conté alguna presència, i en tota presència hi ha alguna absència. Probablement la cosa més espiritual del món sigui un bon diàleg. I no es pot dir de cap manera que estiguéssim davant d'una societat absolutament materialista. Cirera i Cinta, després del seu particular cap d'any a l'illa jupiterina de Fuerteventura, tonificades per l'aigua exògena i les platges rebels i feréstegues, van encaminar-se cap al monestir budista de La Dona Jove, al bell mig dels Alps. Es trobaven fàcilment monestirs i temples pertot arreu, a l'Aragó, a les illes de Xina Oriental (on romanien les tradicions més pures del budisme), a la regió de Michigan, envoltada de grans llacs. El budisme havia esdevingut, sense competència, l'estat de religiositat més acceptat, tot i que subsistien amb força altres pràctiques mil·lenàries adaptades als llocs, segons les dues races. Els menics celebraven tot de festes populars, animades darrerament per competicions de minigú: les Castanyes Frívoles, al novembre, una celebració eminentment sexual i lúdica, o la Falsa Primavera, al maig, que de tant en tant coincidia amb celebracions tristes en record del maig del 58 i la demolició francesa. Els menaires, en canvi, intercanviaven targetes de memòria en senyal de reconeixement i prosperitat en dies assenyalats, i alguns anys feien festes zombies recreant cibernèticament persones ja traspassades. Però tot això no era pròpiament religió ni devoció.

El budisme havia conquerit el cor de les classes mitjanes i la gent de bé: una religió pacífica, que fomentava la meditació personal com a forma d'espiritualitat, impulsada per rituals relativament senzills i amables com cançons, ofrenes d'aliments i visites als temples. Els Atori-san o monestirs budistes de setena generació eren oberts a tot arreu per a estades espirituals de la mà d'ajahns i senseis. Semblava una

forma especialment coherent d'assolir una pau interior en un món excessivament elàstic, en una terra definitivament pastosa i flonja.

Cirera i Cinta havien acudit a La Dona Jove amb la intenció d'avançar en la coneixença de la meditació i el diàleg zen de la mà de l'antiga amiga i monja Men Bai. No cal dir que una religió que estimulava l'alliberament de l'existència material i negava les distincions cartesians arcaïques, alimentant la idea de trencar amb la constant cadena de reencarnacions, estimulava una vida més pura i sense adherències, semblava feta a mida per al món nou que s'havia obert feia més o menys un segle i mig. L'Atori-san de La Dona Jove acollia tant menics com menaires, amb cel·les i capelles especialment adobades per al tercer gènere, i gaudia d'una excel·lent reputació pel que feia a monjos i monges, capacitat d'iniciació, i diàlegs d'altura. Als passadissos i als jardins se sentia durant les hores del dia el baix continu del mantra *om mani padme hum* que obria les ments i transmetia vibracions positives. Poques hores després d'haver-hi entrat, Cirera i Cinta ja es connectaven a la consciència dels insectes a partir de la concentració, disfrutant de la seva varietat i bellesa.

Tot fluïa, persones, coses, lectures, jardins i estanys. Els pics de les muntanyes veïnes manifestaven l'elevació i l'espiritualitat, ja assolida pels bodhisattva que es trobaven recollits a les capelles. Les dues noies van integrar al manipul una tanda d'ensenyances del dharma, que van recollir de la biblioteca digital del monestir. Cinta, més avesada que no Cirera a les pregàries i el ritual, triava els materials més adients i vistosos. Van compartir el seu primer matí amb Yan Sol, un monjo particularment amable que explicava adagis antics, entre silencis enigmàtics i un vent

mig ferèstec que agitava les banderoles de la terrassa, mentre el dia s'alçava lentament:

Cirera: Acabem d'unir-nos a la comunitat i voldríem instrucció d'un mestre.

Yan Sol: Heu pres el bol de farinetes de mill per esmorzar?

Cinta: Totes dues l'hem pres.

Yan Sol: Aneu a rentar el bol.

Moltes meditacions començaven amb aquest episodi. El matí era estranyament fresc, probablement a causa de l'altitud. L'aigua de la cuina els refredava les mans mentre acabaven de netejar els atuells. Tornaren una hora més tard, enmig de la perplexitat.

Yan Sol: Un monjo va preguntar-li a Yunmen sobre el vers "La llum radiant il·lumina silenciosament l'univers". Abans que el monjo hagués acabat, Yunmen l'interrompé: "És un vers del poeta Zhang Zhuo?". El monjo va respondre: "Sí". I Yunmen li digué: "Estàs atrapat per les paraules".

Cirera: En quines paraules hem quedat atrapades?

Seien en un porxo. Al voltant se sentien cantar les mallerengues de muntanya i podien contemplar al davant com el prat s'estenia pel vessant i tot d'insectes de mides respectables volaven en cercles imperfectes i sovint descrivint paràboles.

Cinta: Es diu que és bo que duguem la nostra vida amb normalitat. Però hi ha vegades, no saps ben bé com ni quan, que et trobes com si circulessis per un camí singular, especialment preparat per a tu, i a través d'ell et comuniqués amb tot el que tens al voltant. ¿No seria això el gran espai, buit i obert? En aquest punt, o durant aquest trajecte, sembla que no tenen massa sentit ni les afirmacions ni les negacions.

Cinta continuà desenvolupant aquestes idees, proposant qüestions ací allà, i entretenint-se en algun detall. Yan Sol no deia res, però no era absent. Durant alguna estona romania amb els ulls tancats, després els mantenia oberts en direcció a una mitja distància, cap al terra del porxo. Era present i lluny al mateix temps. Escoltava Cinta i de tant en tant movia el cap pausadament endavant i endarrere, com admetent la reflexió i examinant-la alhora. Cirera també anava intervenint.

Cirera: Una dona té l'ànima dividida. Quina de les dues és la veritable?

Es van sentir unes mallerengues i un cervatell va saltar entre els arbres, més enllà dels límits de l'Atori-san. Els tres van restar en silenci durant mitja hora. Ningú va afegir cap paraula més. Sovint un diàleg és només una part d'aquest diàleg. Un grapat de fulles, com si continguessin vida pròpia, van alliberar-se d'un arbre i van eixir volant muntanya avall. De retop, un esquirol allotjat en una de les branques va quedar al descobert.

Yan Sol: Yunmen ha dit: "El món és tan ampli, tan vast, per què cal vestir-se formalment al toc d'una campana?"

Les dues noies miraren Yan Sol amb interès. Va ser com si un senyal d'interrogació s'hagués activat al seu interior. Després vingué la narració d'un somni, que van comentar àmpliament, sobre el soroll del món i la necessitat d'escoltar el silenci:

Yan Sol: El mestre Yangshan va somiar que arribava a casa del futur buda Maitreia, on li van assignar el tercer seient. Una de les santedats presents picà amb el martell dient: "Avui és el dia que farà la pregària el del tercer seient". De manera que Yangshan s'aixecà, picà amb el martell i va dir: "L'ensenyament de la via universal està més enllà de l'asserció i el refús. Escolteu atentament!"

El matí prosseguí amb més suggeriments i interrogacions que les noies i el monjo sancionaven amb comentaris. L'esquirol havia anat a buscar branques més altes, encara amb fulla, on no podia ser vist amb tanta claredat.

Cirera: Com és l'amor budista? Com es pot desenvolupar amor cap a tots els éssers humans?

Yan Sol s'entretingué amb una resposta llarga i prolixa, plena de matisos i explicant diverses històries. Les dues noies escoltaren amb atenció. Quan Yan Sol hagué acabat i es feu el silenci de nou, Cinta, sorprenentment, aprofità per recitar mantres en veu molt baixa, movent els llavis a poc a poc amb els ulls mig aclucats.

Cirera: Què és Buda?

Yan Sol: La ment mateix és Buda.

Cinta no els va sentir. Yan Sol s'aixecà lentament i s'encaminà cap a una de les capelles de l'Atori-san. Cirera entengué que la sessió de meditació conjunta pràcticament havia conclòs.

Al jardí veí, Manjari, una dona gran de cabells blancs amb una túnica de flors vermelles, verdes i grogues mantenia un diàleg auster amb Dakini, una noia jove i esprimatxada, de cap rapat, vestida de negre de dalt a baix:

Dakini: Sisplau, recorda'm l'adagi dels dos monjos que són un doble i no es poden dividir.

Manjari: Fayan va arribar a l'Atori-san abans de dinar. Assenyalà una persiana de bambú, i en això dos monjos es van aixecar i la van enrotllar. I Fayan va dir: "Un guanya i l'altre perd".

S'hi va afegir Tathagata, un monjo de mitjana edat abillat amb una bonica túnica de color safrà, que semblava que havia acabat de fer meditació a la capella del bodhisattva *Corbes del més enllà* ara feia una minuts:

Tathagata: Voldria examinar amb vosaltres el número de preceptes i la seva funció. Sé que una ordenació completa suposa assumir entre dos-cents i tres-cents

preceptes. Però un laic en té prou amb un patró òctuple. Cinc preceptes bàsics i tres de complementaris, renunciar al ball i als cosmètics, renunciar a un llit comfortable i a menjar després del migdia.

Manjari: Per començar, hi ha tres grans nusos, que són Buda, el dharma i la comunitat que prega; seguits de quatre principis o pilars, la veritat del patiment, la causa del patiment, el final del patiment i el camí del final, o la *via última*. Aquests tres nusos i els quatre pilars constitueixen la trama bàsica per a qui s'inicia.

Dakini: Hi ha altres sèries de vuit preceptes, com ara el noble camí de les vuit etapes. I desdoblaments, com el del karma positiu i el karma pertorbador o contaminant, que orienten tan bé les trajectòries personals.

Manjari: Tenim una bonica sèrie de set, que es multiplica per si mateixa: la dels quaranta-nou dies o set setmanes, durant les quals recitem sutres després de la mort d'un ésser estimat, per acompanyar la seva ment en transició fins a la propera reencarnació.

Tathagata: Per a mi són símbols immaterials, numèrics, que es transformen ultimament en símbols materials. Una bella manera d'entrellaçar aquesta vida amb la persistència de la ment. Som el que fem i ens transformem a través de sèries d'esdeveniments. Són números que expliquen, que contenen, no que compten o calculen.

Es van sentir campanes a dos dels altars del monestir. Una colla de monjos joves van desfilar d'un altar a l'altre, tremolant per la fresca inusual del matí. A les paraules de Tathagata va seguir un silenci prolongat. A l'Atori-san, devien haver-hi en

aquell moment unes dues-centes persones. Quan van haver passat els joves, no se sentia una ànima.

Al dia següent a la tarda Cirera i Cinta van veure prop de l'estany dos nois asiàtics i s'hi van atansar. Les noies havien estat meditant tot el matí de cara als pics pròxims; encara duïen un petit jersei de llana cadascuna a causa de l'altura. Un dels dos nois venia de la llunyana Hangzhou, l'altre treballava a la plana d'Albeida, prop de la regió d'Aragó. Passaven una setmana a l'Atori-san de La Dona Jove, per perfeccionar el missatge de la pau interior.

Fu Yi: És veritat que per ocupar el meu temps, prefereixo recitar mantres abans que xerrotejar sobre coses superficials i inútils. Recitant mantres situo la ment en les síl·labes del Buda. Les seves paraules són les meues paraules, i hi té lloc una determinada purificació.

Cirera: Sobre això, vosaltres mengeu aliments de matèria traslladada?

Liu Diu: Això es pot enfocar de manera prou oberta. Per a mi la matèria traslladada és acceptable si no prové d'animals petits, o no hem demanat que l'animal sigui sacrificat per a nosaltres, per no perjudicar el karma.

Fu Yi: Jo entenc que per a molts budistes Vajrayana el menjar traslladat d'origen animal és contaminat, perquè entenen que interfereix amb el karma de la bestiola sacrificada.

Liu Diu: Però he llegit també que és possible recitar set vegades el mantra *om ahbirakay tsara hung* sobre el menjar traslladat i pregar perquè l'animal tingui una bona reencarnació. És una alternativa.

Cinta: Creieu que hi ha transformacions d'éssers vius en éssers no vius? Què passa, aleshores, amb la seva ment?

Fu Yi: El Gran Lama va dir fa mil anys que si es creava consciència per suport computacional, i algú hi instituís el karma per poder reencarnar-se, aquesta consciència esdevindria sensible i seria a tots els efectes com una ment.

Liu Diu: Si hem tingut reencarnacions durant mil·lenis entre éssers vius, per què no podríem ara tenir reencarnacions entre éssers vius i matèria traslladada, i per tant, transformacions? El karma bo sobreviu i la persistència de la ment també sobreviu amb suport computacional.

Aquests eren assumptes que es discutien prou sovint. No s'acabava d'aclarir mai si la realitat de les transformacions era de tipus espiritual o un esdeveniment de tipus cibernètic. O una barreja de les dues coses, significués el que significués això. Quedava clar que havien sorgint noves possibilitats que calia anar examinant amb prudència.

Cinta: I aleshores, accepteu que hi hagi reencarnacions cap enrere? Transformacions, que avui serien possibles, cap a éssers que van existir?

Cirera: Per exemple, deïtats que es reencarnessin en antics animals? Monjos sants, l'ànima dels quals tornés cap a èpoques antigues, amb la persistència de la ment reencarnada en dinosaures, com qui diu?

Fu Yi: Si ho esmenteu perquè això seria tècnicament possible, la veritat és que no és pràctic. Ens encarnem en éssers vius, perquè és la manera de poder crear karma positiu i accedir, si meditem i ens acostem al buit, a l'alliberament de l'espai i el temps que anomenem nirvana. Un dinosaure viu, circulant per algun indret del món, segurament tindria alguna mena de ment i participaria dels cicles. Però el cas és que no n'hi ha cap.

Liu Diu: Tot això són experiments mentals molt legítims, però el vertader camí no és la coneixença ni tampoc el desconeixement. Com més ens hi acostem a propòsit, més ens n'allunyem, vet ací. Aviam, seria el cas que volguéssiu vindre demà a fer ofrenes amb nosaltres?

Men Bai, la monja amiga de Cinta que havia facilitat l'estada de les dues noies, organitzava durant tot el dia següent unes ofrenes seguides de cànctics i recitats de mantres. Va ser amb aquest motiu que va oferir a Cinta la possibilitat de romandre a l'Atori-san com a siksamana, en període de proves. Cinta solia acudir a diferents Atori-san de la seva regió i havia respectat durant temporades el patró òctuple de la iniciació. La cerimònia del dimecres incloïa meditació, col·loquis zen i rituals d'iniciació.

Un cop reunits, Yan Sol i Men Bai iniciaren una ronda d'intercanvis de difícil comprensió, però que tenien com a finalitat estimular els monjos i les monges més joves a cercar vies per acostar-se de diferents maneres a la il·luminació. Els diàlegs anaven seguits d'una munió de comentaris en veu baixa per part dels assistents, que animaven la reunió conferint-li densitat i perspectives.

Yan Sol: Què ocorre amb els nostres records quan els indrets han desaparegut, quan no podem ancorar-los en un espai perquè l'espai és inexistent?

Men Bai: Que la persistència de la ment es difumina i ens atansem a la buidor. És una oportunitat per al karma.

Yan Sol: Men, pot haver-hi intel·ligència sense algun tipus de llenguatge?

Men Bai: Què significa aquesta pregunta?

Entre els comentaris i els xiuxiueigs, se sentien també càntics i el mantra d'Avalokiteshvara. Quan es reprenia el diàleg, les veus de fons minvaven fins desaparèixer.

Yan Sol: Què és la llibertat? Tens una resposta budista per a aquesta qüestió?

Men Bai: La llibertat, Yan Sol, la llibertat és que existeixi el món.

Aquells dies van haver-hi unes sessions de discussió sobre col·lapses i atopies. Els monjos i les monges dels Atori-san estaven especialment atents a qualsevol possibilitat de desxifrar el significat d'aquests esdeveniments, que els posaven, sense dubte, davant la via última i el camí de la percepció. Com sempre, hi havia debats enèrgics i valents sobre aquests dos assumptes. Un tema recurrent era fins a quin punt els Atori-san i els seus dominis estaven exempts de l'acció de la goma universal, un assumpte que era alhora legal, cibernètic i geogràfic. Una altra idea estesa era que els col·lapses que causaven accidents eren manifestacions del karma pertorbador i contaminant; en canvi, els col·lapses que passaven gairebé

desapercebuts, on desapareixia una gallina o hi havia petites fusions a negre, s'interpretaven com a finestres per a la persistència de la ment, o per a la implementació de reencarnacions més abruptes del compte. Un tema bastant més delicat era si calia considerar la terra com una consciència pensant, atès que havia estat possible intervenir-hi, “entendre's amb ella, escoltar-la, sentir el seu batec” i ara atenia les nostres sol·licituds. No hi havia acord sobre això entre els grans Lames. Si hi havia consciència, aleshores podíem dir que cada aplicació de la goma universal suposava uns metres, o uns longòmetres, o molts longòmetres de reencarnació terrestre; si no n'hi havia, o no hi havia prou persistència de la ment per integrar-se als cicles, aleshores els moviments afectaven només la consciència dels humans, facilitant, en qualsevol cas, per contacte i omissió, de manera brillant i extraordinària, l'excorporalització, l'eixida del món material, la vacuïtat desitjada.

L'existència d'atopies era l'oportunitat de les oportunitats per accedir a la via última, per alliberar-se de la matèria i els cicles. Una atopia, pel que se sospitava, atès que ningú havia accedit a demostracions o testimonis directes (d'indirectes n'hi havia molts, però s'evitava parlar-ne), deixava les persones implicades i els llocs afectats fora de tot. Fora de tot és fora de tot. Esbandits de l'escorça terrestre, perquè el mateix segment d'escorça deixava d'existir. Una atopia era un problema major de l'aplicació de la goma, que incapacitava el context i els integrants del context per a qualsevol acció o comunicació: deixaven, simplement, de ser-hi. Segons els registres, les atopies tenien una durada curta, però ningú ho sabia del cert atès que tots els testimonis eren indirectes i, fora de la discussió budista especialitzada, aquest era un tema que havia esdevingut pràcticament tabú. Des dels Atori-san, els budistes pregaven quan s'assabentaven d'una possible atopia i, com a norma, tenien sempre

presents les ments de les persones i els indrets que havien estat objecte d'un col·lapse o podrien haver estat objecte d'una atopia, integrant així en la santedat, de forma prudent, els esdeveniments coetanis, tan majúsculs com minúsculs, tan oberts com amagats, i la perspectiva del Buda.

Aquella jornada d'ofrenes i mantres a La Dona Jove va ser molt especial perquè, poc abans de caure el teló fosc de la nit, monjos i monges, iniciats i visitants, començaren a sentir un lleu pessigolleig. Redoblaren amb força els càntics i el mantra d'Avalokiteshvara perquè la tarda que finia anava a entrellçar-se amb una actuació de la goma universal. Mentre durés el pessigolleig, i els cants ja pujaven estentòriament entre les muntanyes, es mantindria el patró doble: els habitants de l'Atori-san continuarien en el context físic i ecològic que percebien; quan el pessigolleig s'interrompés, com si fos el resultat d'un miratge, estarien envoltats del nou espai. Esperaven, com sempre, que el monestir no quedés afectat per l'acció de la goma. Però no hi havia cap dubte que una jornada d'ofrenes i mantres que s'entrellaçava amb la GU en un perímetre probablement pròxim era quelcom molt especial i pràcticament una ocasió única per a la santedat i la il·luminació. L'espai buit i obert on les afirmacions i les negacions no tindrien sentit. Un món ampli i vast on no caldria vestir-se al toc d'una campana. Una dualitat indivisible. Mantres en comptes de xerroteig. Consciència de l'indret a través de suport computacional. Una oportunitat per al karma. El fet que el món existeixi en la seva lleugeresa, en el seu deslliurament essencial.

Durants uns segons, semblava que s'obrís un corrent entre Thunersee i Brienzersee, preservant la plana d'Interlaken. La carretera que discorria per l'afrau entre Almendhubel i Schwarzmönch s'escurçà bastants longòmetres, i com a

conseqüència d'això diferents pics perderen altura i La Dona Jove guanyà prestància i altitud. Un vent més fresc recorregué l'Atori-san. En la pràctica, Tschuggen, Männliche, Sulegg i Loucherhorn van esdevenir turons aptes per a vacons electrònics, destacant encara el gran Monjo al fons de tot, que acollia sis Atori-san d'orientació Vajrayana que no acceptaven cap mena de trasllat de matèria. Les noves dimensions de la vall lluien amb elegància, donant l'esquena al Valais ara de manera més rotunda. La comunitat de La Dona Jove eixí del monestir pregant i fent sonar les campanes, en comunió física i espiritual amb el nou espai, contents i agraint l'estona de buidor que els havia estat proporcionada; i admirant també els nous vessants més suaus de les muntanyes veïnes. Una operació macrogeogràfica d'interès per a l'entramat societatari regional.

Aviat, assabentada, la Lliga del Punt Fix emeté un dur comunicat contra aquesta nova intromissió en el teixit terrestre, en les entranyes de la terra, clamant una vegada més en favor d'uns fonaments estables i duradors, invocant el meridià 180 i el retorn a l'època dels Governos d'abans de la demolició francesa. Es presentaven com els autèntics defensors del territori planetari i la seva unitat, denigrant la GU, l'abús del poder informàtic (tot i que era un poder anònim, segellat per pactes controlats i acceptats) i, sobretot, la ingravidesa resultant (tota metafòrica). Un relat que els autodefinia, una propaganda autocontemplativa que els feia guanyar una mica de poder però no el suficient com per ser ni remotament efectius, mentre al seu costat les muntanyes perdien altura, les platges es replicaven en indrets impensables, el litoral s'humanitzava acollint noves ciutats, les valls acollien noves terres fèrtils, l'espai infinitesimal, al capdavant, deixava entreveure l'ordit i la trama de les seves partícules bellugadisses.

A l'altra banda del món (o el que en quedava), i com a compensació computacional per l'acomodament d'aquell parell de valls alpines (coses dels pactes), l'illa arenosa de Frazer es va estirar fins competir gairebé en dimensions amb la veïna Brisbane, que acollia a la vora els illots de Bribie, Moreton i Stradbroke. Allà les balenes elèctriques acudien sovint a processar plàncton per enviar als Dipòsits d'Intel·ligència Postindustrial, les tortugues informatitzades desovaven megaxips a les platges i els falcons pacífics proporcionaven una extraordinària cobertura cibernètica. Amb l'extensió de l'illa de Frazer, tota de sorra, la col·lecta de megaxips per als grans tancs de computació s'incrementaria astronòmicament i el CIA veuria revisat a l'alça el seu pressupost.

Al monestir de La Dona Jove, després de l'esplèndida sincronia entre pregàries i l'acció de la GU, que obria una porta gairebé magnètica a la il·luminació, la buidor i el deslliurament, Cinta va sentit que havia de romandre a l'Atori-san per esdevenir bhikshuni, monja ordenada. Aquella mateixa tarda va alliberar-se de l'esplèndida cabellera negra que li arribava a l'esquena: es va rapar i va abillar-se amb una llarga túnica blanca. Dos dies després, Cirera, tota emocionada, va prendre comiat de Cinta i de la comunitat, amb la intenció de tornar a Baricel Fonda, on l'esperaven diversos negocis començats abans de cap d'any, i esperonada també per la necessitat de veure gent i reprendre les converses habituals.

RARES INTRUSIONS

Mentre l'alba es deixondia, lenta, Fama es desenredà dels braços de Ferrandis. Les làmines transmissores dels dos havien saltat pels aires durant la reunió amorosa. Fama buscà per terra el maniplè, que conservava encès un petit llum groc, i tornà al cau. A l'altre costat del llit, Ferrandis es removia fent grunyts, lluint una formidable nuesa antiga. Fama s'atansà i lliscà amb suavitat per sobre del muntanyès, despertant-lo amb un bes a la boca que de poc no va iniciar una nova escomesa mútua. Fama, com era previsible, lluí un il·luminat mugró roig en nítid indicatiu d'excitació i permeté que Ferrandis descobrís les prestacions del seu coll flexible. A l'altra banda del llit, les ulleres de pasta reposaven sobre el taulell auxiliar, esperant reunir-se amb el seu propietari quan acabés aquella escaramussa imprecisa i enterbolidora.

La nuesa de Fama sentí la necessitat d'aixecar-se i això creà un instant de calma que a tots dos els semblà inacabable. El maniplè de la novarromita mantenia encès un llum groc que avisava d'alguna novetat important. Fama s'assegué a terra i llegí la notícia mentre Ferrandis comprovava que tenia tots els cargolets del cabell enredats com abans d'entrar en aquell llit. La cara de la noia dibuixà una ganyota aspra i el mugró s'apagà de sobte. Coqui havia aparegut despul·lat i estrangulat a les Termes de Caracal·la.

Coqui era el vuitè d'una llista que no havia d'haver existit. Una setmana abans de cap d'any, a l'ordenador de Fama havien aparegut senyals d'un possible vuitè cas de transformacions amb tot el perfil i les coordenades cibernètiques dels anteriors, incloent-hi la pista de tungstè. La cerca de Valls i Vives havia aconseguit descartar altres perfils i, per tant, tancar la llista a set, després d'identificar una cadena de

subpartícules que permetia deixar de banda seqüències impròpies. Ferrandis havia reconegut aquella llista com la llista dels set nans, en funció de les identifications informàtiques dels casos. Tot plegat reunia una determinada complexitat, però exclouia que apareguessin més assassinats amb aquestes bases. La SIM, que segurament no havia accedit al patró septenari, continuava sense relacionar correctament els set incidents i no proporcionava més informació sobre els casos descoberts ni sobre les desaparicions de menics i menaires, encara per resoldre. I de sobte a la pantalla de Fama saltava el perfil d'una vuitena persona que encaixava amb les altres set, contra les previsions dels cibernaires de la megavila. La cadena de set subpartícules de la variable ara contenia vuit casos.

Coqui era un banquer de Liquidació, sense aparents necessitats econòmiques ni cap extravagància vital; seria molt rar que volgués procedir a participar en transformacions de resolució incerta. Era un menaire ben equipat d'adminicles auxiliars, incloent-hi un ratolí personal (que molt pocs tenien). Però el perfil de carboni i la pista del tungstè l'assenyalaven; tot i que el seu historial era perfectament net. Fama, contravenint les normes del CIA, l'espià informàticament des la cúpula vermella on treballava però no va descobrir res. Intrigada, contactà amb Ferrandis una mica abans de cap d'any i li demanà si es podien trobar a Nova Roma, per compartir informació.

Un cap d'any a ciutat sonava bé. Després d'una mica d'enrenou ciutadà, es va trobar amb Fama el 3 de maig, passades festes, i per causes que li resultaria difícil d'explicar van compartir informació i alguna cosa més. Entre una cosa i l'altra, Ferrandis portava una setmana a Nova Roma, seguint Coqui al gimnàs, a les diferents reunions, durant els passejos de la tarda, per si l'enxampava amb algú i

n'obtenia algun indici, i havia inhabilitat el seu nou maniplè, acabat d'adquirir a Baricel Fonda el dia que marxava, en una botiga de laminació on s'adobaven adminicles nous i es destruïen els vells; l'havia inhabilitat per evitar intromissions, i es jurava que tota aquella estada la feia per pura curiositat, encara no per amistat, però després també per alguna cosa que no acabava d'entendre que el va arrossegar fins el pis de Fama, el coll i les orelles de Fama, els pits de Fama (l'il·luminat i l'altre), en un rar exercici de prestacions compartides, sense més preguntes. El que sí que es van preguntar tots dos, i des del primer dia, era com havia aparegut Coqui dins el seu conte particular de Blancaneus. No semblava un error informàtic, sinó més aviat una contradicció (i com, una contradicció?); el cas és que Coqui voltava pels gratacels de Nova Roma amb una impunitat i una tranquil·litat absolutes. A Ferrandis el seu nom només li recordava una dita en llatí macarrònic, "Calavera coqui", que fins aleshores no els deia res ni a Fama ni a ell. El banquer no tenia embolics de menaires, mantenia una vida familiar sintètica prou estàndard i duia una petita cartera de confiances. A Fama el nom la duia a pensar en banquers coneguts en la història recent, i en algun de la història antiga d'abans de les Tres Catàstrofes. Això era tot, li donaven voltes al tema i també donaven algunes voltes al llit, aparentment acomodats, com si allarguessin el costat frívol dels primers dies de l'any amb aquell encontre improvisat.

Aleshores va aparèixer Coqui sec com un bacallà a les Termes de Caracal·la.

—Tenies raó en això de considerar-lo part de la llista —exclamà Ferrandis, començant a vestir-se.

—L'han assassinat en plena nit.

–La mort, tristament, podria confirmar que el patró septenari no funciona. Però la cibernetica no es contradiu, i ací sembla fer-ho. L'altra alternativa és que es tracti d'una coincidència –amb la conversa, semblaven haver oblidat, mentre el dia progressava, les seves cofoies emboscades nocturnes.

–Ferrandis, on ets? –clamà la Descosida pel maniplè.

–Esmorzant en una cafeteria –mentí, mentre es cordava els pantalons. Mantenint apagada la geolocalització, la Descosida podria sentir interès per la seva actual adreça.

–T'he d'explicar la fantàstica profecia del doctor Tramus.

–No sé. Jo prefereixo explicar-te que tenim davant un banquer més sec que un bacallà que fa saltar pels aires la lògica dels nans –no es va poder contenir i esclatà–: estem completament desconcertats.

Qualsevol que circulés pels túnels d'Acre podia empassegar un moment o altre amb la paranoia dels set nans. O amb Finisterre. D'aquest assumpte, Franco en sabia alguna cosa i se'n va anar de la llengua. L'adjunt del doctor Tramus no va trigar ni cinc minuts a taular a Adia, una col·lega de la doctora De Nadal que mercadejava amb programes bruts, que pel seu Lab havia passat una parella de menics indagant sobre els set nans i l'oclusió i que de seguida havien sortit disparats cap a algun lloc. Adia s'ho pensà una mica però acabà passant la notícia d'aquesta visita a Corba, una ciberata *free lance* de pell fosca i passat dubtós que emprava a tort i a dret els túnels d'Acre.

Efectivament, existia una banda de membres de la SIM que actuaven pel seu compte des de diferents indrets per extorsionar i obtenir prebendes. Al capdamunt, hi havia un cap d'esquadra i un iAgrimensor. El cap d'esquadra, conegut en la internet negra com a Canyet, era un tipus sorrut i egoista, al qual ajudava sovint un petit indi a qui deien Sant. Canyet manipulava les xarxes amb el seu equip des de Xian, un dels centres neuràlgics de la internet fosca. Per Samarcanda Blanca campava amb total llibertat el seu col·lega de martingales, un fatxenda fenomenal que sempre lluïa un cigar dels antics, iAgrimensor de capa caiguda (havia perdut feines per manipular permissos computacionals), conegut pel malnom de Neurona. Canyet i Neurona dirigien una xarxa de delinqüència organitzada, encara que formalment pertanyien a la SIM i en obert feien tasques de vigilància. Es deia que estaven a les ordres de Peris el Matalasser, un empresari mafiós de Hangzhou que blanquejava diners amb llits d'aigua i llits inflables. Corba era una ciberata molt eficient que resolía qualsevol tema informàtic que Neurona plantejava, esdevenint el seu cervell de fet, la persona que li treia les castanyes del foc i que, en la pràctica, feia rutllar el muntatge.

—Algú està traient el nas sobre Finisterre i els set nans —informà Corba des del seu apartament de la Torre Bulungur; un gos cibernètic la mirava incansable remenant la cua de titani.

—Arruïna'ls —taulà Neurona—. Fins on han arribat? —el tipus estava mig en remull a la piscina, envoltat de traficants blancs com la llet.

—Saben prou com per saber que hi ha una connexió entre els sets nans i l'oclusió.

–Vull saber qui són aquesta gent –Neurona sortí de l'aigua de mala gana. Connectà amb Canyet per la internet fosca, llepant el cigar que havia de començar. Tenia altres feines més complicades i més urgents.

–No perdem el temps, són un parell de xafarders poca-soltes, que deuen tenir alguna relació amb el mort d'Espung, pel que em surt ací –respongué Canyet, a qui també apressaven des d'altres costats.

–Però estic veient que la noia és arqueòloga –grunyí Neurona. L'estès odi antic contra els que remenaven la terra; s'havia arrepatat, mig xop, en un sofà—. Quin fàstic, casu'n el Gran Agrimensor! Podríem fer-los detenir fàcilment. Una arqueòloga i un periodista, segur que busquen que algun mitjà digital renti als ulls de tothom el fem que hauran trobat.

–Si han arribat a la sèrie dels nans els hem d'aturar –insinuà Corba; al gosset li brillaven els ulls.

–Com es passa de la sèrie de set nans a l'oclusió? –demanà Sant, afegint-se a la conversa; entenia una mica de matèries computacionals però no tenia recorregut en informació sinistra.

La llista dels set nans, que es reduplicava pels túnels d'Acre, havia reportat beneficis en termes d'extorsió i compravenda de materials; sequaços de tercer nivell executaven les ordres, eliminaven tots els rastres que podien i traficaven amb el material obtingut, que sovint eren targes carregades de soudobrers. En el passat, la llista havia servit per a operacions similars, i pels túnels es comentava que estava associada al bucle destructiu conegut com a Finisterre, però en general no se sabia del cert fins a quin punt la banda de la SIM havia emprat l'oclusió amb finalitats mafioses. Sant, el petit indi, que estava situat en un nivell prou alt de decisió de la

facció facinerosa, no acabava d'entendre com funcionava la relació entre Finisterre i la llista septenària, quelcom que semblava reservat a Canyet i Neurona, i probablement a Corba. Més enllà de l'associació entre una cosa i l'altra, coneguda com l'antiga profecia, l'innocent de Sant no en sabia gaire més. Això, i que Finisterre era un programa codificat que podia acabar donant error en la GU, un error inesperat que feia col·lapsar petits lapses de temps i podia desencadenar accidents.

—Són candidats a la liquació —opinà Neurona; se li dibuixà un somriure sarcàstic—: esbrinem quanta gent més pot saber alguna cosa de la llista dels nans —el cigar ja fumejava.

—Per mi, liquem-los —taulà Corba, sumant-se al seu cap de Samarcanda.

—Sembla que estan en relació amb dos tipus curiosos de la Vall Fosca, d'una regió pròxima a l'Aragó —apuntà Canyet, que ho controlava tot.

—Fa temps que no procedim a liquidar ningú —comentà Sant, que sempre estava disposat a aprendre.

—Corba, programa una liquidació per a aquests quatre individus, ací no ens estem de res. S'ha de fer des d'una cúpula de Programació, una que estigui pròxima al lloc on viuen i on tinguem infiltrat un esbirro.

—Em surt que el millor dia és l'11 de maig a primera hora de la tarda. Des d'on es pot fer? —només faltaven quaranta-vuit hores. El gosset s'havia adormit.

—A la megavila del Cantó tenim un menic. Aquell baixotet de les ulleres de cul de got —comentà Canyet.

—Tot això fa venir gana —saltà Sant. Ell intervenia des de Lió, no gaire lluny de Ruïnes de Notre Dame. Tothom havia actuat amb extrema celeritat per motius que al petit indi probablement se li escapaven.

La liquació era un procediment extrem en l'era de la transparència cibernètica i la democràcia anònima. Aquesta gent l'empraven de manera controlada i en comptades ocasions. Consistia a eliminar completament qualsevol registre informàtic d'una persona o d'un grup de persones, a destruir qualsevol rastre de qualsevol mena que existís o que hagués pogut existir d'algú, de manera que perdés tota mena de permisos, passis d'accés i identitat digital per sempre més. Deixava d'existir per a tothom, i el que és pitjor, per a qualsevol institució cibernètica i qualsevol centre de decisió automatitzada. Amb la liquació deixaves de ser persona transparent, membre de la democràcia digital, i esdevenies algú opac, una molèstia que la resta de gent havia d'alimentar a base de caritat, atès que no tenies possibilitat d'exercir cap ofici, ni mantenir una família regular, ni anar enlloc, ni comunicar-te amb ningú fora de les escasses converses directes, cara a cara, quan algun veí volgués dir-te alguna cosa. Sense identitat digital, la vida esdevenia difícilíssima, per no dir penosa, per no dir una molèstia en si mateixa. Si això afectava una petita xarxa d'amics, el desastre era total i absolut. Corba i Canyet havien programat una liquació completa de Ferrandis, la Descosida, Abela, Mig Mort, i una tal Cirera que també apareixia en els registres no se sabia ben bé com. Tots estaven al corrent de la llista dels set nans, i dos, a més a més, devien saber alguna cosa de l'oclusió.

La liquació, per necessitat, s'havia de dur a terme en un dia concret i en una hora concreta, atès que depenia d'una bateria de sincronies informàtiques sobre les quals actuava l'atac cibernètic. L'atac es duia a terme des dels túnels d'Acre, es programava amb antelació, però s'havia d'executar des d'un lloc pròxim als condemnats a la liquació el dia, l'hora i el minut convinguts, per aprofitar les sincronies favorables. Després d'haver programat una liquació, no es podia tornar a

programar perquè aleshores els autors serien reconeguts amb total facilitat. No cal dir que una tal operació de destrucció es duia a terme perquè no en quedés cap rastre, i ningú no pogués saber mai qui eren o qui havien estat aquestes persones que havien desaparegut virtualment, què havien fet o amb qui havien estat en contacte.

Goran treballava a la megavila del Cantó en tant que membre d'una esquadra de la SIM, en tasques de vigilància. Ell s'encarregaria d'executar la liquació, a partir d'un programa i unes ordres que havia rebut per la internet negra directament de Corba. Això venia de molt amunt, pensà, una cosa així no es fa cada setmana. No preguntà res i el dia 11 de maig es presentà a la cúpula lila com feia cada dia amb les seves ulleres de cul de got, però havent menjat només unes quantes prunes sintètiques, per estar ben despert i atent. Valls i Vives, amb les seves tretze pantalles, Síbiu, l'encarregat de manteniment, i dues noies més de suport completaven l'equip de vigilància del pis superior de la cúpula de Programació.

—Necessito més tetrabits —es queixà Vives. Una de les noies s'aixecà i anà cap al magatzem a buscar memòries.

—Fan una enquesta i li pregunten a un paio, “Sap distingir un orgasme real d'un de fingit?” I el paio diu, “Meu o de la meva dona?” —Valls combinava aquestes històries amb la feina de vigilància. De tant en tant apareixien ratlletes verdes en alguna pantalla, les quals calia descodificar amb atenció.

Goran estava en un extrem de les taules. Girà una mica la pantalla de connexió amb la SIM que tenia en exclusiva, per evitar que xafardegessin els altres, tot i que una de les noies tenia angle suficient com per colar-s'hi visualment. Com que ell era oficial, la podia enviar a revisar les antenes, avui menys dòcils del compte. Faltava una hora per a la sincronia. Els dos de la Vall Fosca, més l'arqueòloga, el periodista i

Cirera, deixarien d'existir cibernèticament, abandonarien la transparència d'aquest món digital per esdevenir, en el millor dels casos, mers obstacles físics, cossos sense cap articulació informàtica, ni accés a cap banc de dades on poder recuperar-se, ni cap identitat ni cap fotografia on es poguessin reconèixer.

–Tenim transformacions a la pantalla tres –cridà Vives. Això obligava Goran a transmetre les coordenades perquè hi actués la SIM oficialment. Per tant, havia de deixar temporalment de processar les ordres i el programa de la internet negra i recuperar el formulari oficial. Una de les noies tornà amb les memòries. Goran, girant-se d'esquena, va enviar l'altra, asseguda en l'angle perillós, a revisar les antenes de camp amb l'excusa de no sé quina interferència de rapinyaires. Tan aviat com va haver acabat d'omplir el formulari sobre transformacions, tornà a activar el programa de Corba i Neurona que executaria la liquació.

–Dos belgues fent l'amor. Queden exhausts. La noia li diu al noi, “Bep, ets un monstre!” I el noi retruca: “Tu també ets lletja” –Valls no tenia aturador. La noia i Síbiu reien a gust. Xiulets i llums venien de totes les pantalles, indiferents als acudits del cibernaire.

–Estic perdent cobertura –es queixà Goran. Fals, però servia per mantenir la noia perillosa fora de la cúpula durant una estona més. La sincronització era gairebé, com aquell que diu, a punt de solfa.

–Un italià visitava Frankfurt –aquests eren acudits antics, amb prou feines algú sabia què era un italià–. Li va demanar a un nadiu com anar a la casa de Goethe –fins ací, Valls semblava inspirat. Goran estava nerviós. Els altres escoltaven atents–. “Primer”, feu l'alemany, “segueixi tot recte fins al final de l'avinguda” –les sincronies s'acostaven–; “aleshores giri a la dreta i agafi la tercera avinguda a l'esquerra, i

després el segon carrer a la dreta” –Goran estava entresuat–, “després segueixi una altra vegada recte durant tres illes de cases, aleshores giri la segona a la dreta i ja hi serà”.

A la cúpula no se sentia una mosca. A fora, als prats, no gaire lluny, van aparcar dos tetractors verds. Goran girà la vista cap a Valls, que havia fet una petita pausa.

–“Moltes gràcies”, va dir l’italià. “No”, cridà l’alemany, “moltes gràcies no. Repeteixi-m’ho!” –terminà Valls.

Goran empal·lidí. Per la seva pantalla acabaven de passar les sincronies desfilant com una filera de velers a l’horitzó. La noia de les antenes entrà tot d’una, coincidint amb les rialles de Vives, Síbiu i l’altra noia.

–M’he perdut algun dels bons, oi? –inquirí. Però ningú li pogué respondre. Valls estava pensant en el següent: els acudits encadenats són un esplèndid recurs contra l’angoixa, i aquella feina en feia venir; la noia de les memòries se’l mirava expectant, i Vives i Síbiu encara es cargolaven amb la història antiga de l’italià i l’alemany. Goran simulava una rialla però se li havia fet un nus a la panxa i tenia les ulleres de cul de got entelades com si tingués davant una boira d’Albeida. Neurona el faria trinxar. Amb gent que perdia una oportunitat així les represàlies eren majúscules.

El dia 11 de maig Abela, Mig Mort, Ferrandis, la Descosida i Cirera es van trobar després de dinar al petit apartament de Fama. Cirera acabava d'arribar aquell mateix matí de l'Atori-san de La Dona Jove. Els altres havien acudit per a una reunió envoltada d'incerteses i moguts sobretot per una curiositat incisiva. No és que es tanqués cap cercle, era més aviat que no sabien per on navegaven en una indagació que havia començat com una tafaneria, s'havia enredat amb un conjunt de pistes embolicades i ambigües, havia continuat en termes d'un antic conte infantil, i ara no semblava haver-hi manera racional de cloure-la, ni tan sols per desentendre-se'n.

El pis de Fama era mig cop de puny: una cuina de les dimensions d'un lavabo de cortesia, un menjador reconvertit en estudi amb una taula menuda i dues cadires, un sofà no gaire generós per llegir i quatre coixins escampats per terra; més un dormitori amb un llit ample, un vestidor i un bany al costat. L'entrada donava directament sobre el menjador-estudi, l'arquitecte no havia vist la necessitat de construir-hi un passadís, i els cinc convidats es repartien com podien entre les cadires, els coixins i el sofà (per a Abela i Mig Mort). Fama anava i venia entre l'estreta cuina i el menjador servint suc, quan dos convidats més van trucar a la porta. Es tractava d'una amiga de Ferrandis, Estirada, pirata cibernètica que se la campava sovint pel polígon d'Albeida, i un seu col·lega. L'arribada va provocar que tothom s'aixequés i una ràpida i entrecreuada sessió de petons al nas, després de la qual la majoria van retornar ràpidament als seus racons inicials. Estirada, una jove gomosa, rodoneta, de llavis molsuts i front ample, llis i lluent com un poma, anà a seure gairebé a sobre de Cirera, que li havia fet una mica de lloc al costat d'una columna; Fartó, el col·lega d'Albeida, un xicot sanot de muntanya que de menut, com

es va saber després, havia estat amic d'Ismael, intentà seguir-la però només aconseguí, passant per sobre de les espatlles de Ferrandis, recolzar-se una mica en una paret on hi havia una reproducció de Modigliani.

La conversa es va animar quan es plantejà la incoherència del vuitè mort. Com que tothom sabia que la cibernètica no es contradeia, el repte de saber si la llista septenària era la correcta o si calia refer-la i per què, quedava completament en mans dels humans. Ferrandis i la Descosida havien iniciat aquella cerca feia mesos per l'interès que els despertava el mort de la vall. Ara es trobaven davant d'un problema lògic i de coherència informàtica alhora. Estirada va comentar que, efectivament, per la internet fosca corrien seqüeles de la història dels set nans duplicant repetidament els noms de la llista amb què ells havien ensopegat: senyal que més gent n'estaven al cas i en farien alguna cosa. Fama i Ferrandis havien convocat la resta d'amics i col·legues per buscar alguna explicació per a la mort de Coqui, que alhora quadrava i no quadrava amb les altres set. Fartó havia començat a aprofitar la trobada admirant la bellesa ingràvida i blanquinosa de Cirera, sobre la qual estava gairebé assegurada la seva col·lega d'Albeida. Cirera, igualment distreta, començà a fixar-se en el noi, ros i fort i amb una cara vermella de salut, que esbossava un somriure clar. La Descosida no parava de donar voltes en veu alta a tot plegat.

—Una antiga profecia —comentà, mentre mirava el fons del suc com si el color verdós espés li anés a proporcionar alguna explicació.

—Aquell doctor Tramus no estava guillat? —demanà Ferrandis, mirant Abela per l'espai que li deixava el muscle de Mig Mort. Fama es refugià a la cuina per uns minuts.

–Els nans s’associen sempre a la intel·ligència –apuntà Cirera, de forma mecànica, repetint tal vegada una frase que havia llegit en algun lloc.

–El doctor Tramus semblava un erudit notable, però perfectament dispers. En vaig conèixer alguns així a la universitat –respongué Abela, amb tardança. Mig Mort pensava en els seus profes i no en trobava cap que ni remotament semblés un erudit.

–Sempre són set, i hàbils i coordinats –comentà la Descosida, buscant la mirada de Cirera, la qual ja havia tornat cap als ulls verds de Fartó, amb curiositat juvenil.

–La setena intel·ligència –amollà Cirera de cop, completament distreta, com si algú hagués parlat en comptes d’ella. En aquell moment Fartó ja semblava tan enlluernat amb la noia petita i blanca que podria ser que li donés ben bé igual el que havia dit. Però als altres no.

–La setena intel·ligència? La SIM? –Ferrandis obria la boca com si hagués d’entendre-ho millor. La Descosida el seguia amb la vista. SIM era l’acrònim de Setena Intel·ligència Militar. “Militar” ací era un mot que ja no volia dir res. Tota l’organització era una romanalla de l’època dels Governos.

–Set intel·ligències coordinades –resumí Abela. Mig Mort assentí, pensant en el que els havia explicat Ismael sobre la participació d’una banda de la SIM en els delictes, una informació que a hores d’ara ja tenien tots els altres menys Cirera, que havia passat bastants dies fora, i els dos ciberates del polígon d’Albeida, que havien acudit a propòsit per a aquella trobada cridats per Ferrandis, perquè sabia que passaven uns dies a Nova Roma. O siga que la SIM més tenebrosa pugnava per mantenir-se a la superfície, amagada entre els assassinats.

Es van creuar mirades entre tots durant alguns segons, però seguí un silenci. Cirera prenia el seu suc grogós. Mig Mort es mossegava el llavi, mentre abraçava Abela, mirant de no caure del sofà. Estirada feia servir un mini que duia a la bossa per consultar dades, i provà de connectar-se al polígon. Ferrandis tenia els ulls en blanc (potser feia servir la seva memòria homèrica), mentre la Descosida mirava fixament la paret decorada amb flors de l'apartament de la seva amiga Fama, preguntant-se què feia tanta estona a la cuina.

—Però el model de Gardner era de vuit intel·ligències. La navalla suïssa, com era anomenat. Cada intel·ligència servia per a una cosa —Abela fou precisa, com sempre, directa i ben informada. Vuit intel·ligències coordinades, allò era un model rigorós, estudiat i apamat per la ciència cognitiva. Un patró òctuple. Vuit i no set.

—El vuitè mort —improvisà la Descosida. Ferrandis la mirà, arrufant el nas perquè no havia aconseguit dir-ho abans ell. El muntanyès tenia més frases a punt però no va reeixir a col·locar-les en l'interval que seguí.

—Però què diu? Sembla un joc de despropòsits. Tenim problemes reals i diria que us esteu desviant cap a problemes imaginaris —contràriament al que podia haver passat, Mig Mort no alçà la veu; continuà, pausadament—: per què no us pregunteu què pot fer l'oclusió? O qui pot fer mal amb l'oclusió? I a què treu cap aquesta història de les vuit intel·ligències? —deia això darrer torcent el cap de manera exagerada, per mirar Abela, a qui tenia pràcticament a sota i estacada en la part més fonda del sofà.

—Howard Gardner, un important psicòleg cognitiu del passat mil·leni, format a Harvard, el que avui és Hardware, desenvolupà la idea d'unes intel·ligències múltiples actuant cadascuna de manera relativament independent, sobre uns àmbits d'acció determinats. És el que després es va conèixer com a navalla suïssa. Anem equipats

ecològicament i vitalment amb una navalla suïssa –davant les cares dels més joves, Abela hagué d'entretenir-se explicant com era una navalla suïssa–; amb la qual navalla fem front als diferents reptes contextuals. Gardner finalment determinà vuit àmbits: el cos, el càlcul logicomatemàtic, l'entorn visual i espacial, l'audició i la música, la sociabilitat interpersonal, el coneixement de la natura i el món físic, l'àmbit lingüístic i verbal, i finalment la reflexió intrapersonal. Vuit tipus d'intel·ligència. Vuit intel·ligències.

–Si hi ha un patró que es relaciona amb una facció funesta de la SIM, podrien haver estat jugant amb això –subratllà la Descosida.

–L'aparició d'un vuitè mort en relació amb els altres podria ser la marca d'aquesta banda sense escrúpols de la SIM –completà Ferrandis; però ja havia perdut l'oportunitat de fer les frases més felices.

–Gardner va començar postul·lant al principi un patró septenari, set intel·ligències. Finalment es mogué cap al patró òctuple –Abela clavà aquests mots, un darrere l'altre, com Luter havia clavat les seves 95 tesis a l'església de Wittenberg. Es feu un silenci encara més tallant que l'anterior. A alguns dels presents se'ls il·luminà la cara i somrigueren, alleujats. Set nans que passaven a vuit intel·ligències, coordinades, eficients. Intervingué Estirada:

–Intento connectar-me al tronc informàtic del polígon, però no me n'acabo de sortir. Hauríem de saber si corre alguna cosa pels túnels a propòsit de les vuit intel·ligències. En forma de patró òctuple, és clar.

–De mena delictiva. Vuit intel·ligències amb propòsits delictius, vull dir –concretà Cirera, que havia tornat a aquest món de la conversació. Fugir d'estudi era difícil en un lloc tan petit, ni encara que volguessis.

Van decidir que el millor era preguntar sobre aquesta qüestió als cibernaires de la megavila del Cantó, amb qui ja havien tingut relació abans. Fama havia tornat de la cuina i s'encarregà d'establir comunicació amb la cúpula lila. Només els atengué Vives.

–Valls està enmig d'una tanda d'acudits –sentencià, encara mig rient.

La colla de Nova Roma demanaren informació sobre les 8i. Si corria alguna cosa pels túnels d'Acre, no seria bon senyal. Però significaria que el vuitè mort podria encaixar en un patró, encara que en aquell moment no tinguessin ni idea de què es podria tractar ni on aniria a parar un sistema de coherències d'aquesta mena. Lamentablement, podrien dir que havien estat afortunats en aquell particular exercici endevinatori. Vives codificà una de les seves set pantalles per tal de treballar sense ser descobert i entrà, durant uns segons, a la internet negra. A Nova Roma seguien l'operació a distància amb discrets murmuris. Tenien la impressió d'estar més apilonats en aquell petit apartament que mai.

–Em surt una cosa rara –informà Vives.

–Quina? –demanà Fama. Fartó tornà a mirar Cirera, disfrutant de la seva expressió expectant, i la noia li tornà la mirada. Estirada aixecà la vista del seu mini. Ferrandis i la Descosida creuaren mirades d'aquiescència. Abela i Mig Mort seguien esclafats al sofà i a punt de fondre's gairebé en una estranya forma menic híbrida, però ben atents al que es deia.

–Hi ha un model òctuple clarament relacionat amb les 8i, que apareix sempre associat a Ayodele –Vives havia de tornar la pantalla al seu estat habitual, i a més no podia fer veure que no seguia els acudits de Valls, que estaven triomfant entre Síbiu i la resta.

–Ayodele fa temps que és mort. Què hi fa el seu nom per la internet negra? –interrogà Ferrandis. Ayodele era l'expert cibernètic que havia posat en circulació el sistema de confiança inventat per Yananiso un segle abans. Algú d'una reputació impecable; era impensable que participés d'alguna manera en una trama criminal.

–Vives diu que Ayodele és un programa. Un dispositiu cibernètic que apareix sempre associat al patró de les 8i a tot arreu als túnels d'Acre –explicà Fama, que tancà el maniplè i tornà cap a la cuina.

–Segurament també existeixen Afrodita, Agamèmnon, Alcibiàdes, Alexandre, Anacreont, Anaxàgores o Aristòtil –recità Abela. Aquesta vegada tothom es girà cap a l'arqueòloga amb un gest de censura–; i Andreu.

–Andreu? –feu Ferrandis–, quin Andreu?

–Andreu Nin, el traductor i activista del Vendrell, parent de l'escriptora Anaïs Nin. Convertit en programa, Andreu faria molta feina –aquesta vegada les mirades no van ser suficients i tres veus del grup van fer callar educadament Abela. Era la primera vegada que el grup li suggeria que evités expansions d'aquesta mena.

Farma tornà de la cuina amb un plat d'ensaïmades de festuc i ametlla i amb els ulls especialment oberts:

–Aquesta setmana passada hem tingut un incident prou greu al Cinturó del qual no hem acabat de traure l'aigua clara. Sílvia, una magnífica especialista d'alt nivell de Supercomputació que s'ocupa d'una infinitat de temes, casada amb Mislav, un poderós home de negocis de Hangzhou, ha detectat un error sovintejat en diferents programes de treball de la cúpula. Es tracta d'una mena de caprici creatiu construït cibernèticament. Els oficials superiors estaven molt molests per aquesta mena d'error o caprici, perquè alentia diferents operacions de control i sobretot el

tema dels permisos computacionals; a més del fet de crear distorsions en algorismes informàtics essencials per a processos que resulten vitals. El sistema creava llistes de confiança de manera desordenada i abundant. Resulta que Sílvia n'ha parlat amb Mislav, i el seu marit li ha explicat que ha detectat un augment descontrolat i sense cap fonament de paquets de confiança entre els mateixos industrials i homes de negocis de Hangzhou, una cosa completament absurda, desproporcionada. Una proliferació de confiança així, no fa cap sentit. El Cinturó no pot fer front a una cosa d'aquestes, només pot queixar-se, perquè sembla que hi ha implicada computació al més alt nivell. Naturalment, no n'hem dit res a la SIM, perquè ens diran que els temes d'Intel·ligència Artificial i computació no humana són assumpte nostre. I qui vigila els vigilants?

—Podria haver-hi tràfic de confiança a un nivell que nosaltres no controlem? Nosaltres, vull dir els humans —Mig Mort deixava la porta oberta, amb aquesta pregunta, a una intervenció potent de la internet fosca, qui sap si amb la participació d'aquest programa el nom del qual acabaven de sentir per primera vegada, el de l'impulsor de la circulació de confiança.

—Tràfic de confiança? —bramà Ferrandis—; què és això, per dos dotzenes de vacons malgirbats? Sabeu què esteu dient?

—El més assenyat seria tornar a la cúpula del Cantó i preguntar què és exactament Ayodele —feu Estirada—, jo he pogut entrar al tanc del polígon un moment i m'ha semblat que Ayodele funcionava com una clau, però em falten elements. I des d'ací no puc accedir a tota la potència computacional—. Es tenia la impressió que la cambra on eren s'havia fet encara més estreta, perquè ni amb les dues finestres

obertes (que donaven al mar) corria un pèl d'aire. Van estar molt contents passant-se d'una mà a l'altra les ensaïmades verdiblanques.

Tornaren a preguntar a la megavila. Aquesta vegada Vives estava molt enfeinat i no els pogué atendre. Valls havia sortit un moment a fora amb Goran, que sembla que s'havia marejat i li havien vingut ganes de perbocar. Quan tornà, sol, perquè l'oficial de la SIM es quedà fora una estona, li comentà a Vives que no havia vist ningú a qui se li posés tan malament una tanda d'acudits; i escoltà els requeriments de la gent de Nova Roma en atenció als bons amics que tenia entre el grup. Va tornassolar una de les pantalles i indagà una estona pels túnels com funcionava Ayodele, que era la demanda que li havien fet. Vives seguia enredat en les seves cerques i vigilàncies, completament al marge del que feia Valls. Les noies xerraven en un racó, i Síbiu estava desenredant uns cables que estaven mal protegits.

—Ayodele és una clau molt potent. Depèn de vuit punts d'obertura encriptats, pel que he pogut veure —fins ací, Valls semblava ignorar la relació entre Ayodele i les 8i—. Diria que som davant d'un programa de compilació força intricat. Porta una inscripció, Finisterre, i una data, el 22 de maig de 3018. Finisterre, sovint anomenat l'oclusió, és un antic programa de delinqüència per a propòsits diversos, tots allunyats de les bones intencions. Es feia servir com a codi de tancament —informà Valls, seriós—; ara com ara no puc esbrinar més.

Li van donar les gràcies. Els que s'havien aplegat a Nova Roma haurien trobat una pista, però ben lluny del que s'esperaven. Ayodele remetia al sistema de confiances i, possiblement, de manera prou particular, a la proliferació anòmala de confiances que havia denunciat Sílvia, l'especialista de Supercomputació. Què calia

fer amb això i el tema de les 8i? I per què Finisterre apareixia com la inscripció insígnia d'Ayodele? I amb una data. Prou pròxima. De les ensaïmades, només en quedaven engrunes.

–Tot apunta que aquests vuit punts encriptats serien la clau d'entrada d'Ayodele. Si l'execució d'Ayodele comporta confiances, entràriem en unes dimensions de computació probablement extraordinàries. Segurament per això han recorregut al patró de les intel·ligències, que suggereix una determinada complexitat – intentà aclarir Estirada.

–M'he perdut –saltà Mig Mort–; fa estona que m'he perdut.

Ferrandis i la Descosida estaven perplexos. Si algú intentava enfonsar el sistema de confiances, que era un d'aquells assoliments que els feia estar ben satisfets, el seu món s'esquerdaria sense remei. Les confiances amunt i avall entre gent dels túnels d'Acre? Verdaguer o Balzac convertits en malfactors? No s'ho podien imaginar. Estirada es va oferir per indagar sobre Ayodele una mica més a fons, connectada al tanc de dades del polígon.

–Entre els documents de Sílvia, hi ha alguna cosa que es pugui relacionar amb les 8i? –intervingué Fartó, atraient totes les mirades. Semblava una observació encertada–; sense això, només tenim fum. Una sospita, i un patró òctuple buit de contingut.

–Un vuit buit –amollà Cirera; però ningú sabé apreciar en aquell moment la intensitat de la remarca. Hi havia diverses veus que parlaven alhora.

–El més lògic seria trobar punts d'activació entre totes aquestes confiances aberrants generades automàticament que han proliferat entre els programes de Sílvia,

i també darrerament entre bona cosa d'industrials –resumí Estirada, sense aixecar la vista del mini.

Fama va facilitar a Estirada unes llapisseres de memòria amb informació encriptada del CIA: concretament, els programes que incloïen les seqüències aberrants de confiances. Allò era il·legal, però en aquell moment ja no sabien massa de quin costat queia la legalitat, amb programes que traïen les confiances, traficants que negociaven amb intel·ligències, històries perverses de set nans, i usos de patriarques com Ayodele amb finalitats obscures.

–Podem trobar punts d'entrada. Els programes de Sílvia es podrien executar de forma inversa i si tinguéssim sort probablement emergirien els segments d'encriptació dels vuit punts. Si en cada punt, executat al seu torn de forma inversa, despleguem el codi de confiances pertinent, tindrem davant nostre les subrutines que activen Ayodele –Fartó tornava a estar inspirat. A Mig Mort li rodava el cap. Abela escoltava atentament, mentre Cirera rumiava en silenci, molt endins seu, “Estirada, estira”. Ferrandis i la Descosida feien molt mala cara. Havien reunit caps dispersos i divergents d'un embull. No podia ser tan fàcil.

–Això no ho podem fer des d'ací. Necessitem computació a gran escala. Ofereixo el polígon per fer-ho, des d'un tanc d'Albeida podríem provar això que diu Fartó. No perdem res, fora de treballar amb material il·legal; però això nosaltres ja ho fem cada dia. Seria una possibilitat per capturar els vuit punts que obren Ayodele. Tot i que després caldria anar amb compte perquè no sabem què fa el compilador. Tinc indicis que Ayodele és un producte de computació no humana.

Es feu un tercer silenci, aquesta vegada més prolongat. Estirada continuà, a poc a poc:

–Per com funciona Ayodele –Abela no deixava de mirar-la amb els seus ulls blaus i profunds, pensant a tota velocitat–, a Albeida, si tenim sort, descarregarem versions locals del patró òctuple. És a dir, cada punt d'encriptació, cadascuna de les vuit intel·ligències, desplega un codi local de confiances, de manera que ací tindríem vuits confiances que encriptarien la informació per obrir Ayodele; segurament, a Lubumbashi o al curs de l'Obi unes altres vuit de diferents, al seu torn, que encriptarien aquesta informació i així a tot arreu. Perquè Ayodele s'activa amb vuit punts d'encriptació i sembla que només funciona en el context de les confiances. Per això cal una enorme potència computacional, i segurament un mar de confiances estés pertot arreu. És una aranya.

–Veig que l'ordre en què s'activen els vuit punts és indiferent: els codis de confiances actuen simultàniament –Fartó ja s'havia unit a Estirada en la indagació; ara ja eren tres barallant-se per la columna de l'esquifit menjador de casa de Fama.

Hi havia massa coses que no sabien, però una sí que la sabien del cert: havien d'afanyar-se, perquè Ayodele contenia una data, el 22 de maig, a deu dies vista. Van començar a preparar la tornada cap a casa, mentre Fama recollia els gots i els plats, realment espantada per tot el que havia sentit.

Quatre dies després, els dos de la vall més Abela i Cirera compartien un cubicle al polígon, decorat amb cartells de Norbert Wiener i Alan Turing i equipat amb dos potents estudis de treball acompanyats de còmodes butaques, cadires i una pissarra informatitzada; tot, evidentment, formava part de la cibernètica alternativa que Estirada i Fartó practicaven junt amb altres col·legues del barri pirata, als afores d'Albeida. Els ciberates estaven connectats als grans tancs d'informació ubicats en antics dipòsits de cervesa que no s'empraven des de feia gairebé un mil·lenni, autèntica arqueologia industrial reconvertida.

L'objectiu era fer córrer de forma inversa els llarguíssims programes del CIA que els havia proporcionat Fama, a la recerca de segments indesxifrables que, tal vegada, hàbilment invertits, podrien conduir-los als punts d'entrada d'Ayodele. Era una tasca cega que emprenien voluntariosament aquestes grans màquines i que ja havia consumit un matí i part d'una tarda. Cap a les cinc, quan ja havien portat suc de tarongina (processada) per fer més lleugera l'espera, van aparèixer els primers segments. Fartó va mirar de retallar-los i aïllar-los, per fer-los córrer a la seva pròpia pantalla, invertint-ne la direcció per llegir-hi alguna cosa. Estirada va comunicar al grup que tenien un segment a punt per obrir i tothom contingué la respiració. El tràfic de confiances, encara que els feia venir ois i sensacions de disgust, anava a desplegar-se al seu davant.

El segment duia l'etiqueta d'Intel·ligència Corporal. Fartó desplegà la subrutina associada i s'obrí la primera confiança:

*No hi havia a València dos amants com nosaltres.
Feroçment ens amàvem del matí a la nit.
Tot ho recorde mentre vas estenent la roba.
Han passat anys, molt anys; han passat moltes coses.*

*De sobte encara em pren aquell vent o l'amor
i rodolem per terra entre abraços i besos.*

Cirera va mirar fixament la pissarra on havia aparegut la confiança amb uns ulls ben curiosos; Fartó també ho feu. Ferrandis i la Descosida es miraren perplexos.

Seguia:

*Jo desitjava, a voltes, un amor educat
i en marxa el tocadiscos, negligentment besant-te,
ara un muscle i després el peçó d'una orella.
El nostre amor és un amor brusc i salvatge
i tenim l'enyorança amarga de la terra,
d'anar a rebolcons entre besos i arraps.*

Abela coneixia el poema i somrigué. Estirada se'l mirà estranyada però admeté que era la codificació de la intel·ligència corporal. Tots havien assumit d'entrada que l'ordre en què es podien presentar els vuit punts no era significatiu.

Fartó procedí a obrir el segon segment. L'etiqueta era Intel·ligència Lògica i Matemàtica. En desplegar la subrutina associada, la pissarra mostrà uns mots de Catul:

*Els dies poden morir i renéixer:
un cop ha passat la fugissera llum,
la nit perpètua romandrà per nosaltres.
Dona'm mil besos, després cent,
després uns altres mil, i dos-cents,
després sense parar altres mil, després cent.
Després, quan haguem comptat molts milers,
desfarem la suma, per no saber-ho,
per a què l'envejós no pugui llençar malefici,
quan sàpiga que hi ha hagut tants de besos.*

Abelà indicà aprovació:

—Aquest compilador sap el que es fa. Les màquines han obrat de manera eficient i han triat bé.

—Intel·ligència artificial —reblà Estirada—. Però no pots evitar un cert calfred.

—Jo no sé si somriure o plorar —etzibà la Descosida. Ferrandis es mirava la pissarra amb cara d'estaquirot. Tots tenien la impressió, una mica gratuïta o poc comprensible, d'estar profanant un secret arcà. El d'unes màquines que repensaven les confiances.

Cirera preguntà si fóra possible accedir a una versió local diferent d'aquesta intel·ligència, per exemple; per curiositat. Fartó la mirà i ho va intentar. Semblava qüestió de simular una altra ubicació, enganyar el segment fent-li creure que eren en un altre indret i desplegar de nou la subrutina de la Intel·ligència Lògica i Matemàtica. Ho provà, i a la pissarra aparegué "L'infinit", de Leopardi:

*Sempre em fou car aquest eixorc turó
i aquesta barda que de tanta part
de l'últim horitzó l'esguard em priva.
Mes, assegut i contemplant,
immensos espais més enllà d'ella
i sobrehumans silencis i una quietud fondíssima
jo al pensament fingeixo. Tant que, per poc,
el cor no se m'espanta.
I com que el vent
sento mormolejar entre les bardisses,
el silenci infinit a aquesta veu
vaig comparant:
i allò etern em revé
i les èpoques mortes i la d'ara
vivent, i el so que fa.
Així en aquesta immensitat
se'm nega el pensament:
i naufragar m'és dolç en aquest mar.*

La simulació havia funcionat tan bé que el poema aparegué traduït. Estirada, tanmateix, el trobà massa imprecís per als propòsits de la intel·ligència matemàtica. Tant per tant, es quedava amb Catul. Però no eren allà per discutir sobre literatura. Ni tan sols per admirar l'enginy de les codificacions. El seu propòsit era trobar-les i desplegar-les. Ferrandis s'ho mirava arrufant el nas: potser estaven anant massa lluny.

A Fartó li entraren tres segments més de cop, tots irreconeixibles. Calia retallar-los i fer-los córrer al revés; entre els tres, componien una subrutina. Cada subrutina contenia una confiança, en versió local, que encriptava la instrucció pertinent per obrir un determinat punt d'Ayodele. A la pantalla aparegué l'etiqueta d'Intel·ligència Visual i Espacial i desplegaren la subrutina:

*Mentre anava baixant per uns rius impassibles
vaig deixar de sentir-me guiat pels sirgadors:
uns pells-roges cridaires n'havien fet uns blancs,
tot clavant-los ben nus en uns pals de colors.*

*Em despreocupava de tots els equipatges
que porten blat flamenc o bé cotó anglès.
Quan amb els sirgadors es va acabar la gresca,
els rius em van deixar baixar cap on volia.*

–Rimbaud –amollà Ferrandis, gairebé amb els ulls humits.

*Pels clapoteigs frenètics de les potents marees,
l'altre hivern, molt més sord que els cervells dels infants,
jo vaig córrer! I les penínsules desmarrades
no han sofert mai un enrenou tan triomfant.*

*Beneí la tempesta els meus despertars nàutics,
molt més lleuger que un tap vaig dansar per les aigües
que arrossequen eternament les seves víctimes,
deu nits, sense enyorar l'ull babau dels fanals!*

*Més dolça que per als infants les pomes àcides,
l'aigua verda el meu buc d'avet va penetrar,
i unes taques de vins blaus i fins i tot vòmits
em rentà, dispersant governall i ruixó.*

–Me'l sabia de memòria de xiquet –recordà l'homenet, per a qui el poema era una festa dels sentits. La Descosida baixà la vista, fent-se càrrec del que podia passar pel cap de Ferrandis. El poema seguia:

*Conec el cel que esclata en llampecs, i les trombes,
i les ressaques i els corrents: conec el vespre,
l'alba exaltada com un poble de coloms,
i jo he vist de vegades el que l'home creu veure! [...]*

*He vist fermentar els aiguamolls, enormes nanses
on un Leviatan entre els joncs es podreix;
uns esfondraments d'aigües enmig de les bonances,
i les llunyanies al fons cascadejant!*

*Glaceres, sols d'argent, aigües nacroses, cels
de brases, repugnants encalços als foscos golfs
on les serpents gegants devorades per xinxes
cauen dels d'arbres torts amb uns negres perfums.*

La Descosida empassà com pogué el nus que se li feia a la gola. Cirera obria uns ulls com taronges, no s'havia imaginat que s'haguessin pogut escriure coses així. Abela seguia atenta i amb admiració cada estrofa del poema. El desplegament a la pissarra continuava:

*Doncs jo, vaixell perdut en cabelleres d'anses,
llançat per l'huracà en l'èter sens ocells,
jo de qui els Monitors i els velers de les Hanses
no n'haurien pescat el buc embriac d'aigua.*

*Lliure i fumant, sobre unes boires morades,
jo que trencava el cel vermellós com un mur
que dona, confitura exquisida als poetes,
unes molses de sol i uns mocs celestials, [...]*

*Que tremia, sentint gemir a cinquanta llegües
el zel dels Behemots i dels Maelströms feixucs,
jo filador etern d'immobilitats blaves,
enyoro l'Europa dels antics parapets! [...]*

*Si desitjo una aigua d'Europa, és el bassal
negre i fred on vers el crepuscle olorós,
un infant ajupit, entristit, deixa anar
un vaixell que és tan fràgil com una papallona.*

Després d'això, gairebé que podien marxar; la confiança havia causat un cert impacte. Estaven confosos, atordits; van passar un parell d'hores sense saber com, mirant pels finestrals i parlant poc, mentre ensumaven i patien les olors conegudes del cubicle de l'antic polígon. Els segments següents no es van presentar fins força més tard. Lamentablement, estaven sobre la pista correcta: una bateria de confiança

que codificaven l'activació d'Ayodele. Una bateria perversament vinculada amb els vuit tipus d'intel·ligència. Un engranatge construït per computació no humana.

La següent etiqueta era la d'Intel·ligència Musical. Lògicament, es van haver de reprimir per no cantar:

*Now in Vienna there are ten pretty women
There's a shoulder where Death comes to cry
There's a lobby with nine hundred windows
There's a tree where the doves go to die
There's a piece that was torn from the morning
And it hangs in the Gallery of Frost.*

*Take this waltz, take this waltz
Take this waltz with the clamp on its jaws.*

*Oh, I want you, I want you, I want you
On a chair with a dead magazine
In the cave at the tip of the lilly
In some hallway where love's never been
On a bed where the moon has been sweating
In a cry filled with footsteps and sand.*

Abela seguia la lletra i la música de Cohen mentalment en el seu cap, però Cirera interrompé l'encanteri per demanar, de nou, si fóra possible simular una altra ubicació i baixar una confiança codificada equivalent, per a aquesta intel·ligència cantable. Fartó ho va provar i de nou tornà a funcionar. L'engany durava poc, aviat els sistemes cancel·laven la simulació. Però si hi havia sort, apareixia la confiança alternativa, com efectivament passà:

*Au premier temps de la valse
Toute seule tu souris déjà
Au premier temps de la valse
Je suis seul, mais je t'aperçois
Et Paris qui bat la mesure
Paris qui mesure notre émoi
Et Paris qui bat la mesure
Me murmure murmure tout bas.*

–Brel. Ací hi ha una preferència pels valsos –observà Fartó, amb un pèl d’ironia. Es podia accedir a traducció interlineada via Humboldt.

*Une valse à trois temps
Qui s'offre encore le temps
Qui s'offre encore le temps
De s'offrir des détours
Du côté de l'amour
Comme c'est charmant.*

–Penseu que les confiances són la base fonamental dels intercanvis quotidians dels menics. Són puntals que sostenen la nostra societat, que cimenten les bones relacions –argumentà la Descosida; els altres assentiren–: estem assistint a una destrucció bàrbara –una ombra silent planà pel cubicle.

–Si, com sembla, Ayodele s’activa amb aquests vuit punts d’entrada i desplega alguna cosa, no sabem el què, sobre el marc cibernètic de les confiances, sigui el que sigui, em sembla que seria molt difícil d’aturar –apuntà Estirada, sense deixar de teclejar. Aparegueren alguns segments foscos més. Era una tarda complicada i llarguíssima; el desxiframent es va resistir, i van passar quatre hores més encara, abans d’aconseguir-ne una inversió entenedora.

Fartó va llegir: Intel·ligència Naturalista i Intel·ligència Interpersonal i Sociable. Obriren les subrutines en aquest ordre. La primera havia de desplegar el coneixement de la natura:

*Veus eixa mar que abraça de pol a pol la terra?
en altre temps d'alegres Hespèrides fou hort;
encara el Teide gita bocins de sa desferra
tot braolant, com monstre que vetlla un camp de mort.*

*Aquí els titans lluitaven, allà ciutats florien;
pertot càntics de verges i música d'aucells;
ara en palaus de marbre les foques s'hi congrien
i d'algues se vesteixen les prades dels anyells.*

Aquí estengué sos marges lo continent hesperi;

*quins mars o terres foren ses fites, ningú ho sap;
lo sol, però, que mida d'un colp d'ull l'hemisferi
era petit per veure'l a pler de cap a cap.*

Ferrandis corroborà la impressió d'Abela sobre l'encert de la computació no humana en la selecció de confiances. En el seu cap, imaginà confiances rivals. En l'àmbit del coneixement de la natura, era fàcil; l'ajudà la seva memòria homèrica:

*“Estació de boires i d'abundor emmelada,
gran amiga del Sol que el camp madura,
tu que mires amb ell de donar pes i joia
de fruits al cep, sota el teulat de palla,
i els arbres plens de molsa amb les pomes inclines,
i dones fins al cor maduresa a la fruita,
i la carbassa infles, i omplés les avellanes
d'un gra dolç, i fas néixer les poncelles
tardanes, més i més, així l'abella en tingui
fins que es pensi que els dies calents no han d'acabar-se
perquè li ha omplert l'estiu les llefiscoses cel·les.”*

El fragment exuberant de Keats sobre la tardor que li vingué a la memòria no era especialment popular. Renuncià a dir en veu alta els versos, tot i que els repassà mentalment amb plaer. Al capdavant, per sort, sembla que no codificaven res, no havien estat atrapats per cap aranya malevolent. En qualsevol cas, l'energia antiga de Verdaguer era molt poderosa.

A l'etiqueta d'Intel·ligència Interpersonal i Sociable seguí la subrutina de la confiança:

*Qui va construir Tebes, la ciutat de set portes?
Als llibres hi ha noms de reis.
Van arrossegat els reis els blocs de pedra?
I Babilònia, tantes vegades destruïda...
Qui la va reconstruir tantes vegades? En quines cases
de la daurada Lima vivien els constructors?
On anaven el vespre, allí on quedava llesta la muralla xinesa,
els paletes? La gran Roma
és plena d'arcs de triomf. Qui els va alçar? Sobre qui
van triomfar els Cèsars? Tenia la tan cantada Bizanci
només palaus per als qui l'habitaven? Fins i tot a la llegendària Atlàntida,
la nit en què el mar la va engolir, aquells que s'ofegaven*

cridaven els seus esclaus.

–És Brecht. La intel·ligència artificial es preocupa pel tema social –assumí Abela, amb alguna recança. Cirera comentà que es tractava d'un poema bellíssim. La Descosida explicà que era el poema que les caminadores recitaven durant els mesos de les llargues marxes. Aquest poema i el cor dels esclaus de Nabucco, de Verdi. Els versos seguien desplegant-se implacables a la pissarra en record d'un missatge social elemental:

*El jove Alexandre va conquerir l'Índia.
Ell tot sol?
Cèsar va colpir els gals.
No tenia almenys un cuiner al costat seu?
Felip d'Espanya va plorar quan es va perdre
la seva flota. No va plorar ningú més?
Frederic II va vèncer la Guerra dels Set Anys.
Qui més la va vèncer?*

–El programa es torna inestable –anuncià Fartó. Les mirades passaren de la pissarra informatitzada a l'estudi del noi–. Està saltant entre dues confiançaes. En desplegar el segment de la Intel·ligència Interpersonal i Sociable el sistema vacil·la –ningú entenia res; Estirada continuava teclejant, indiferent–. Aquest poema de Tebes, Babilònia i Alexandre és una de les opcions. El sistema commuta cap a una altra confiança local. Sense canviar-ne la ubicació.

–De vegades els autòmates es tendeixen trampes entre ells –comentà, àcida, Estirada, sense moure la vista de la seva pantalla. L'advertiment sonava seriós. Fartó desplegarà la segona confiança vacil·lant, alternativa a Brecht:

*Nodreix l'amor de pensaments i absència,
i aixís traurà meravellosa flor;
menyspreua el pas de tota complacència
que no et vinga per via del dolor.
No esperis altre do que el de tes llàgrimes
ni vulles més consol que els teus sospirs:
la paraula millor la tens a l'ànima,*

*i el bes més dolç te'l duen els zefirs.
Mai seria l'aimada en sa presència
com és ara en la teva adoració.
Nodreix l'amor de pensaments i absència,
i aixís traurà meravellosa flor.*

–Apa-li –amollà Ferrandis.

–En el cap i en el cor alhora –comentà Abela. S'escamparen uns quants somriures de satisfacció, fent poc cas, de moment, del fet que es tractava de literatura que incloïa codificacions per obrir un programa sinistre, o el fet que aquell segment en particular s'hagués tornat inestable. Brecht o l'absència?

–Amèrica i Àsia, els tancs més grans de Supercomputació, devien competir entre ells, per veure qui obtenia la confiança més adient per a la Intel·ligència Interpersonal i Sociable –va deixar caure Estirada.

–Per què et diuen Estirada? –preguntà la Descosida, sense més.

–Pel seu sostingut malhumor –respongué Fartó–, però no és cert. –Els llavis molsuts de la noia gomosa somrigueren una estona i el seu front enrogí. Pel cap de tots van circular durant bastant de temps els versos de Maragall, perquè no hi havia manera que apareguessin més segments opacs per poder-los donar la volta. Estaven repassant els programes de Fama per segona vegada, i continuaven aturats amb cinc positius. Si no en trobaven més, acabar amb “Nodreix l'amor...” sempre podria ser un bon final.

La nit havia entrat, com de costum, en forma de sorpresa fosca i els llums del cubicle s'havien activat gairebé immediatament. Tres hores més tard, quan un avorriment i una desgana majúscula s'havien apoderat dels montanyesos, l'arqueòloga i en part, també, de Cirera, que ja s'havia mogut fins a l'estudi de Fartó

per passar pantalles plegats, aparegueren passatges que podien correspondre a segments indesxifrables, que Fartó s'afanyà a retallar i copiar a la seva pantalla.

Invertits, presentaven dues etiquetes: la Intel·ligència Verbal i Lingüística i la Intel·ligència Intrapersonal i Reflexiva. Dos peixos grossos, els que faltaven. La computació massiva dels tancs del polígon d'Albeida per ara estava funcionant perfectament bé. Com a màxim, podria alertar la susceptibilitat d'algun altre col·lega pirata del polígon, en veure un tal embalum de tràfic de dades. Però entre ciberates aquestes coses es deixaven passar. Li havien enviat un missatge a Ismael on, sense entrar en detalls, li comentaven que havien muntat una estació massiva de treball amb gent de la Vall Fosca, per remenar informació. Així, tothom tranquil.

Després de tantes hores d'espera i de tanta incertesa sobre els resultats, es feu un gran silenci col·lectiu quan Fartó desplega la primera subrutina:

*Súñion! T'evocaré de lluny amb un crit d'alegria,
tu i el teu sol lleial, rei de la mar i del vent:
pel teu record, que em dreça, feliç de sal exaltada,
amb el teu marbre absolut, noble i antic jo com ell.
Temple mutilat, desdenyós de les altres columnes
que en el fons del teu salt, sota l'onada rient,
dormen l'eternitat! Tu vetlles, blanc a l'altura,
pel mariner, que per tu veu ben girat el seu rumb;
per l'embriac del teu nom, que a través de la nua garriga
ve a cercar-te, extrem com la certesa dels déus;
per l'exiliat que entre arbredes fosques t'albira
súbitament, oh precís, oh fantasma! i coneix
per ta força la força que el salva als cops de fortuna,
ric del que ha donat, i en sa ruïna tan pur.*

Els cors s'animaren tant que allò semblava un concurs afortunat de confiances on ara tothom compartia el premi gros. La Intel·ligència Verbal en aquell poema! Howard Gardner n'hauria estat content. Sonava amb una prestància elegantíssima i a més es tractava d'un clàssic entre els clàssics. No hi havia cap dubte. Ferrandis i la Descosida gairebé tenien ganes d'aplaudir la intel·ligència no humana que havia

dissenyat Ayodele i els seus vuit punts d'entrada. Abela se'ls mirava amb una certa distància i amb un gest evident de reprovació. Res d'entusiasmar-se. Allò era perfectament sinistre i no s'havia acabat encara.

Cirera, que compartia pantalla i taula d'estudi amb Fartó, demanà una vegada més simular una ubicació alternativa per a la Intel·ligència Verbal i Lingüística. De nou, la vencia la curiositat. No era una gran lectora de poemes, i tota aquella experiència la tenia fascinada. Fartó li concedí el desig, marejà el segment per fer-li creure que eren en un altre indret i n'obtingué un resultat ràpid, una confiança alternativa, i com havia ocorregut la darrera vegada, conservant l'original:

*Torne en mi boca el verso castellano
a decir lo que siempre está diciendo
desde el latín de Séneca: el horrendo
dictamen de que todo es del gusano.*

*Torne a cantar la pálida ceniza,
los fastos de la muerte y la victoria
de esa reina retórica que pisa
los estandartes de la vanagloria.*

*No así. Lo que mi barro ha bendecido
no lo voy a negar como un cobarde.
Sé que una cosa no hay. Es el olvido;*

*sé que en la eternidad perdura y arde
lo mucho y lo precioso que he perdido:
esa fragua, esa luna y esa tarde.*

Sense aplaudiments, un profund respecte s'emparà dels assistents. Era com tocar el cel amb les mans, si és que això no era una expressió absurda. Fartó llevà les dues mans del teclat i emmudí durant uns minuts. Traducció Humboldt subtitulava. Estirada es girà cap a la pissarra per llegir un parell de vegades el sonet. Cirera alternava la lectura de la pissarra i la contemplació de Fartó, mut com una estàtua de

marbre. Sembla que Ferrandis i la Descosida havien tancat els ulls. Ningú acabava de saber molt bé què passaria després.

Però el món gira i gira. Deu minuts després, quan, lentament, tothom havia tornat al que estaven fent i més o menys recuperava l'atenció cap a aquella tasca inqualificable d'indagació informàtica vorejant la tenebra, Fartó insinuà que podria ser que les atribucions fossin aleatòries. Es basava en el fet que un poema com el del vaixell ebri també parlava de la natura, o en el fet que "Nodreix l'amor..." també podria encaixar amb la Intel·ligència Intrapersonal i Reflexiva. Si ho miraves bé, continuà Fartó, tot podria estar en tot, qualsevol poema serviria per a qualsevol dels tipus. Li semblava que havia trobat la mare dels ous. Sí, qualsevol metàfora pot significar qualsevol cosa, li retrucà Ferrandis, però la bona qüestió és que signifiquen exactament això o allò, segons el lloc i la tradició, i no una altra cosa diferent.

—No subestimis la intel·ligència artificial —observà Estirada, adreçant-se a Fartó—. Altres poemes potser no tindrien aquesta capacitat de codificació. —La controvèrsia continuà, perquè el jove havia introduït la idea d'atzar en un procés que semblava construït ordenadament. Cirera suggerí que tot era interpretable i Abela, preveient una discussió llarga com un dia sense pa, va etzibar, una mica eixuta:

—Vinga, acabem d'una vegada. Fartó, no tenies un darrer segment?

Tothom es girà cap al noi amb ganes d'avançar en la indagació. Fartó recuperà l'etiqueta d'Intel·ligència Intrapersonal i Reflexiva, despleguà la subrutina i aparegué la darrera confiança:

*De sobte, hi ha matins que soc com un vellet
i bufo dolçament les volves del vestit,
i poso belles comes si faig algun sonet
i saludo el passant amb un braç encongít.*

Tinc un gran cansament del que he vist i sentit

*i tot pensant en l'íntim, inútil minyonet,
vibra el meu cor mig còmic i mig endolorit
com en el capaltard el so d'un clarinet.*

*En els meus dits balders, les coses són adverses;
i m'atabala arreu el so de les converses;
sé, engabiat com un canari, el meu destí.*

*El món se m'ha tornat una grisa aquarel·la
i faig al vidre del rellotge fregatel·la
amb la malenconia de viure perquè sí.*

—No veig molt la part reflexiva —apuntà Abela.

Ferrandis va arquejar les celles, preguntant-se si aquí els tancs d'Amèrica i Àsia havien estat encertats. Naturalment, calia buscar, per simulació, alguna altra versió equivalent. Pel cap de la Descosida passà la idea que es pogués tractar d'una broma, però no sabia res sobre la capacitat de la computació no humana per tenir sentit de l'humor. Estirada manifestà en veu alta que a ella el poema li agradava molt, que era d'una gran qualitat i tocava sentiments profunds. Fartó es va mirar els enormes cartells de Wiener i Turing que decoraven el cubicle, demanant-se què opinarien aquells dos grans monstres de la cibernètica d'aquell sonet aparentment innocent que probablement encriptava l'inici d'alguna seqüència destructiva. Potser els versos estaven enviant algun missatge que no eren capaços d'atrapar.

En qualsevol cas, aquell sonet representava la introspecció i la reflexió, es posessin com es posessin. Sota la demanda col·lectiva, Fartó inicià la darrera simulació, per trobar una alternativa al sonet del vellet cansat i el seu cor mig còmic, però aquesta vegada no hi hagué manera. El sistema es bloquejava quan Fartó procedia a crear la simulació. Ho provà diverses vegades i totes fracassà. Podia ben bé ser que el sistema hagués detectat que el volien enganyar i avortés el procediment, comentà el noi; després de tot, li havien donat algunes ocasions per

aprendre, cercant simulacions en tres casos més. La cibernètica es defensava bé dels seus suposats atacants, amb les seves pròpies armes. De manera que no hi havia alternativa possible. Tota la introspecció i la reflexió que anaven a tenir vindria de la mà d'aquell vellet saludador a qui atabalaven les converses i amb un cor que vibrava com un clarinet al capaltard. No era massa. Però havien arribat al final.

–Vet ací un gat –començà Cirera.

–“No hi havia a València dos amants com nosaltres” –recordà Fartó.

–Tenim una suma de besos i un riu ebri –Abela repassà l'inventari.

–A tot això, només podem accedir-hi nosaltres –Estirada ja s'havia girat cap al grup, amb la idea de mantenir una conversa. Era tardíssim i ningú havia menjat res des de primera hora del matí–; nosaltres i els inventors.

–Per què? –volgué saber la Descosida–. Qualsevol pirata del polígon podria executar aquests programes del revés.

–Si no saps el que busques no et serviria de res. Només obtindries segments de fem indesxifrable, d'escombraries. Fem cibernètic. Com quan rastrejaven l'ADN: trobaven enormes segments d'informació absurda que aparentment no servien per a res.

–Caldria que sabessin d'antuvi que busquen etiquetes de 8i. Sense saber-ho, els segments són tan opacs com un telescopi sense energia –explicà Fartó. Els altres escoltaven atentament.

–Els inventors de la cosa, naturalment, posseeixen aquestes vuit claus. Tot l'engranatge ha estat creat per computació no humana, com Ayodele mateix, però els vuit punts d'entrada només els coneixen els que ho han impulsat. I ara nosaltres, és clar.

–És curiós, amb un simple arxiu d'ajuda n'hi hauria prou. Un petit arxiu que contingués la codificació estàndard de les vuit subrutines que desencadenarien les versions locals de les confiances. Amb això n'hi hauria prou per activar Ayodele. I no caldria passar-se tot un dia i bona part del vespre com nosaltres, buscant àtoms entre grans de sorra –comentà Abela.

–I la SIM? Fins on podria arribar la SIM? –demanà Ferrandis.

–Tindrien el mateix problema. Sense saber què són les 8i, i no consta que tinguin idea de res, ni tan sols del patró dels set nans, no podrien avançar. Sembla, pel que hem pogut esbrinar i pel que ells mateixos deixen entreveure, que només van donant bastonades de cec indagant cada incident o cada assassinat gairebé per separat, obsessionats amb les transformacions –explicà Estirada.

–Una bona pregunta seria què podem fer ara nosaltres –feu, precisa com sempre, Abela.

–Em temo que ben poca cosa –observà Estirada. Ferrandis assentí, com si a ell també li hagués passat pel cap la mateixa respota.

–A veure, podríem mirar d'esbrinar qui en són els inventors, potser a partir de la identificació dels vuit punts d'entrada –digué la Descosida, més moguda per la imaginació que per cap altra cosa.

En un raconet del cubicle, Fartó i Cirera estaven enllaçats en un bes llarg i càlid. Arrapats l'un a l'altre, indiferents als meandres de la discussió i fins i tot a l'auster ambient laboral de l'estança, els més joves del grup desplegaven una passió tendra sense un rossegall de vergonya. Fou un bes que durà diversos minuts, furtat en un extrem de la sala on havien anat a parar no se sap ben bé com, una mica apartats dels interessos de la resta, fins que van ser vistos.

—No hi hauria una Intel·ligència Amorosa? —es demanà en veu alta Abela, mirant-los amb una natural enveja.

Ferrandis oferí una resposta precisa i ràpida:

«Però digues si qui veig és l'autor
d'aquelles rimes noves que comencen:
“Dones que coneixeu el que és l'amor.”
I jo a ell: “Només sóc un que, quan
l'amor m'inspira, ho escric, i ho expresse
com ell mateix m'ho dicta dins el cor.”»

Només la Descosida identificà els versos de Dante, coses d'haver anat a una escola humanística. Quedava clar que Ferrandis tenia ben engreixada la seva memòria homèrica. Purgatori, XXIV, 49-54. Naturalment, Fartó i Cirera no van escoltar el fragment en qüestió.

—Almenys aquests versos no estan contaminats per cap aranya cibernètica —afegí el montanyès, alleugerit. De fet, la gran majoria de confiances, lògicament, eren alienes a la trama que havia teixit el compilador dels vuit punts d'entrada. Però servirien per estendre'n les accions, fossin les que fossin, arribat el cas.

—No —Estirada reprenia una conversa anterior, responent a la Descosida—. No, no podem esbrinar qui en són els inventors. Això només ho podria fer la SIM si accedís a l'arxiu original xifrat de les 8i, en poder de qui sigui. Aquest arxiu conservaria les signatures inicials, la petjada dels autors de l'invent. Però nosaltres hem accedit a les 8i del revés, per l'altre costat de l'espill, com si diguéssim, hem desplegat les 8i, efectivament, en coneixem les versions locals, sabem que codifiquen l'obertura d'Ayodele, però ens és impossible esbrinar qui en són els autors, perquè hem entrat als segments per l'altra banda i hem obert versions especulars, per dir-ho així.

La llarga explicació semblà convèncer els oients, i al mateix temps desanimar-los.

–Però podríem fer córrer Ayodele –insistí la Descosida.

–Abans n’hauríem d’aconseguir una versió consistent, i tampoc és clar que la sabéssim fer córrer –intentà aclarir Fartó.

–Per descomptat, res de fer córrer Ayodele –interrompé Estirada–. Seria l’última cosa que hauríem de fer. Es tracta d’una clau poderosa, d’un programa de compilació que corre de manera opaca, el seu desenvolupament és completament imprevisible. El fet que porti Finisterre com a insígnia no resulta gens tranquil·litzant. Tot plegat, el compilador podria desencadenar alguna martingala estranya fent servir l’oclusió.

“Fins ací hem arribat”, pensà Fartó. *Torne a cantar la pàlida ceniza / los fastos de la muerte y la victoria*. Pel cap dels assistents es renovaven, ressonant, algunes d’aquelles estrofes. *Qui va construir Tebes, la ciutat de set portes? / Als llibres hi ha noms de reis. / Van arrossegar els reis els blocs de pedra? / I Babilònia, tantes vegades destruïda...*, repassava, per a si mateixa, segura i nostàlgica, l’arqueòloga Abela.

Impediments, bucles, rares intrusions.

Temple mutilat, desdenyós de les altres columnes / que en el fons del teu salt, sota l'onada rient, / dormen l'eternitat!. La Descosida n’admirava el to i la magnitud de l’emoció que despertava. Estirada es preguntava en silenci si els arguments reflexius del vellet eren seriosos: *El món se m’ha tornat una grisa aquarel·la / i faig al vidre del rellotge fregatel·la*. Ferrandis, amb la mirada perduda, pensava en el seu automotor groc.

Tenien una data. Però ho ignoraven absolutament tot a propòsit d'aquesta banda de brètols que hauria engegat una operació així. Podien intuir que sorgirien disturbis, que hi hauria accidents, que potser hi hauria una paràlisi generalitzada d'activitat. Ningú volia ni sentir a parlar d'acudir a la SIM a denunciar-ho, perquè acabarien detenint-los a ells; la primera que cauria seria Fama, que els havia passat informació secretíssima del Cinturó. I al capdavant, ells sabien ben poca cosa del cert. Estirada, probablement més acostumada que ells a trames sinistres d'aquest estil, estava relativament tranquil·la i disposada a retornar a les seves ocupacions paralegals habituals, la programació alternativa. A més, què podien fer? Havien trobat una bateria de confiances pervertides, sincronitzades irònicament per una sèrie coherent d'intel·ligències. La sola idea que les confiances, autèntica base del crèdit social de què es refiaven, amb què comptaven, fossin objecte de contaminació els feia venir ois i una angúnia tremenda. Carner, Catul, Leopardi, convertits en causa potencial de desastres i desgavells.

A tothom li rondava pel cap la mateixa pregunta: "I ara què?". La reunió es dissolgué cap a les quatre de la matinada.

Als afores de Ruïnes de Notre Dame, al final d'una de les dues avingudes destortalades que havien romàs com a restes del temps, s'alçava la cúpula blanca de Mercier i Camier, bessons del país, com se'ls anomenava informalment. Mefosti prenia una ronda de curts de mescal amb Sant, el petit indi, a qui coneixia de diferents campanyes de la Confraria del Punt Fix. Era tard al vespre.

–Darrerament estan molt nerviosos –Sant es referia a la banda de Peris el Matalasser–. Havien encarregat una liquació i no va eixir bé. Han decidit enverinar amb aigüeta de València Goran, el culpable del fracàs, un oficial de la SIM que tenien comprat. Li l'han fet arribar per wifi dins una comanda de sucs.

En una taula veïna, una colla de menaires discutien animadament les darreres aplicacions de la GU als Alps i a la llunyana (per ara) illa de Frazer. Reien i parlaven en veu prou alta i això inquietava doblement Mefosti.

–Ens n'ha passat una de bona –Mefosti encarregà una segona ronda de curts de mescal–. Peuets, un menic de muntanya que treballa per a la Lliga, sovint captura maniplens fora d'ús gràcies a uns menaires d'una botiga d'adminicles. Un d'aquests maniplens li va cridar l'atenció, perquè era d'un conegut de la seva vall. Va aconseguir duplicar-lo, i amb enginy i pirateria, va entrar en el maniplè renovat. Saps on va anar a parar? Es va trobar enmig d'una conversa a Nova Roma on enraonaven sobre el codi Finisterre i no sé quina història de vuit intel·ligències. Tu sabràs alguna cosa del codi Finisterre. A mi tot això m'ho ha contat Fòsfor, que és qui controla la informació. El millor del cas és que gràcies a Peuets sabem qui hi havia en aquella reunió estrafolària, i podem pressionar un membre del CIA, una menaire boja sempre guarnidíssima, que segurament traficava amb informació. El problema és que la

comunicació es tallava sovint i només vam captar retalls de la conversa. Fragments sobre set nans i vuit intel·ligències, un bon destrellat. Però en traurem alguna cosa. Assassil anirà de bon grat a Nova Roma a parlar amb aquella senyora.

La conversa es va anar apagant i Sant va manifestar ganes de marxar. Anaven els dos una mica col·locats i rondar per l'avinguda a aquella hora no era massa bona idea. Els menaires van eixir darrere d'ells, i això convencé Mefosti d'agafar un autocar i enfilat cap a casa. Sant també volia tocar pirandó però abans compongué unes taules.

—Aquells borinots estan sobre la pista de Finisterre i unes suposades vuit intel·ligències —Sant tenia ganes d'explicar la història, el mescal li eixia per les orelles.

—Els borinots d'Albeida? —a Neurona li caigué el cigar de la boca i renegà en finto i en xinès—: Maleït Goran i la proveta que el va parir!

A Corba se li van glaçar els dits sobre el teclat. Era prou tard al vespre, però no massa per a aquella gent. Canyet reaccionà amb contundència, demanant als altres consens per assassinar, i esquarterar si calia, aquella colla de curiosos desenfeinats.

—Què en saben, exactament? —indagà Neurona, a qui difícilment li arribava sang oxigenada a les meninges; com altres nits, treballava en un tuguri fosc presidit per una eterna llum blavosa.

—Tot el que jo no sé —es queixà Sant—. No tinc ni idea de què són les vuit intel·ligències ni si tenim algun pla per executar Finisterre, o per obtenir algun benefici de tot plegat. Potser ja treballem amb l'oclusió i a mi no m'arriba —Sant es referia a diversos col·lapses de la goma que la banda de Peris havia celebrat darrerament; més enllà de certes martingales amb el patró septenari, prou conegut, el bo de Sant no tenia accés a més informació d'aquest nivell; ell coordinava principalment

potineries de curt abast o temes sinistres de limitat recorregut. Als altres tres, els contà que li havien referit fragments d'una conversa de feia una setmana, prou inconnexos, on apareixien Finisterre i les 8i. Ell també estava prou inconnex aquell vespre.

–Va ser una bestiesa permetre que les màquines programessin vuit assassinats seguint el patró, finalment –va comentar Canyet amb agror, en conversa privada amb Corba i Neurona; havia hagut d'interrompre una reunió amb el seu equip de Xian. Prou greu que li sabia.

–Mira-ho bé, bon profit que n'hem tret –retrucà Neurona, vermell com una magrana; al tuguri llòbrec on passava, dia per altre, el vespre i bona part de la nit, la fumaguera esdevenia insuportable. A més, portava massa jornades dormint ben poc. Feia uns mesos Canyet i ell havien encarregat, per computació no humana, un megacompilador amb vuit punts d'obertura que havia de treballar sobre confiances. Les màquines van retocar al seu gust la sèrie septenària de subpartícules, per tal que admetessin un nou membre. Si no fossin màquines, s'hauria pogut dir que n'estaven satisfetes. Havien lliurat el megacompilador i les premisses per a un vuitè mort a la colla del Matalasser.

–Van voler emular l'antiga profecia, mentre muntaven el compilador. Una connexió que causés terror. Assassinats en sèrie. Màquines ximples. Però si ara aquests imbècils estan sobre la pista de les 8i i el tràfic de confiances ja hem fet salat –admeté Corba, pel canal privat amb els altres dos–, la zona segura se'n va avall. Diguem-li adeu.

Zona segura era un eufemisme per designar el muntatge que aquells tres havien anat tramant. Sant operava amb ells en altres temes, però el mantenien en una ignorància relativa i feliç sobre aquest afer de la zona segura.

Neurona recollí el cigar de terra i comentà als altres dos, prou empipat, que potser els convenia fer-se escàpols, atès que la data de la duplicació era massa pròxima. Corba hi assentí i remarcà la necessitat d'afanyar-se, era segur que els atraparien si arribaven a posseir els vuit punts de descodificació. La SIM tenia bones esquadres d'investigació, i ells eren transgressors relativament coneguts en la internet negra. La zona segura se n'anava en orris, el seu pla era massa ambiciós. Canyet estigué d'acord amb els altres dos. Era dolorós renunciar quan estaven tan a prop, però el risc de ser exposats a l'escarni públic i a la condemna de per vida no els feia gens de gràcia. Poder continuar una vida de delinqüència en un altre lloc tenia més encant. Amagar-se a Mercuri no era difícil. Es farien fonedissos per una llarga temporada. Sant, atrotinat pels efluvis del mescal, no s'adonava que no tenia més comunicació amb els altres tres, i prosseguí fent esses per l'avinguda solitària i desolada de Ruïnes de Notre Dame.

Corba començà els preparatius per a una fugida peremptòria, amb la sensació que ja els empaitaven. Havia de pensar a desmuntar el gosset cibernètic que li feia companyia, per evitar deixar pistes. Arranjà diverses plataformes terrificades per a l'endemà per escurçar durant unes hores la distància entre Mercuri i la Terra (o el que en quedava); i es connectà pels túnels d'Acre a la cúpula escarlata del petit planeta amb la intenció de disposar-hi d'unes residències, falsificant la identitat de Neurona, que havia estat iAgrimensor. Els agrimensors podien fer estades llargues a les cúpules escarlata, completament automatitzades, i intervenir en petites modificacions

temporals de l'estructura dels planetes, en aquest cas, de Mercuri; segurament sense fer-hi platges espectaculars, però sí comptant amb alguna vall terrificada, mínimament habitable, amb prats i verdures. Des de la cúpula escarlata es tenia accés automatitzat a computació³, necessària per procedir a les modificacions; Corba dominava les tècniques i accedir a la cúpula amb credencials falsejades d'iAgrimensor no comportava una complicació extrema. Un bon refugi per a una bona temporada.

Al dia següent cap al migdia es difongué la notícia amb un gran escàndol. Dos oficials de la SIM, un exiAgrimensor i un cap d'esquadra, més una cibernaire *free lance* havien desaparegut dels seus punts d'accés sense deixar rastre. Se sospitava, o se sabia del cert, segons qui ho digués i on ho digués, que participaven prou directament de tràfic il·legal pels túnels d'Acre. Es parlava fins i tot d'una banda organitzada. Havien intentat retenir-los material, però els tres havien desaparegut sense deixar pistes investigables. Hi havia també, regularment, massa moviments de credencials i de permisos com per saber quina identitat havien adoptat. Per a delinqüents d'aquest calibre, avesats al crim, l'extorsió i la degeneració moral a gran escala que imperava per la internet negra, desaparèixer podia ser relativament còmode.

Els caporals Lovorka i Dragan es van encarregar de difondre la notícia per tota la regió que controlaven, adduint que suposava tres malfactors menys, que deixarien d'estar operatius i, per descomptat, d'aprofitar-se deshonestament de les estructures de la SIM. També es van encarregar d'atribuir-los una llarga llista d'incidents recents o més antics, entre els quals es comptaven les morts que estaven essent investigades. Amb això Lovorka i Dragan tancaven un munt de carpetes i es desfeien, de passada, de la mala fama que suposava sentir-se dir sovint que tenien delinqüents

dins la SIM treballant d'amagat. Van fer una bona feina de propaganda per rentar el nom de la institució, sempre respectada. L'operació es va completar amb una proclama difosa pertot arreu del Senat Masculí, que de tant en tant intervenia en qüestions morals. Van participar-hi els tres avis, en ordre d'edat decreixent, amb sengles discursos: Àngel, el senador de la veu atiplada i cadenciosa, parlà del valor moral de la veritat; Víctor, una mica més jove i d'expressió farfallosa, s'estengué sobre l'eficàcia de les institucions i els avantatges dels pactes; finalment Serafí, amb una veu seca i tallant, evocà fets històrics des de l'època dels Governaments Correctes, incloent-hi la demolició francesa, l'arribada feliç del transport de matèria i el naixement de la goma universal (naixement: així ho anomenava). S'entenia que vagament tot això tenia a veure amb l'estat de coses actual.

Les caminadores, Ferrandis, Abela i els periodistes, així com Fama i Cirera, començaren a sentir-se una mica més còmodes quan van sentir la notícia. Era un bon alleujament. No sabien què es preparava, però del 18 de maig, quan va saltar l'avís de la fugida, al 22, faltaven quatre dies. Ells en cap moment havien tingut accés a cap grup de bandits del SIM, ni tan sols ho havien intentat, aquell no era el seu món. La descodificació de les 8i els havia atordit i els havia ficat una por difusa, inenarrable, al cos i ben dins de les entranyes. Desconcertats, havien mirat de tornar als seus quefers habituals, guaitant una mica de reüll i sospitant de cada cosa i de cada taula desconeguda que els entrava. Qui o què podia estar darrere d'aquella magna operació de teranyina, això no ho sabien. Tampoc sabien si ells mateixos havien pogut ser espiats, per algun forat maligne de la internet fosca. Comptaven les hores fins el dia 22, perquè el funcionament d'Ayodele no presagiava cap cosa bona.

La Descosida interrogà el seu vell conegut Adetokunbo, el baixet del cabell roig cardat, sobre la notícia de la banda, i el petit oficial de la SIM li confirmà que els tres que s'havien fos en l'èter treballaven amb Finisterre i segurament eren els causants de diferents col·lapses de la goma, molt molestos, dels quals ells haurien tret partit. Tant la Descosida com els altres eren ben conscients que Ayodele, el programa aranya de compilació, tenia Finisterre com a inscripció insígnia. Almenys una certa tranquil·litat s'inferia de la desaparició de la banda. També era possible que s'haguessin assabentat que aquells tres (o quatre) de la muntanya estaven sobre la pista de les 8i, i els facinerosos haguessin preferit escampar la boira. Però ni Ferrandis ni Abela ni la Descosida s'atribuïen a si mateixos tant poder. No eren investigadors ni tenien un accés especial a la SIM. Eren uns tafaners que havien aribat massa lluny i fins i tot els sabia una mica greu el seu descobriment, aquella enorme aranya la finalitat última de la qual ben bé desconeixien. En qualsevol cas, Fama i Cirera aquells dies estaven prou lligades per les seves pròpies ocupacions: més Fama, atès que el Cinturó li estava exigint molta atenció i confidencialitat, però també Cirera, dedicada amb tota la il·lusió a decorar i arreglar el minúscul apartament que començava a compartir amb Fartó a Baricel Fonda; així totes dues, d'alguna manera, havien aconseguit desentendre's una mica d'aquell afer tan tèrbol. A la Descosida la necessitaven els xiquets, perquè era diumenge. Ferrandis, com cada cap de setmana, mirava d'avançar en la seva precària tesi doctoral. Abela dormia llargament, perquè el vespre anterior havien fet molt tard amb Mig Mort.

En qualsevol cas, aquell diumenge Abela va tenir un despertar agitat. Estava passejant pel recentment descobert jaciment d'Erinyó, i alhora pels carrers de Luang Prabang. La part vella de la ciutat asiàtica es presentava amb tota la seva bellesa

natural d'edificacions de fusta. Abela s'entretenia anant d'un temple a l'altre. Estava delerosa per anar fins a la vora del Mekong. Al mateix temps, recollia restes de ceràmica d'Erinyó. Intrigada pel que semblava l'ansa d'un atuell menor, va remenar una mica la terra. Davant seu tenia el Buda de Wat Aham, fosc com una verge morena i acompanyat d'una família extensa. Una desena de fidels hi feien pregària, recitant diferents mantres. En va sortir encantada, en direcció cap al riu. Duia el cabell recollit, per estalviar-se una mica la calor tropical. Hagué d'enfonsar més la mà en la sorra, per no fer malbé l'atuell, i va trobar uns petits ossets. Amb aquells dits tan fins, començà a separar-ne els fragments, vigilant de no caure perquè la zona on era feia un perillós pendent. Fora del temple, la temptava una parada de menjar, amb verdures i sucs. Sentia amb alegria els diferents tons dels parlants, que cantaven fent veure que mantenien una conversa corrent. Un osset li caigué i rodolà pel pendent. Abela s'aixecà d'una revolada i l'atrapà abans que no anés a parar al Mekong.

Però no es pot estar en dos llocs alhora. La biubicació és impossible. Un cos no pot repartir-se en dos espais, no hi ha cap llei ni principi que ho faci admissible. Ni Newton ni Einstein havien previst coses així. Tanmateix, Abela veia fluir el Mekong davant seu, es recolzava en una d'aquelles boniques botigues de fusta plena de granisses, a l'ombra, esquivant el tràfec de la gent: alguns eren turistes, molts d'altres eren locals. Al jaciment estava sola. Hi havia pujat per controlar que no s'haguessin emportat res les criatures, que sempre voltaven per la muntanya pel seu compte. Aquells ossets la tenien intrigada. Volgué atansar-se a Wat Xieng Muan, per admirar les tres lambdes encavalcades en forma de teulada i el majestuós Buda daurat acompanyat de santedats menors. Una simplicitat majestuosa gairebé entre els boscos tropicals. Rescatà de la sorra l'atuell minúscul gairebé sencer, amb unes

petites esquerdes a la part contrària de l'ansa i pensà, "Ha estat una excursió profitosa, sembla un jaciment força interessant"; es guardà els ossets en una bosseta, mentre veia passar les barques pel Mekong. Però tot allò no podia ser. Ningú pot estar en dos llocs alhora. Estava suada a causa de la calor tropical que la sufocava a Luang Prabang, i també mentre descendia del replà d'Erinyó, on hauria de tornar amb un equip més ben preparat. No podia ser però Abela vivia en dos llocs a la vegada.

Es va despertar que eren gairebé les onze del matí. Mig Mort havia sortit ben d'hora perquè havia de cobrir una competició de bicicleta per la sinuosa carretera de la vall. Els somnis tenen aquesta estranya qualitat: resulten eloqüents, però no sabem exactament per què, ni com. Potser són simplement maneres alternatives d'estar en la vida. Es desenvolupen en plena foscor, però sovint hi veiem clar com a la llum del dia. Sovint expliquen històries inversemblants, que després resulta que són aplicables per comprendre millor el nostre comportament quotidià. D'altres vegades es veuen com a predicccions, que anuncien alguna cosa que vindrà després. D'altres, encara, ens recorden l'interès de fets que voldríem oblidar i que romanen amb nosaltres. En la negror, s'expliquen prou bé.

Per la internet fosca corrien diferents enraonies. Aquells tanoques de Peris havien estat jugant amb una sèrie de vuit morts, traient beneficis d'extorsions i vendes de material adulterat, es deia. Darrerament havien estat promovent la proliferació absurda de confiances, desordenadament, pertot arreu. Eren els amos de Finisterre, un programa maligne d'oclusió que estava associat a un conte infantil, una estratagema que semblava que havien emprat en diverses ocasions per provocar, sense ser descoberts, petits accidents quan s'usava la goma universal, segons es deia. Hi havia petits cercles discrets, que en privat seguien el tema, que comentaven

altres coses: que aquells brètols havien creat, emprant computació no humana (és a dir, amb la intervenció d'intel·ligència artificial) un complex compilador capaç de multiplicar Finisterre convertint-lo en un cuc de quart nivell, amb la intenció perversa i estrambòtica de duplicar la terra. Deien que el compilador feia córrer Finisterre al revés, invertint-ne els efectes. Aquests petits cercles havien sentit a parlar de la duplicació com el gran projecte estrella de la banda de Peris, una idea estrafolària com cap altra per disposar d'un univers paral·lel propi on hauria senyorejat la internet fosca, de manera exclusiva. La idea de la duplicació de la terra semblava l'exemple per excel·lència d'utilització pèrfida i megalòmana de la goma universal; una cosa que ultrapassava les capacitats informàtiques d'aquells guillats, es deia en petit comitè.

Per molt que haguessin expandit el paraigua d'actuació de Finisterre, forçant tràgicament l'actuació de la goma, duplicar la terra era una empresa completament desaforada. A més, era absolutament perillós. Als diferents petits comitès i bàndols discrets, més actius, poderosos i assabentats que operaven pels túnels d'Acre, la banda de Peris els semblava un grup de pertorbats que, amb la intenció d'extrapol·lar l'ús de la GU, posaven en risc la mateixa existència del planeta. Els compiladors cibernetics, en mans no expertes, no resultaven prou estables i en comptes de duplicar la terra podia perfectament ser que saltés pels aires, es deia. Més aviat podia passar la segona cosa que no pas la primera, es comentava. La computació no humana tenia ulls només per al que volia tenir ulls. Un error d'un cuc de quart nivell podria sense més aturar el temps, i amb això produir una atopia generalitzada. Si el temps col·lapsava l'espai desapareixia. En qüestió d'hores, l'univers tal com el coneixíem deixaria de tenir existència. Encara que ningú semblava saber exactament què significava això.

Per a alguns era evident que una operació d'aquesta mena només es podia realitzar amb una gran cobertura informàtica, amb codis d'activació distribuïts pertot arreu. Es deia que aquesta cobertura existia i estava llesta per fer-se servir. Però els que creien saber-ne alguna cosa preferien callar i cloure's dins la seva closca com caragols. No corria massa informació fiable sobre aquest compilador estrany, però hi havia rumors de moltes menes que la internet fosca acollia i expandia. La mala fama dels grans compiladors d'informació era proverbial i feia venir basques. Per a tranquil·litat d'una majoria de facinerosos, la banda dels brètols de Peris havia tocat pirandó. Altres pensaven que hauria estat bé posseir els components de programació necessaris per procedir en algun moment a la rocambolesca duplicació, mai no se sap amb què ens hem de trobar. En qualsevol cas, certes informacions eren molt restringides. I Sant, el petit indi, ni sabia totes les coses ni era el més espavilat.

Quan es va assabentar de la fugida dels seus col·legues, es va sentir desolat per uns instants. En principi, sembla que ningú el relacionava amb cap operació estranya, tot i que se sabia que ell col·laborava estretament amb Canyet en potineries prou secundàries. De Peris el Matalasser, no se'n cantava ni gall ni gallina: aquesta gent sabia protegir-se bé. El petit indi va pensar que seria una bona idea tafanejar entre les dades abandonades del maniplè de Canyet, una cosa que podia fer amb relativa facilitat, després d'anys d'haver treballat amb ell. Per a algú acostumat als túnels d'Acre, no era complicat recuperar la informació destruïda i tornar-la visible almenys per uns minuts.

Remenant, va trobar l'entrada d'una sèrie de carpetes interessants. Entre els programes més usats de Canyet hi havia Ayodele, un estrany compilador que pesava bastant, que duia una inscripció, Finisterre, i una data, 22 de maig de 3018. Faltaven

dos dies. El programa anava acompanyat d'un arxiu adjunt d'ajuda anomenat 8Int. Recordava alguna cosa sobre aquest tema d'aquella nit del mescal amb Mefosti, però molt vagament. Li va passar pel cap que allò podria tenir alguna relació amb la fugida sobtada, però no es va entretenir a obrir el programa d'ajuda. Va descarregar els dos arxius, i també Finisterre, que era a la mateixa carpeta, abans que quedés tot completament esborrat de la memòria matriu abandonada de Canyet. La seva intenció era trametre aquell paquet, el compilador, Finisterre i l'arxiu d'ajuda, 8Int, a Mefosti, en agraïment per la nit memorable a la cúpula de Mercier i Camier. Recordant els efectes del mescal, encara li tremolaven les cames.

Res d'obrir programes. Tenia altres coses al cap, no volia embolicar-se més amb aquelles històries. Tot compte fet, havia iniciat una nova relació amb uns xinesos de San Francisco de Munt que tenien força ganes de gresca i xerinola.

Els escriptors de ficció científica quedarien estupefactes si, com a cloenda de les seves aventures galàctiques, es veiessin duts a descriure un aquellarre en un cau polsegós. Això tombaria sense remei l'encant de la navegació espacial, els estilitzats aràcnids o els seus homenets verds. Tanmateix, una catatímia d'aquesta mena és el que s'esdevenia al catau infecte del Marais des del 21 de maig a mitja tarda.

Mefosti va arribar amb una notícia sensacional. Un xavalet dels túnels d'Acre li acabava de facilitar un paquet informàtic que podria proporcionar-los l'alegria que feia tant de temps que anaven buscant, la fi de la goma universal d'una vegada per totes. El barbut Fòsfor, apartant la vista de les dues pantalles per on corrien tetrabits a velocitat vertiginosa, i recollint d'entre la barba un llastimós fideu que li havia quedat d'un àpat apressat, se'l mirà amb ulls de tortuga fatigada. Els altres dos, Belial el baixet, que s'arrossegava per terra desenredant cables plens de pols, i Assassil, que recomptava soudobrers amb el seu maniplè, al principi pràcticament ni se l'escoltaren.

—A què ens dedicàrem nosaltres, sense la goma universal? —rondinà el barbut.

—A honorar el Punt Fix —etzibà Assassil amb la seva veu de tro.

Panxaiat era un antic terme indi per designar el consell dels poblats, format per cinc homes savis. Ací només la mort d'algú el rellevava de la seva funció en el consell. I la resta sempre tenien a punt un membre nou, triat entre els agents més bavallosos o més reconsagrats. Aquell 21 de maig Semiàs estava en una de les seves visites de cortesia però havia avisat que tornaria aviat. Assassil i Fòsfor volgueren mirar-se el paquet informàtic mentre Belial continuava reptant entre la brutícia. Mefosti insistí en el fet que tenien alguna cosa gran entre les mans.

I així començà la gran festa. Fòsfor descrigué Ayodele com un gran transatlàntic carregat d'agents de la Lliga del Punt Fix solcant les aigües del Pacífic més enllà de Tahaa i Raiatea en direcció a l'antimeridià, trencant tots els llaços hiperboris amb la GU. Assassil entengué que el manual d'ajuda sobre les vuit intel·ligències que acompanyava el transatlàntic era el major monstre que s'havia inventat des de la criatura del doctor Víctor Frankenstein, cibernèticament parlant. Només havien fumat una mica. Belial deixà el tema dels cables i, sense rentar-se, encengué varetes de sagí de mofeta per celebrar-ho. Quan arribà l'eixerit Semiàs, es trobà als quatre maleïnt la goma i l'algorisme que la va parir, renegant contra els desgraciats agrimensors de diferent pelatge que alimentaven la GU, amb les butxaques pròpies ben plenes, i execrant cada arruga produïda per les modificacions de la terra com si es tractés de manifestacions de replecs del dimoni, dels seus dits llefiscosos i calents o de trossos d'esquena cantelluda i feréstega. Ací ja havien fumat una mica més.

Semiàs, assabentat del que corria entre les mans del panxaiat, s'afanyà a fer algunes propostes útils. La primera fou escampar de manera imperativa entre tots els agents de primer nivell, perquè després els dels altres nivells ho fessin córrer, notícies sobre transformacions esgarrifoses que ja haurien tingut lloc o bé que tindrien lloc en les pròximes hores. Un exèrcit de granotes que ocuparia ciutats mig deshabitades (en realitat serien menaires transformats, amb la intenció de controlar territori); colles de dones de fer feines armades amb escombres que es presentarien saltant i volant davant centres de Supercomputació per crear rebombori; petites inundacions que es forçarien en cases particulars de mandarins per controlar a distància la memòria informàtica de les diferents andròmines i dels aparells que hi hagués a l'abast;

obertures automàtiques intensives de targes de soudobrers en indrets acuradament triats, i coses d'aquest estil. Si això corria massivament, tant si era veritat com si no, els oficials de la SIM es mobilitzarien al cent per cent, hi hauria la sensació d'un control generalitzat de la població i es crearia un maremàgnum fenomenal. Una bona manera de tenir la gent entretinguda mentre ells operaven, i a la SIM ocupadíssima.

La segona idea, que Assassil ajudà a perfeccionar i precisar (tot i continuar fumant, havien passat a la ingesta de píndoles), era la d'activar diferents trameses per wifi de combinats energètics per a iAgrimensors, jAgrimensors i sobretot per a tots els Agrimensors K, els culpables realment de mantenir activa la computació no humana que, entre altres tasques, s'ocupava d'implementar la goma. Els combinats energètics arribarien com a regals d'inici de l'any des de Franca Mediació, la corporació de transmissió de matèria i activisme sociocultural, però contindrien diferents combinacions fulminants, en graus diversos i en proporcions que calia estudiar. Alguns combinats serien mortals, altres causarien deformacions perennes, altres, finalment, simplement malalties de transmissió hereditària. Assassil va encarregar a Belial la feina preparatòria de l'elaboració dels combinats, per a la qual cosa comptaven amb cicuta, aigüeta de València (que resultava indetectable) i compost de veratre, una herba que acostumaven a recollir els agents de muntanya de la Lliga del Punt Fix. Això havia de ser el preludi abans d'acabar amb la goma.

La tercera, que prosperà amb l'ajuda de Mefosti, era portar al catau quatre senyoretes de companyia que no coneguessin ni el finto ni el bantú, per passar l'estona "mirant diorames amb elles", com comentà irònicament l'expert en *guanxi* (bones relacions i oportunitats). Mefosti va assegurar que tindria un ull per al paquet informàtic i un altre per als diorames. A Fòsfor li van caure quatre andròmines de la

taula quan va intentar aixecar-se, trontollant. La possibilitat de tenir alguna senyoreta rondant pel catau a la seva disposició li feia ballar el cap i va córrer al lavabo a arreglar-se la barba.

Assassil va comentar amb Semiàs que podrien decorar una mica l'estança: llevar la pols als monitors i als macs polsegosos que s'acumulaven als racons, penjar algun pòster d'Aneberg o Nebiros, instal·lar llumets en angles estratègics (per augmentar la psicodèlia); i també, per què no, adobar-se ells mateixos una mica per al llarg vespre i el dia que s'acostava: imprimir-se als braços i al coll anagrames de Lilit i Herodies, i fregar-se l'esquena amb veratre i el pit amb pomada de mofeta. També van estar d'acord a separar una butaca de la resta, la més còmoda, engalanar-la amb coixins i un domàs que van trobar rebregat al lavabo, i coronar-la amb una antiga esfera de la terra, que van untar de vermell greixós i rematar amb un gripau de cartó que van traure d'un armari desmanegat i estintolat. El 22 de maig de 3018 seria el gran dia i segurament aquella nit no dormirien.

El nivell d'intoxicació havia anat pujant. Fòsfor presumia de tenir dins del seu vell mac i a la seva vista els atributs de Finisterre, i feia exercicis apuntant com si el programa fos un míssil intercontinental d'alta precisió cap a objectius cibernètics diferents, que probablement podia bloquejar o desbaratar a voluntat. Però amb la mirada guerxa i el cap ennuolat per la combinació de mescal i píndoles, la tasca esdevenia difícil. Sant, el petit indi, els havia promès que aquell paquet cibernètic acabaria amb la goma. Consultant el manual d'ajuda, es van trobar que es referia a tota l'operació en termes de creació de la "zona segura", una expressió que va calar en l'ànim del panxaiat i que van adoptar de seguida. La zona segura passà a ser, en

l'esperit dels cinc, l'esfera restaurada de la terra amb el meridià 180 presidint l'operació i assegurant-ne l'èxit. L'imperi del Punt Fix.

Ayodele semblava funcionar com una mena d'aranya universal. Recolzant-se en una àmplia xarxa de confiances (que estrany, recórrer a confiances per a una cosa d'aquestes), repetia i multiplicava l'acció bloquejant de Finisterre, o això els va semblar entendre segons el manual d'ajuda. Cap d'ells era expert en cibernètica, i es perdien entre les denominacions i la sintaxi operativa. Almenys sabien que la repetició d'una idea o d'un tema podia garantir-ne l'èxit. I Ayodele repetia i multiplicava. Aviat començaren a aparèixer segments curiosos als seus vells monitors:

*De sobte encara em pren aquell vent o l'amor,
dona'm mil besos, després cent,
després uns altres mil, i dos-cents,*

Era excitant, sobretot en l'estat en què es trobaven, però a què treia cap?

*Després, quan haguem comptat molts milers,
desfarem la suma, per no saber-ho,
per a què l'envejós no pugui llençar malefici,
i allò etern em revé
i les èpoques mortes i la d'ara
vivent, i el so que fa.
Així en aquesta immensitat
se'm nega el pensament.*

No llevaven la vista dels monitors, però hi havia alguna cosa que no anava bé. Els mateixos versos tornaven a aparèixer una vegada i una altra. Estaven en un bucle. Aviat s'adonaren que Ayodele no correria mai en aquells trastos vells. Dos monitors es fongueren i baixà sobtadament tota la llum del catau; i ja n'hi havia poca.

—Això no ho farem mai ací! —tronà Assassil assenyalant la maquinària desfasada i els fils mig mossegats per les sargantanes que sovint corrien pel terra. Se n'anà a la nevera i comprovà que el poc menjar que quedava s'havia podrit. Tampoc s'encenia el llum interior del refrigerador. Ja anaven malament des de feia dies.

Cap a les dotze del vespre Assassil era fora. Van tenir la pensada d'enviar-lo a Supercomputació, on tenia alguns coneguts, perquè els forçés pel mitjà que fos a fer córrer el paquet informàtic, atès que el catau, cibernèticament parlant, era com un submarí atrotinat de la Primera Guerra Mundial. Les senyoretes van arribar ben entrada la nit. Les dues de llengua holandesa se n'anaren amb Semiàs a un racó de l'estança amb coixins, per on no s'havia esdevingut cap acció humana en mesos; les dues de llengua grega s'escarxofaren amb Mefosti en un matalàs a terra prop del lavabo. A tot arreu hi havia poca llum i només funcionava un monitor. És el que va emprar el petit Belial per passar diorames de menaires ben fornits amb bons atributs, mentre els seus col·legues folgaven amb veu somorta en racons oposats de l'estança. El lent i obès Fòsfor va tornar al lavabo, on es masturbà repetidament pensant en Radna, el seu dimoni preferit. "Besa'm el cul", se sentia des d'un racó de l'estança. "Besa'm el cul", se sentia també des de l'altre racó.

Assassil havia arribat a Amèrica, el gran tanc de computació al final de l'altra gran avinguda de Ruïnes de Notre Dame, ortogonal a l'avinguda de la cúpula blanca de Mercier i Camier. Amèrica era com dues vegades l'antic Berlín, i realment l'espai sobrava, no s'havia de patir per això. A aquelles hores del vespre, Assassil només trobà un antic conegut de guàrdia en els serveis centrals, a la resta no els coneixia. Va aconseguir, amb una mica de bones maneres, que consentís a atendre'l en una sala particular, on tenien igualment accés als sistemes.

—Hi ha alguna actuació prevista de la goma, per avui? —inquirí el visitant.

—Sempre n'hi ha, de petites o de grans. Per avui n'hi ha de programada una de bona a Colorado, prop de Durango —explicà l'altre, mentre s'acomodava i encenia pantalles.

–És un paquet que treballa sobre confiances i per això necessita recursos especials de supercomputació –el calb li feu a mans un llapis de memòria. La veu sonava neutra.

El programador, un tipus amable amb un gran bigoti i entrades ben marcades, començà a atendre el requeriment d'Assassil. Es coneixien d'altres martingales, però aquesta vegada l'home es queixà dels recursos que exigia el paquet del visitant. “No anirem bé”, pensà de seguida el mostatxut. Assassil semblava distret i mirava de recordar què era la gran ruïna que s'entreveia en la foscor pel finestral. Procurà no fer comentaris ni donar especial conversa al programador. Passà ben bé una mitja hora, fins que es trencà el silenci.

–Que sabeu què és això? Ayodele conté una rutina d'inversió. Retrovertir Finisterre apuntant a la goma pot tenir unes conseqüències imprevisibles. Però és que si la retroversió no funciona bé, aleshores és encara pitjor.

Assassil mirava per la finestra. Li semblava que eren restes de la Torre Montparnasse, una bella ruïna.

–Finisterre pot desenvolupar un cuc de quart nivell, el qual, executat en la direcció pròpia, amb la intensitat que li proporciona Ayodele, produiria un col·lapse massiu en el temps –explicà el del mostatxo. L'enorme còrpora d'Assassil, engrandida per l'ombra majúscula projectada pel finestral, es mogué una mica. Es girà i es llevà les ulleres fosques (que sempre duia) per contemplar el programador.

–Això és quelcom impensable que, naturalment, no s'ha provat mai –continuà el del mostatxo, amb una certa ingenuïtat–. Si col·lapses massivament el temps en l'algorisme de la goma, el resultat seria la desaparició de l'espai. Una atopia universal. L'univers deixaria d'existir en qüestió d'hores.

Assassil pensà a traure la navalla que duia i degollar-lo allà mateix. Però el continuava atraient la ruïna de la Torre Montparnasse, dins de la qual es veia una mica de llum en plena nit. Menaires que vivien a l'inrevés, va pensar. Els ulls se li tornaren vidriosos i sentia un lleu pes al pit.

–Per estabilitzar Ayodele, perquè pugui retrovertir Finisterre i evitar l'atopia generalitzada, necessitem saber el valor de compensació. Si el programa, amb la complexitat que posseeix i la computació que necessita, es torna inestable, no tenim ni idea del que pot passar, és un compilador opac, no opera de manera visible –afirmà el programador, amb una amabilitat forçada–. Sabeu quin és el valor de compensació?

–El valor de compensació? Tant se me'n fum el valor de compensació! –renegà Assassil, furiós–. A la merda la puta cibernètica, me casu'n l'olla! Puto invent del dimoni! Executa el programa i prou.

L'homenet del mostatxo se'l quedà mirant esmaperdut. Insults d'aquesta mena dins una catedral de la computació. Amèrica no s'ho mereixia pas, això. El programador desplegà el menú de les vuit intel·ligències que obrien Ayodele. “Sí que és curiós, això, amagar les claus en vuit poemes i treballar tot seguit sobre confiances escampades pel planeta. És curiós i enginyós”, pensà, mentre executava les instruccions. La maquinària del gran tanc d'Amèrica es posaria a treballar de seguida. Es girà cap a Assassil quan veié per un moment doblegar-se la seva ombra. La còrpora es desplomà mentre Assassil es queixava d'un dolor intens al pit i al coll. Pensà, “Ja li està bé, per ruc”. Al cap d'uns minuts avisà un metge.

*Mes, assegut i contemplant,
immensos espais més enllà d'ella
i sobrehumans silencis i una quietud fondíssima,
beneí la tempesta els meus despertars nàutics,*

molt més lleuger que un tap vaig dansar per les aigües.

Al catau el monitor es va tornar a omplir de poemes. Mefosti en un racó i Semiàs en l'altre navegaven per núvols vaporosos després de l'orgia de llengües. Les noies, quatre menaires espavilades d'ulls grans i pits robustos, feia estona que havien marxat emportant-se estatuets rituals, varetes de sagí de mofeta i el retrat a l'aquarel·la d'Alexis Claude Clairaut que els feia gràcia pel seu nas immens. El petit Belial tenia els ulls vitris i era dubtós que pogués entrellucar alguna cosa, assegut en un racó. Fòsfor s'havia quedat adormit al lavabo, arrepapat en el seu propi greix. Només se sentia el lleu sorollet del vell mac corrent i produint una lleugera llum inestable en l'estança, i es podia percebre bé una poderosa olor de sofre, resultat de tot el que havien anat cremant a poc a poc, des de les primeres hores de la matinada del dia 22.

*Doncs jo, vaixell perdut en cabelleres d'anses,
llançat per l'huracà en l'èter sens ocells,
encara el Teide gita bocins de sa desferra
tot braolant, com monstre que vetlla un camp de mort.*

*No esperis altre do que el de tes llàgrimes
ni vulles més consol que els teus sospirs,
que dona, confitura exquisida als poetes,
unes molses de sol i uns mocs celestials.*

Belial somicà:

—Tot això podria ser perillós.

Mefosti, que feia una estona que havia obert els ulls, rimà inesperadament:

—Què és la vida quan el deure ens crida.

Semiàs, havent tornat en aquest món (o el que en quedava), va intentar establir comunicació amb Assassil, sense èxit. Mirà d'esbrinar alguna cosa a través d'un col·lega de Supercomputació que tenia a Àfrica, un tanc situat prop de l'antic

Golf de les Guerres, com encara se l'anomenava, però van rebutjar-li la connexió. Ho provà igualment amb Europa, el gran tanc que ocupava bona part del Peloponès, amb el mateix poc èxit. Molt lentament, començava a fer-se de dia. L'olor de sofre era insuportable i el monitor vomitava confiances pel seu compte:

*Oh, I want you, I want you, I want you
On a chair with a dead magazine
In the cave at the tip of the lilly
In some hallway where love's never been.*

Tres sargantanes atacaven alhora un dels cables importants que unien el catau amb la xarxa elèctrica. Semiàs, trontollant, caigué sobre el refrigerador, que s'obrí de cop, sobreposant l'olor de menjar podrit a la pudor de sofre de les cendres encara vives.

*El jove Alexandre va conquerir l'Índia.
Ell tot sol?
Cèsar va colpir els gals.
Mai seria l'aimada en sa presència
com és ara en la teva adoració.*

Mefosti havia d'agafar-se a la paret per mantenir-se dret. Es va adonar que mancava el retrat de Claude Clairaut amb aquell nas punxegut que li recordava maliciosament Alka, la dona del Doctor Furbo. A Alka i les seves insercions de titani li hauria pogut dedicar un bon poema, si hagués tingut talent. El mareig gairebé el va vèncer. "I el retrat?" El vell monitor cobrà autonomia:

*... car aquest món, que sembla
que se'ns obri com un país de somnis,
tan variat, tan ric de bellesa, tan nou,
no té joia real, amor, ni llum,
ni certitud, ni pau, ni un menys de pena;
i aquí ens trobem com a una plana on es fa fosc
i es travessen els crits de qui lluita amb qui fuig,
i exèrcits ignorants topen de nits.*

Els versos es van clavar a la pantalla, que va empal·lidir inesperadament. Si hagués funcionat l'àudio, els haurien pogut sentir recitar per una veu adolescent, pausada i inquietant. Negre sobre blanc, feien un cert impacte en aquell monitor antic. La massa greixosa de Fòsfor sortí del lavabo, entropessà amb el matalàs deixat allà de qualsevol manera, i va fer una mitja tombarella com si estigués al circ. Involuntàriament.

La literatura fantàstica s'havia habituat a explorar altres mons. Ací al catau, tanmateix, sembla que s'aprofundia en el propi abisme. Un estimball que demostrava ser, en qualsevol dels casos, d'una profunditat ben particular i probablement misteriosa. O fins algun punt misteriosa.

Les sargantanes continuaven aplicades a rossegar el gros cable. Inestable, l'esfera terràqüia que habitava entre els coixins i el domàs de la cadira engalanada, feu cap a terra i rebotà dues vegades. Amb ella també saltà el gripau que la coronava, que per un moment va semblar que cobrava vida. El monitor, que continuava en blanc i negre, exhibí, resplendent:

*Uns diuen que aquest món finirà amb foc,
d'altres, amb gel.
Pel que he tastat de la passió,
estic amb els qui opten pel foc.
Però si hagués de morir dues vegades,
crec que conec prou l'odi per dir
que, per destruir,
el gel també
seria esplèndid,
i ho faria bé.*

Valls i Vives s'havien agafat uns dies de vacances. Amb bicis de muntanya llogades, corrien per la sendera d'una nova carena creada amb la GU. L'esport sempre els entusiasmava.

–Fa dies que els teus amics em van preguntar per una història de vuit intel·ligències –comentà Vives.

–Ja. Devia ser aquell dia que a mi em van fer buscar no sé què d'un programa que tenia el nom d'un patriarca –afegí Valls, esbufegant–; val més no estar-se massa estona dins aquests túnels, perquè hi corren tota mena de bacteris.

A l'Atori-San del Pedregar Feliç, Cinta la bruna llegia koans del budisme zen, que li recordaven aquell matí de conversa en companyia de Cirera i Yan Sol, quan s'havia decidit per la meditació intensiva que va donar pas, després, a la vida monàstica.

Ferrandis, aprofitant un descans entre feines, intentava desencallar la seva tesi doctoral sobre l'extensió de valors en format electrònic, un tema que, en qualsevol cas, no l'ajudava a allunyar la trista història de les vuit intel·ligències que tan malament se li havia posat. Ara tot allò imprimia greus dubtes al voltant d'aquest projecte acadèmic en què havia dipositat bona cosa d'energia.

Abela seia, desvagada, a la cúpula blanca d'Amante, deixant que la vista es perdés finestrals enllà. Quan consultava alguna llista de confiances, li entraven tremolors. “Ves a saber si no havia quedat alguna d'aquelles confiances malignes plegada, o ocultada, dins d'una altra aparentment innocent, com ocorria antigament quan quedava un bitllet plegat dins d'un altre per qualsevol motiu”. S'imaginà els antics bitllets plegats. “Cabòries d'arqueòloga”, va pensar.

Aprofitant el dia de lleure escolar, Vanja, Namir i els xiquets havien eixit amb l'automotor d'excursió als llacs. Marija i Bruno saltaven de contents. La Descosida aprofità per pujar al Coll del Codi i, durant una bona estona, va asseure's a

contemplar els cims i els no gens ocasionals vols de rapinyaires que la feien tan feliç.

“Fins morir tot és vida”.

–Crec que tinc una resposta per a la pregunta sobre els dinosaures –taulà a Ferrandis.

ORBE TÈNUE

1

MAR I MUNTANYA

2

LA GOMA UNIVERSAL

3

RARES INTRUSIONS